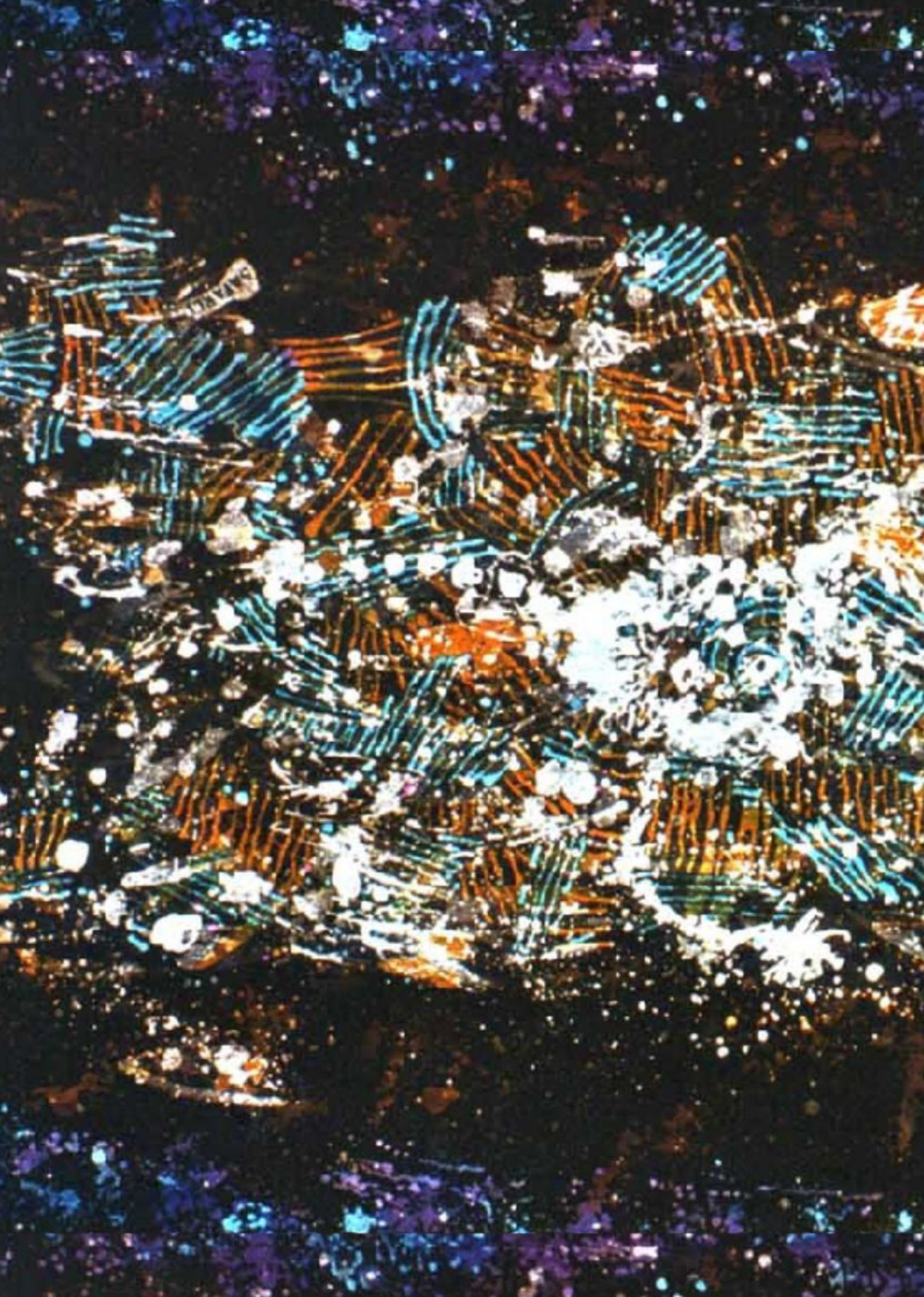

Rəssam İLHAM SƏFƏRLİ “KAİNAT HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR”

Rəssam
İlham Səfərli

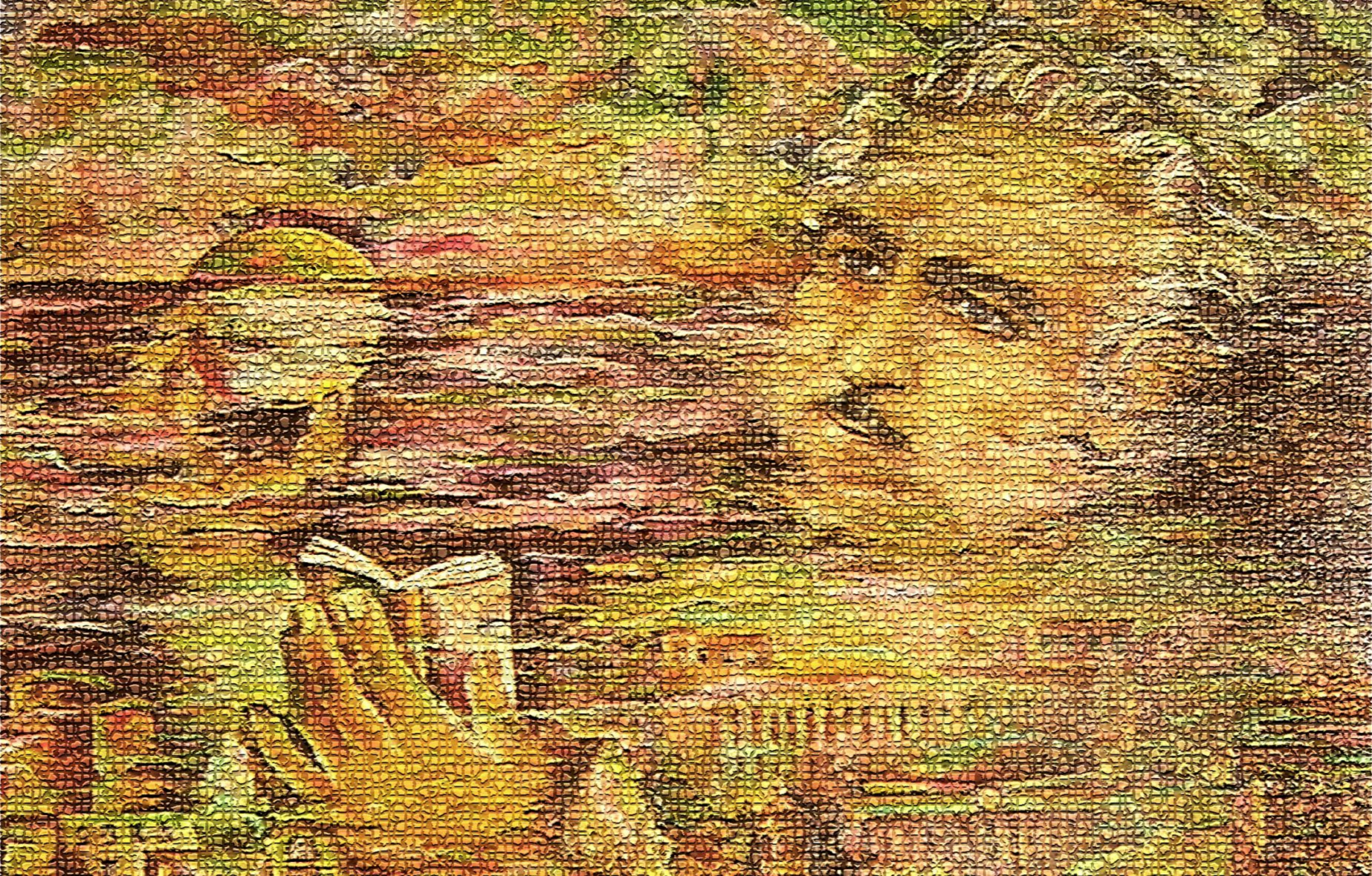

“KAİNAT HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR”
(III Hissəli monoqrafiya)

Rəssam
İlham Səfərli

“KAİNAT HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR”

(III Hissəli monoqrafiya)

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏDƏNİYYƏT NAZİRLİYİ

AZƏRBAYCAN RƏSSAMLAR İTTİFAQI

İLHAM SƏFƏRLİ

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü

Dekorativ-tətbiqi sənət üzrə dosent

Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasının üzvü

“KAİNAT HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR”

(III hissəli monoqrafiya)

batik - rəngkarlıq - qrafika - zərgərlik - heykəltəraşlıq - tərtibat işləri

Bu monoqrafiya rəssam İlham Səfərlinin 70 illik yubileyi, yaradıcılığının 45 illiyi münasibəti ilə dərc edilib. Rəssamın yaradıcılıq istiqamətlərinə və Kainat haqqında oxucuların biliklərinin daha da genişlənməsinə yönəlmişdir.

Ön söz:

Ziyadxan Əliyev

Azərbaycan Respublikasının

əməkdar incəsənət xadimi,

sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru

Dizayn və tərtibatçı rəssam:

Vüqar Quliyev

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü

Bütün müəllif hüquqları qorunur.

Format: 70 x100 8/1

300 x 235 sm

Kağız: 150 qr, təbaşirli

Super üz qabığı: 250 qr

Tiraj: 500

Bakı, 2021

Batika
Rəngkarlıq
Qrafika
Zərgərlik
Heykəltəraşlıq
Tərtibat işləri
Fotolar

İLHAM SƏFƏRLİ

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü

Dekorativ-tətbiqi sənət üzrə dosent

“Kainat haqqında düşüncələr”

(monoqrafiya)

“Reflections on the Universe”

(monograph)

ILHAM SAFARLI

Member of The Union of Artists of Azerbaijan

Associate professor

Batic

Painting

Graphic art

Jewellery

Sculpture

Artistic design

Photos

Bakı-2021

İlham Səfərli

“KAİNAT HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR”

Monografiya / Monograph

“REFLECTIONS ON THE UNIVERSE”

İlham Safarli

RƏNGLƏRİN ALT QATININ BƏDİİ-FƏLSƏFİ GÖRÜNTÜLƏRİ

Azərbaycan poeziyasının görkəmli nümayəndəsi şair İslam Səfərlinin ailəsində dünyaya göz açan İlham Səfərini sənətsevərlər fərdi yaradıcılıq üslubu axtarışlarla zəngin olan rəssam kimi tanıyırlar. Onun təsviri və tətbiqi sənət əsərlərinin mövzu və janr rəngarəngliyi, yüksək icra mədəniyyəti və bədii nüfuzetmə gücü tamaşaçıyı özünə cəlb etmək, duyğulandırmaq və düşündürmək gücündədir, desək, həqiqəti söyləmiş olarıq.

Bakıda və Sankt-Peterburqda mükəmməl ixtisas təhsili alan İlham Səfərlinin yaradıcılığı özünün dolğun bədii tutumuna görə rəssamın arxada qalan axtarışlarını duymağa və dəyərləndirməyə imkan verir. Bunun ən qabarıq görünən bədii-estetik xüsusiyyəti əski milli və mütərəqqi dünya bədii ənənələrinə kifayət qədər bələd olan müəllifin əsərlərində bu estetik məziyyətlərin müasir biçimdə qovşağını nümayiş etdirə bilməsidir.

Onun gerçəkliyə realist-gerçəkçi duyumunun davamlı yaradıcılıq axtarışları ilə birlikdə təcridən mürəkkəbləşməsi, fantaziya və fəlsəfi qata bələnməsi, sonda kətanda, parçada, kağızda və son illər yaratdığı zərgərlik nümunələrində əbədləşən bədii görüntülərin düşündürücü-fəlsəfi tutumgörmə alması əslində İlham Səfərlinin özünəməxsus sənət dünyasının və dəstxəttinin göstəricisidir. Rəssamın rəngkarlıq tablolarında nümayiş etdirdiyi gerçəkçi-lirik, batiklərindəki fantastik-fəlsəfi, zərgərlik nümunələrindəki rəmzi-düşündürücü bədii şərh onun təsviri və tətbiqi sənətin ayrı-ayrı janrlarına yaradıcı münasibətinin nəticəsidir.

İlham Səfərlinin rəngkarlıq portretlərindəki

inandırıcılıq obrazların daxili aləminə nüfuz etmə ilə əldə olunduğundan və tamaşaçının üz-üzə, göz-gözə qaldığı insanlar həm də özlərinin iç dünyası ilə vəhdətdə bədiiləşdirildiyindən onlar tamaşaçıya zövq verməklə yanaşı, həm də düşündürmək gücündədirlər.

Onun Kainat, kosmos və həyat mövzusunun elmi-bədii yozumunu əks etdirən batiklərindəki insan xəyallarını pərvazlandıran şaşırdıcı fantaziya dünyanı fəlsəfi dərkə bədiiləşdirməyin nəticələri kimi nə qədər cəlbedicidirlərsə, bir o qədər də tamaşaçı düşüncələrini paralamaq iqtidarındadırlar.

Rəssamın Afrikadakı Zulu qəbiləsinin simvolları əsasında ərsəyə gətirdiyi orijinal əsərlərin heyvət qaynağı kimi qəbulunu isə, yəqin ki, onların düşüncənin plastika ilə vəhdətinin özünəməxsus nəticəsi olması, tətbiqi sənət nümunəsi kimi bənzərsiz bədii-estetik tutumdaşımasıdır.

Onun son vaxtlar həvəslə işlədiyi heykəltəraşlıq əsərlərinin Bakı küçələrində quraşdırılması da onun yaradıcılığının şaxələndiyindən xəbər verir.

İlham Səfərlinin əsərlərinin sənətsevərlərin yaddaşında uzun müddət qalacağı birmənalıdır. Çünki, fərdi sərgilərində göstərilən əsərlərdə tamaşaçı düşüncəsini, ürəyini və ruhunu qidalandıra və zənginləşdirə biləcək bədii-mənəvi dəyərlər kifayət qədərdir...

Ziyadxan Əliyev
Azərbaycan Respublikasının
əməkdar incəsənət xadimi,
sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru

SSRİ və Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü, görkəmli rəssam İlham Səfərli, ömrünün 70 ilinin 45 ilini fəxr ilə doğma Azərbaycanımızın təsviri və tətbiqi sənətinin inkişafına və xarici ölkələrdə təbliğinə həsr etmişdir.

Əməkdar incəsənət xadimi, şair İslam Səfərlinin oğludur.

TƏHSİL:

- Ə.Əzimzadə adına Rəssamlıq Məktəbi, Bakı, 1965-69 il
- Keçmiş V.Muxina, indiki Ştiqlits ad. Rəssamlıq Akademiyası, Sankt-Peterburq, 1969-74 il

FƏRDİ SƏRGİLƏR:

- **Naxçıvan**, Rəssamlar İttifaqının Qalereyası, 1981-ci il,
- **Bakı**, Rəssamlar İttifaqının Sərgi Salonu, 1986-cı il,
- **Moskva, Ulduz Şəhərciyi**, 1987-ci il,
- **Qratz, Avstriya**, Sərgi salonu, 1990-cı il,
- **London, Böyük Britaniya**, Humay sərgi salonu, 1998-ci il,
- **Bakı**, ATV Televiziyasının Sərgi zalı, 2016-cı il,
- **Bakı**, N.Tusi ad. Planetarium, 2018-ci il

PEDAQOJİ FƏALİYYƏT:

- Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti, 1978-95 il
- Dekorativ tətbiqi sənət və Dizayn üzrə Dosent elmi dərəcə, 1994 il
- Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, 2008 il

- *1995-2000-ci illərdə Londonda çalışıb, “Zulu World Prodakšn” şirkəti ilə bir rəssam kimi əməkdaşlıq edib.*
- *Ulu öndər Heydər Əliyevin Londonda diaspora ilə keçirdiyi görüşlərin fəal iştirakçısı olmuşdur.*

TƏRTİBAT İŞLƏRİ:

- *“Azərbaycan Gömrüyünün tarixi təsviri incəsənətdə”* adlı sərgi, Brüssel, 2008 (baş rəssam)
- *“Gömrük mədəni irsin keşiyində”* adlı sərgi, Vatikan, 2009 (baş rəssam və bütün tərtibat işləri)
- *Arxeologiya və Etnoqrafiya Muzeyi*, Bakı, İçərişəhər, 2011-12 (baş rəssam və bütün tərtibat işləri)
- **6, 18, 23 saylı və s. Tam Orta Məktəblərin** tərtibat işləri
- **Mərdəkan valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar üçün 2 nömrəli ümumi orta internat məktəbinin və s. İnternatların** tərtibat işləri
- **İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Tibb Universitetinin Bakı Filialının** tərtibat işləri
- **Bakı Fransız Liseyinin** tərtibat işləri
- **Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin** tərtibat işləri
- **Bakı şəhəri Leopold və Mstislav Rostropoviç adına 21 saylı Musiqi Məktəbinin** tərtibat işləri

DİPLOMLAR, ÖDÜLLƏR:

- **1-ci dərəcəli Diplom.** SSRİ Nazirlər Kabinetinin Nəşriyyat, Poliqrafiya və Kitab satışı Dövlət Komitəsi, 1977 il
- **Yuriy Qaqarin adına Diplom**, Moskva, Ulduz şəhərciyi, 1987 il
- **Respublika Ağsaqqallar Şurasının Fəxri Diplomu**, 2009 il
- **“İlin Ən İyi Rəssamı” Ödülü**, Türkiyə və Azərbaycan Kardeşlik ödülləri mərasimi, İstanbul, 2017-ci il

Hal-hazırda Bakıda və Türkiyədə Fərdi yaradıcılıq sərgilərinin keçirilməsi üçün hazırlıq işləri görür

İlham İslam oğlu Səfərli
Rəssam, 1980-ci ildən
Azərbaycan Rəssamlar
İttifaqının üzvü
08.12.1949

I Hissə

“Kainat haqqında düşüncələr”

(*təhsil və fərdi yaradıcılıq sərgilərim*)

Ulduzları seyr etmək çoxlarının adətidi. Məni isə bu seyr hərəkətə gətirdi və yeni düşüncələrə yönəltdi... İlk əsərlərim öncə Kainatda, sonra Bizim Qalaktikada və sonra isə Yer Kürəsində həyatın yaranması haqqında düşüncələrimin təsirindən yarandı... Hələ, Əzim Əzimzadə adına Rəssamlıq məktəbində təhsil alarkən, Kainat haqqında olan kitablardan, elmi mənbələrdən ən yeni məlumatları əldə etməyə çalışırdım... Yəqin ki, bu genetik amildi... Atam, şair İslam Səfərli, deyirdi ki, şəcərə ağacımızda orta əsrlərin məşhur astronomu, böyük alim Nəsirəddin Tusinin də adı keçir...

Naxçıvan Xan Sarayında nümayiş etdirilən Naxçıvan xanlığının şəcərəsini nəzərdən keçirsək, bu şəcərədə atam İslam Səfərlinin də adına rast gələrik. Bununla bərabər bizim nəslin XIII əsrin dahi astronomu, riyaziyyatçısı, filosofu, dövlət xadimi, öz dövründə “Elm dünyasının şahı” adını qazanmış Nəsirəddin Tusi ilə də bağlılığı var.

Atam - Əməkdar İncəsənət xadimi,
Şair, dramaturq İslam Səfərli

Atam və mən, 1964-cü il

XIII əsrin dahi alimi
Nəsirəddin Tusi

Naxçıvan şəhərindəki Xan Sarayının binası

Babam Cəbrayıl Əhmədov

Ana tərəfdən babam isə Bakı milyonçusu, tacir, Azərbaycanda xalça sənətinin sərraflarından sayılan, SSRİ Dövlət mükafatı laureatı, Cəbrayıl Əhmədov idi.

Uzaq Qalaktikalardakı ulduzların şöləsi və qədim xalçaların gizli işarə dili... Bu iki amil - Kainat haqqında düşüncələr və Azərbaycan xalçaçılıq sənətini dərinlən bilməyim mənim yaradıcılıq yoluma təsir edib.

Bakıda, 1969-cu ildə Əzim Əzimzadə adına Rəssamlıq məktəbini bitirdikdən sonra Sankt-Peterburqda, keçmiş Vera Muxina, indiki Ştiqlits adına Rəssamlıq Akademiyasına daxil oldum.

Ştiqlis adına Rəssamlıq Akademiyası, Sankt-Peterburq

Akademiyada təhsil illəri, 1969-1974

Akademiyada aldığım yüksək təhsil bir gənc rəssam kimi mənim sənətə sevgimi daha da artırdı. Rəssamlığın ayrı-ayrı növlərini, janrlarını, işləmə üslublarının sirlərini dərinlən öyrəndim. Sankt-Peterburqun kübar mühiti, muzeylər şəhərinin ab-havası mənim dünyagörüşümün çərçivələrini genişləndirdi.

Təhsilimi uğurla bitirdikdən sonra Bakıya qayıtdım. Müxtəlif Respublika və Ümumittifaq sərgilərə qatıldım, dekorativ-tətbiqi sənət növü olan batik üslubunda işləyən və bu növün Azərbaycanda təməlini qoyan ilk rəssamlardan biri oldum. Kainatın yaranması və digər yeni düşüncəli əsərlərim ilə tezliklə, tanınmış sənətkarlar tərəfindən hörmət qazanaraq, SSRİ Rəssamlar İttifaqına üzv seçildim...

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və
İncəsənət İnstitutunun rektoru Aslan Aslanov
və professor-müəllim heyəti ilə

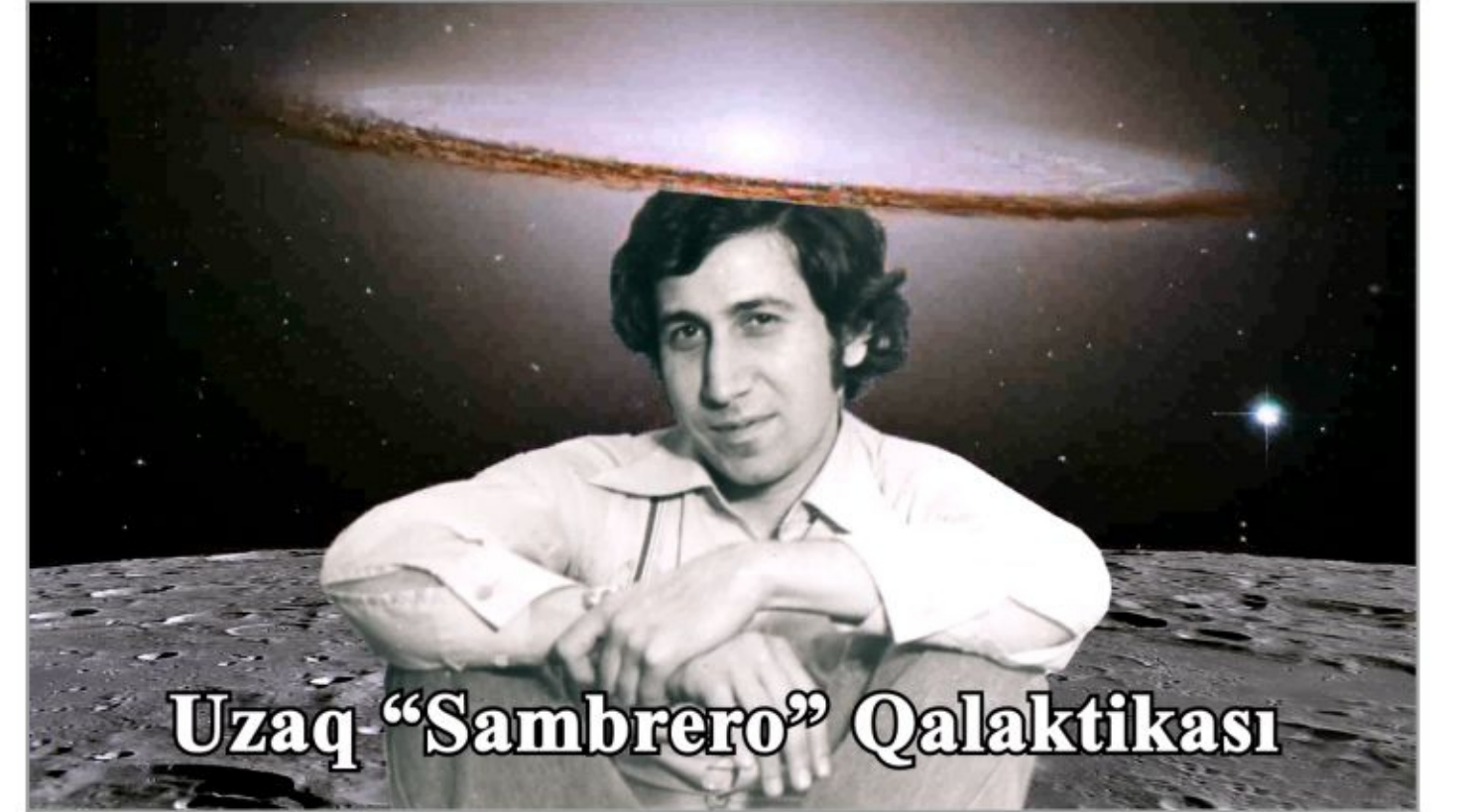
Eyni zamanda mən Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət İnstitutunda öncə "RƏSM" sonra isə "MODA" kafedrasında Dosent kimi dərs deməyə dəvət edildim.

Bununla bərabər Azərbaycan Dövlət Plan Komitəsinin bir sıra xarici ölkələrdə keçirdiyi "Azərbaycanın Elmi, Texnikası və İqtisadiyyatı" adlı Dövlət sərgilərinin Baş rəssamı olmuşam.

Kainat haqqında düşündükcə, dünyaya, ətrafıma başqa gözlə baxıram. Biz kimik? Yer kürəsində nə gəzirik? ..Əməllərimizlə sakini olduğumuz bu gözəl planetə nə edir və nə veririk?.. Kainat möhtəşəm bir düzənlə, sevgi ilə, mükəmməl yaradılıb...

Bilmək olmaz, bəlkə də biz Kainatı yox, Kainat bizi seyr edir?!..

Yer kürəsi bizim Günəş sistemimizin bir hissəsidir. Bizim aid olduğumuz “**Süd yolu**” **Qalaktikamızda** milyardlarla günəş sistemləri və ulduzlar sayır. Artıq Elm sübut edib ki, hal-hazırda Kainat saniyədə **73,8 km** sürətlə genişlənir... Bu da insan idrakına sığışmayan bir amildir!!!...

Məlumdur ki, Sonuncu Peyğəmbər Həzrəti Məhəmmədə (s.a.v.) nazil olmuş müqəddəs **Qurani Kərimin 51-ci surəsinin 47-ci ayəsində** də belə buyrulur:

“Və Göyü (öz) qüdrət əlimizlə ucaltdıq. Şübhəsiz, biz (onu) genişləndirərik”

Ən böyük arzumuz quşlar kimi qanad açıb uçmaq, ulduzlara çatmaq deyilmi?... Yəqin, bu göyün cazibəsindəndir. İnsan da uçmağı bacarır əslində... Nə olsun ki, qanadlarımız yoxdur? Bəzilərimiz uşaqlıqda yuxularımızda çox uçmuşuq. Kainatdakı milyard-milyard ulduzları seyr edərək yenidən öz sevimli torpağımıza qayıtmışıq. Hər insanın xəyalı ilə uça biləcəyi yüksəkliklər var...

İnsan təkcə Yer kürəsində baş verənlərə görə deyil, Kosmosdakı əməllərinə görə də məsuliyyət daşımalıdır!...

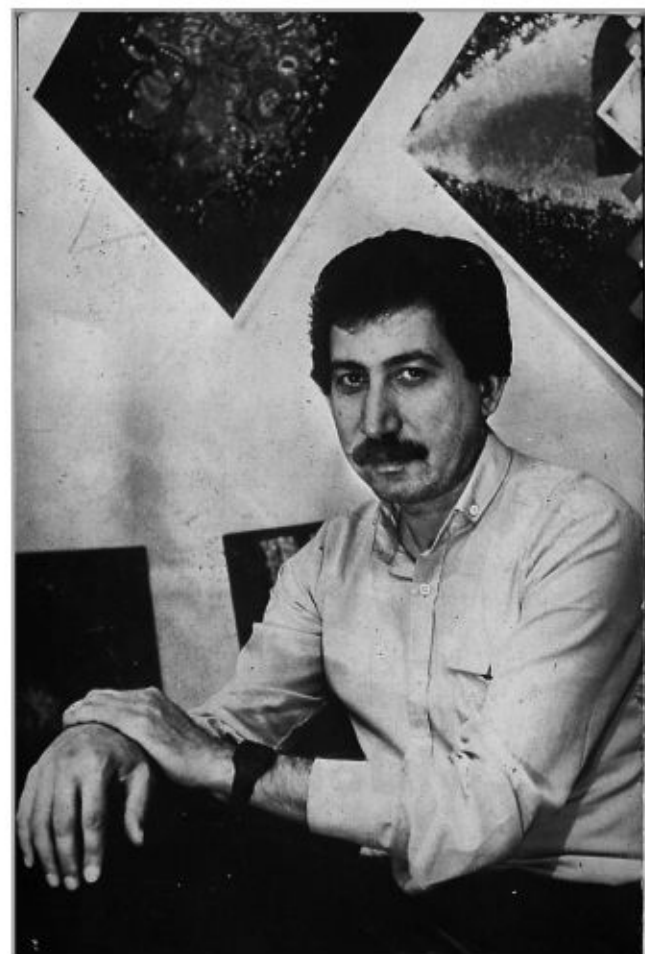
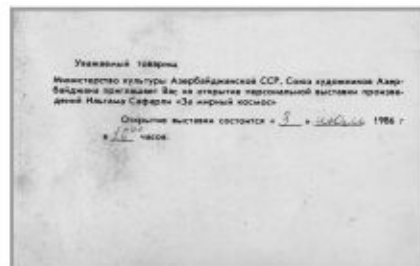
1985-ci ilin yayı idi, Sovet İttifaqı və ABŞ qarşıdurmasında yeni “**Ulduz müharibələri**” doktrinası yarandı: yəni “Kim kosmosa birinci silah çıxartsa, o, Yer Kürəsinin sahibidir! “. Yadımdadı, bu xəbəri eşitdiyim gecə bir yuxu gördüm ki, əgər mən tezliklə bu dağıdıcı fikrə etiraz edən əsərlər yaratmasam, mütləq “Ulduz müharibələri” başlanacaq. Səhə tezdən emalatxanada işə başladım, 6 aya “**Kosmosda sülh**” mövzusunda 60 silsilə əsər yaratdım.

1986-cı ildə Bakıda, 1987-ci ildə isə Moskvada, Ulduz şəhərciyində “Kosmosda sülh naminə” adlı fərdi yaradıcılıq sərgilərimi açdım.

1986-cı ildə Bakıda Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının V.Səmədova ad. Sərgi Salonunda keçirilən Fərdi yaradıcılıq sərgimin kataloqu

ПРИГЛАШЕНИЕ

ВСЕЛЕННАЯ ИЛЬГАМА САФАРЛИ

Семьдесят лет Ильгам Сафарли работает в области «батки», ставшего его «любимой» техникой. Созданный им целый ряд тематических и портретных композиций представляет его как сформировавшегося мастера, знатока сложной и своеобразной техники, являющейся батиком живописи. Лучшими работам молодого художника свойственно поэтическое видение мира, эмоциональность образов, насыщенная гармония цвета. Таковы: «В мире Низамки», «Планета любви», «В гостях у невесты», «Симфония Нефтяных Камней», «Сад счастья» и другие работы, экспонирующиеся на республиканских и всесоюзных выставках.

Первая персональная выставка Ильгана Сафарли состоялась в 1981 году в г. Мазниеве. Прошедшая под девизом «Идеи дорогой Ленину, дорогой Октябрь!» выставка была посвящена 60-летию Общественного космонавта Мазниевской АССР, являясь важным этапом в творчестве художника.

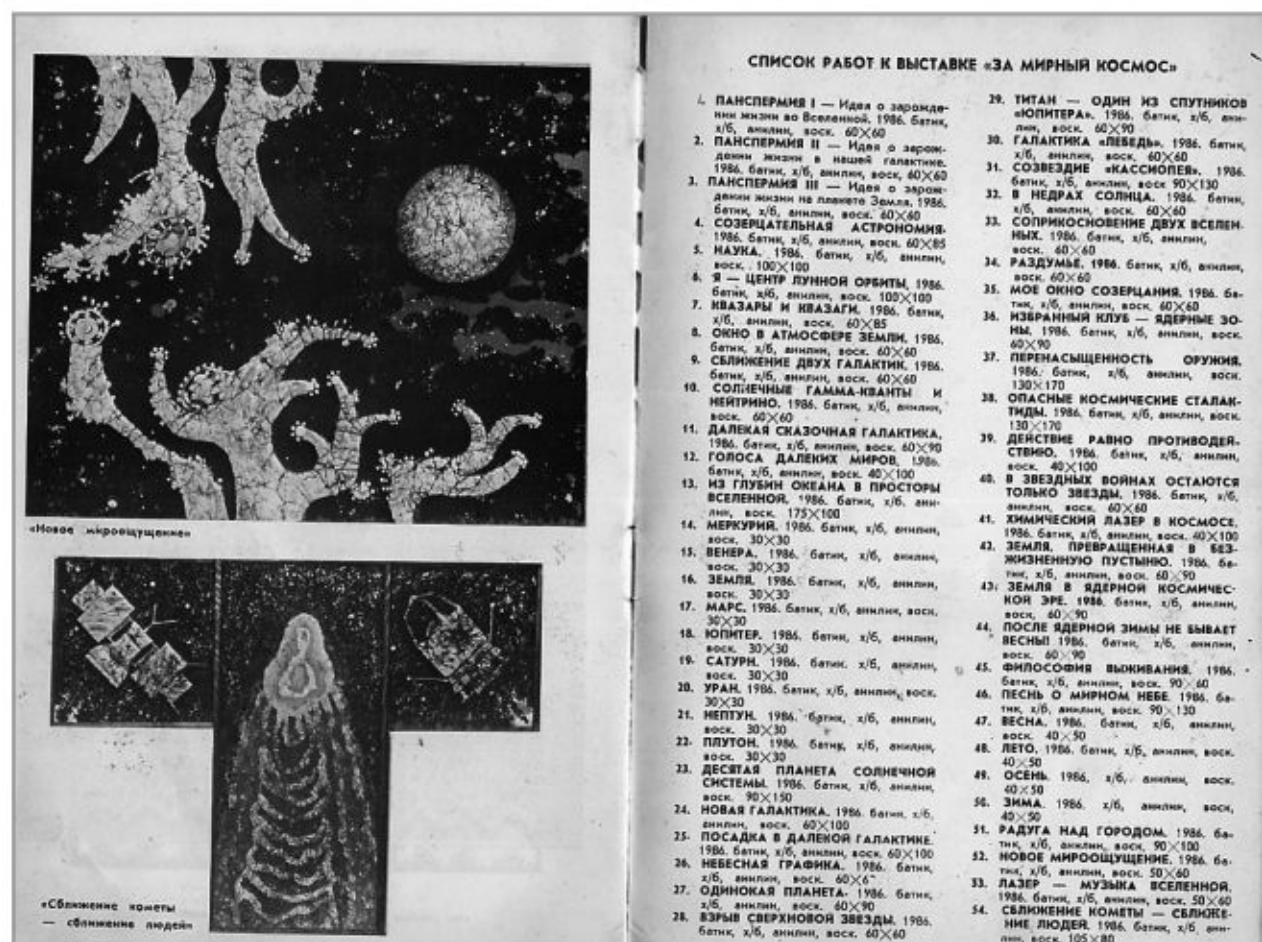
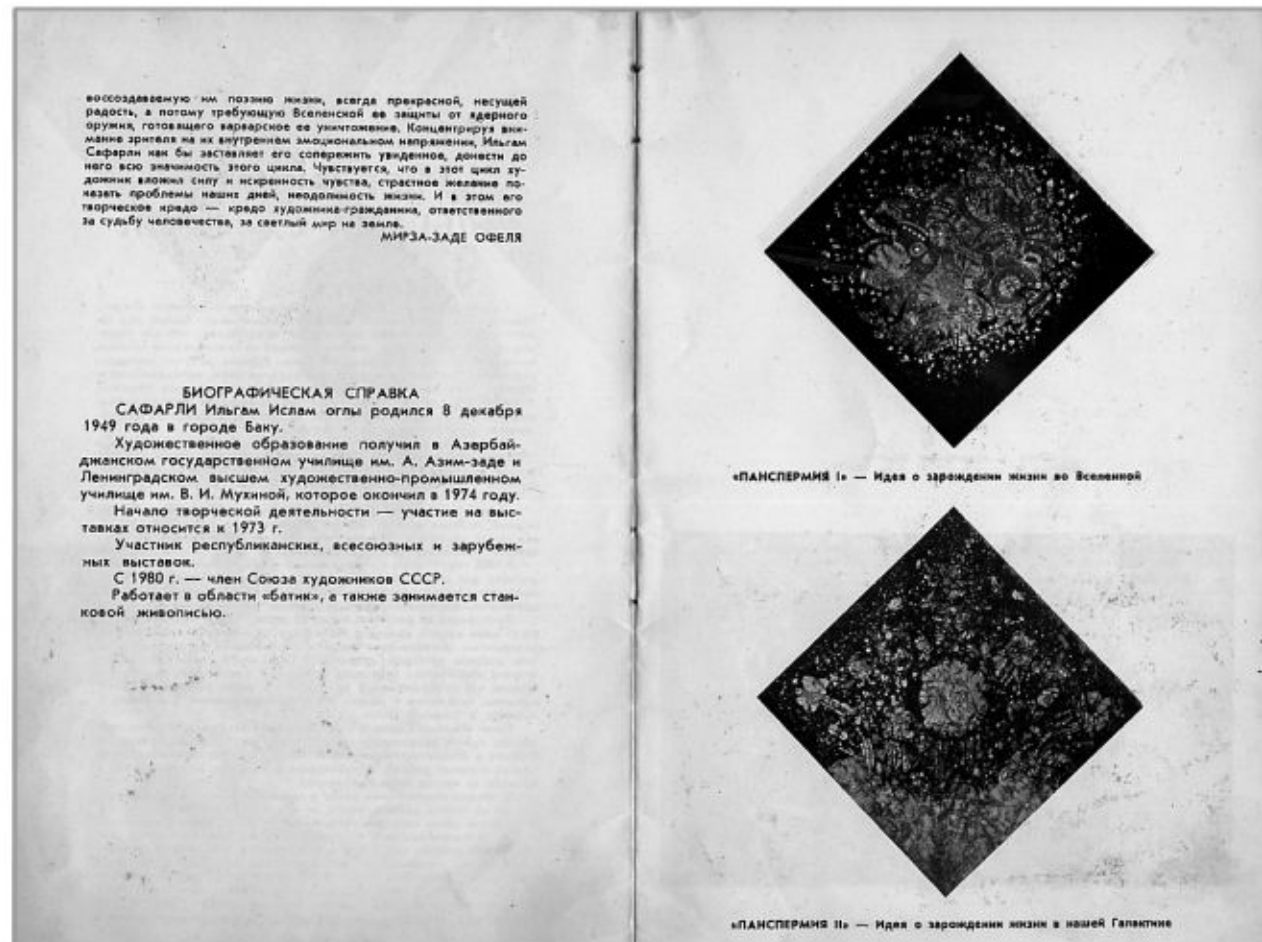
Вторая персональная выставка произведений художника «За мирный космос» являлась итогом длительной и серьезной работы над темой мирного гражданского знания, отражающей актуальнейшие проблемы нашей современности.

В 1983 году Ильгам Сафарли был направлен в творческую командировку для сбора материала к серии работ в Институт космических исследований Академии наук СССР. Результат этой кропотливой, административной, творческой работы и отражает данная выставка.

Экспозиция ее включает около 60 работ, тема и сюжет которых несут идею нашего времени. Работа над космическим циклом стала для художника обобщением чувств и переживаний, взглянувшего на мир добрым взглядом художника. Тайна мироздания, волшебная красота космических просторов Вселенной, изобилие художника, увлечение его воображением. В работах этого цикла отражены различные моменты появления и развития науки, исследования Вселенной и космоса в мирных целях.

Голос Ильгана Сафарли становится беспощадным, когда он противопоставляет хрупкую космическую авиацию, пролетающую над пустыней, безмолвную лунную, мажорное же, оптимистическое начало отличает работы, призывающие к мирному сотрудничеству в космосе за чистое небо над землей.

В лучших композициях цикла утверждается поиск новых возможностей не только декоративного, но и эмоционально-образного плана. Образы здесь скорее аллегорического, обобщающего характера, а цвет — горяче-красный, то зловеще-синий, то ослепительно-белый. Слово «рефлекс» — ключевое слово цикла. Без рефлексивности можно говорить о таком характере для всего цикла свойстве, как музыкальность. Художник сумел уловить и запечатлеть красоту Вселенной, ее необъятность, динамичность, показанную в символическом, художественном, обобщенном, выразительном, декоративном, прикладном искусстве. Глядя на работы серии живо ощущаясь

СПИСОК РАБОТ К ВЫСТАВКЕ «ЗА МИРНЫЙ КОСМОС»

1. ПАНСПЕРМИЯ I — Идея о зарождении жизни во Вселенной. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×90
2. ПАНСПЕРМИЯ II — Идея о зарождении жизни в нашей галактике. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
3. ПАНСПЕРМИЯ III — Идея о зарождении жизни на планете Земля. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
4. СОЗВЕЗДИЕ АСТРОНОМОВ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×85
5. НАУКА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 100×100
6. Я — ЦЕНТР ЛУННОЙ ОРБИТЫ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 100×100
7. КВАЗАРЫ И НЕБАЗАРЫ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×85
8. ОКНО В АТМОСФЕРЕ ЗЕМЛИ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
9. СЛИКНЕНИЕ ДВУХ ГАЛАКТИК. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
10. СОЛНЕЧНЫЕ ГАММА-КВАНТЫ И НЕЙТРИНО. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
11. ДАЛЕКАЯ СКАЗОЧНАЯ ГАЛАКТИКА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×90
12. ГОЛОСА ДАЛЕКИХ МИРОВ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×100
13. ИЗ ГЛУБИН ОКЕАНА В ПРОСТОРЫ ВСЕЛЕННОЙ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 175×100
14. МЕРКУРИЙ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
15. ВЕНЕРА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
16. ЗЕМЛЯ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
17. МАРС. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
18. ЮПИТЕР. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
19. Сатурн. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
20. УРАН. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
21. НЕПТУН. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
22. ПЛУТОН. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 30×30
23. ДЕСЯТАЯ ПЛАНЕТА СОЛНЕЧНОЙ СИСТЕМЫ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 90×150
24. НОВАЯ ГАЛАКТИКА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×100
25. ПОСАДКА В ДАЛЕКОЙ ГАЛАКТИКЕ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×100
26. НЕБЕСНАЯ ГРАФИКА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 50×60
27. ОДИНОКАЯ ПЛАНЕТА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×90
28. ВЗРЫВ СВЕРХНОВОЙ ЗВЕЗДЫ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
29. ТИТАН — ОДИН ИЗ СПУТНИКОВ «ЮПИТЕРА». 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×90
30. ГАЛАКТИКА «ЛЕВЕДЬ». 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
31. СОЗВЕЗДИЕ «КАССИОПЕЯ». 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 90×130
32. В НЕДРАХ СОЛНЦА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
33. СОПРИКОСНОВЕНИЕ ДВУХ ВСЕЛЕННЫХ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
34. РАЗДУМЬЕ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
35. МОЕ ОКНО СОЗВЕЗДИЯ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
36. ИЗВРАЩЕННЫЕ КЛУБЫ — ЯДЕРНЫЕ ЗОНА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×90
37. ПЕРЕНАСЫЩЕННОСТЬ ОРУЖИЯ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 130×170
38. ОПАСНЫЕ КОСМИЧЕСКИЕ СТАЛАКТИДЫ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 130×170
39. ДЕЙСТВИЕ РАВНО ПРОТЯЖЕНОСТИ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 40×100
40. В ЗВЕЗДНЫХ ВОЙНАХ ОСТАЮТСЯ ТОЛЬКО ЗВЕЗДЫ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×60
41. ХИМИЧЕСКИЙ ЛАЗЕР В КОСМОСЕ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 40×100
42. ЗЕМЛЯ, ПРЕВРАЩЕННАЯ В БЕЗЖИЗНЕННОЕ ПУСТЫННО. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×90
43. ЗЕМЛЯ В ЯДЕРНОЙ КОСМИЧЕСКОЙ ЗНЕ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×90
44. ПОСЛЕ ЯДЕРНОЙ ЗИМЫ НЕ БЫВАЕТ ВЕСНЫ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 60×90
45. ФИЛОСОФИЯ ВЫЖИВАНИЯ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 90×60
46. ПЕСНЯ О МИРОМ ИБЕ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 90×130
47. ВЕСНА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 40×50
48. ЛЕТО. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 40×50
49. ОСЕНЬ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 40×50
50. ЗИМА. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 40×50
51. РАДУГА НАД ГОРОДОМ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 90×100
52. НОВОЕ МИРООЩУЩЕНИЕ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 50×60
53. ЛАЗЕР — МУЗЫКА ВСЕЛЕННОЙ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 50×60
54. СЛИКНЕНИЕ КОМЕТЫ — СЛИКНЕНИЕ ЛЮДЕЙ. 1986. Батик, х/б, акрил, воск. 105×80

“Dinc kosmos uğrunda” adlı Fərdi yaradıcılıq sərgimin açılışı

9 Aprel 1987-ci ildə Moskva, Ulduz şəhərciyi,
Kosmonavtların Hazırlaşdırma Mərkəzindəki Mədəniyyət Sarayının sərgi salonu

Sərginin açılışında mənim çıxışım. 9 aprel 1987 il

Həyat yoldaşım Rəna xanım ilə sərgi zamanı. 9 aprel, 1987 il

Yaxın dostum, Sovet İttifaqı qəhrəmanı, Kosmonavt Yuriy Qlazkov ilə. Ulduz Şəhərciyi, 1987

Улдуз шəһəрчијиндə сəрки

ДИНЧ КОСМОС УЃРУНДА!

Улдуз шəһəрчијинин мэдəнијјет сарəјында марағлы сəрки ачылмышдыр. Сəркидə Азəрбајчан рəссамы Илһам Сəфəрлинин «Динч космос уғрунда» серија рəсм əсəрлəri нумажыш етдирилир. Батика үслубунда јарадылмыш һəмин əсəрлər илк дəфə Бакыда Вəчиһə Сəмədова адына сəрки салонунда кəстəрилмишдир.

Батика Азəрбајчан рəссамлығы үчүн јени сəһədир. Рəссам өз идeјасыны мұхтəлиф рəнкдə чит ғырынтыларындан кeниш истифадə јолу илə тамашачылара чатдырыр.

Истəр Бакы сəркиси, истəрсə дə Улдуз шəһəрчијиндəки сəрки кəнч рəссам Илһам Сəфəрлинин бу чəтин сəһədəки уғрулу аддымларына сүбүтдүр. И. Сəфəрли өз əсəрлəri үчүн сүлһ мөвзусуну тəсəдуфи сечмəмишдир. Онун атасы, шаир Ислам Сəфəрли Бəјүк Вəтəн мұһарибəсинин иштиракчысы олмуш, мұһарибəнин дəһшəтлəрини вə мəһрумијјəтлəрини кəрмүш, бу бəрədə шə'рлər вə пoема јазмышдыр. Кəнч рəссам өз атасынын сəнəт јолуна сэдиг ғалмыш, сүлһү вəсф едəн ијirmi беш тə'сирли тaблo јаратмышдыр.

Космонавтика күнү мұнасибəтилə ачылмыш сəрки марағла ғаршыланмышдыр. Тамашачылар тaблolarын ғаршысында дəјаныр, хəјалə далыр, бə'зəн дə мұбəһисə едирлər. Каинатын јаранышындан мұасир дəврə — космонавт учушларындəк олан дəврə рəссамын фəлсəфи мұнасибəтини чохлары тəгдир едир.

Мəн сəркидə оларкəн тамашачылар арасында тəјјарəчи-космонавт, ики дəфə Совет Иттифагы Ғəһрəманы П. Климуку дə кəрдүм вə ондан кəнч рəссамын əсəрлəri бəрədə тə'əссуратыны сорушдум. П. Климуку мəмнунијјəтлə дeди:

— Илк нөвбədə ону гeјд едим ки, бу əсəрлəрин мұəл-

лифи истə'дəдлы рəссамдыр. Тaблolar сəнəткарлығыла чəкилмишдир. Илһам Сəфəрли тамашачы тəхəјјүлүнү космос ки-ми сирли, əфсанəви бир алəмə чəкиб апарыр ки, бунун өзү мұ-вəффəғијјəт сəјылмалыдыр. Əсəрлəрин һəм идeјə, һəм дə емоционал тə'сири ғүвəтлi-дир. Мəн белə бир мəзмунлу сəркинин тəшкилатчыларына бүтүн космонавт јолдашларым адындан тəшəккүр едир, кəнч рəссам Илһам Сəфəрлијə исə чəтин јарадычылығы јолунда јeни-јeни уғурлар арзулајырам.

Тəјјарəчи-космонавтын сəрки-јə вeрдији ғијмəтлə РСФСР

əмəкдар рəссамы Ј. Пoғодајев дə разылашды вə əлавə етди:

— Мəн өзүм космос мөвзусунда ишлəјəн рəссамам. Дүзүнү дeјим ки, Илһам Сəфəрлинин мəсарəтлə јаратдығы тaблolar мəни вaлeһ етди. Истə'дəдлы рəссамдыр. Мұасир сəнəткар үчүн вəтəндаш мөв-гeјиндə дəјанмағдан уча мөв-гe, инсанларын сүлһ арзусуна хидмəт етмəкдəн мұғəддəс иш јохдүр.

Улдуз шəһəрчијиндə Илһам Сəфəрлинин фəрди сəркиси мaј ајынадəк давам едəчəкдир.

К. мəдəтoв.

Шəкилдə: Улдуз шəһəрчијиндə кəнч рəссам Илһам Сəфəрлинин јарадычылығы сəркиси.

Фото А. Риккелманындыр.

Sərgidən öncə. 9 aprel 1987 il

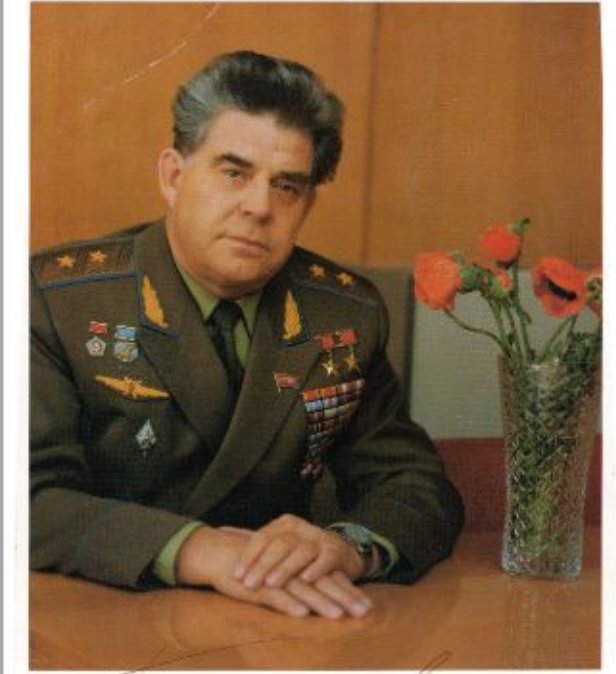
Sərgi zamanı. Kosmonavt Y.Qlazkov və rəssam Y.Poqodayev ilə. 9 aprel 1987 il

*Sərgidən yadigar olaraq Kosmonavtların imzası ilə
mənə təqdim etdikləri fotolar. 9 aprel 1987 il*

*Спасибо Сагари!
За добрую память.*
Дважды Герой Советского Союза КЛИМУК ПЕТР ИЛЬИЧ

İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı P.İ.Klimuk

Береговой
Дважды Герой Советского Союза БЕРЕГОВОЙ ГЕОРГИЙ ТИМОФЕЕВИЧ

İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Q.T.Bereqovoy

Губарев
Дважды Герой Советского Союза ГУБАРЕВ АЛЕКСЕЙ АЛЕКСАНДРОВИЧ

İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı A.A.Qubarev

Герой Советского Союза ЛЯХОВ ВЛАДИМИР АФАНАСЬЕВИЧ

Sovet İttifaqı Qəhrəmanı V.A.Lyaxov

*Sərgidən yadigar olaraq Kosmonavtların imzası ilə
mənə təqdim etdikləri fotolar. 9 aprel 1987 il*

Герой Советского Союза МАЛЫШЕВ ЮРИЙ ВАСИЛЬЕВИЧ

Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Y.V.Malışev

В день открытия выставки

İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı L.İ.Popov

*Члену Совета
С Выходом и правд Николас*

Герой Советского Союза ГЛАЗКОВ ЮРИЙ НИКОЛАЕВИЧ

[Подпись]
11.04.89.

Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Y.N.Qlazkov

Mənim yaxın dostum,
İlk müsəlman kosmonavt
Məhəmməd Faris ilə ilk tanışlıq.
Ulduz şəhərçiyi, 9 aprel 1987

"Mən özüm də kosmos mövzusunda işləyən rəssamam. Düzünü deyim ki, İlham Səfərlinin cəsarətlə yaratdığı əsərlər məni də valeh etdi..."

SSRİ əməkdar rəssamı **Y.Poqodayev**
9 aprel 1987 il

БИР УЛДУЗ ПАРЛАЖЫР...

тәрәннүмү даһа габарыг вери-
либ.

Улдуз шөһәрчијиндәки сәр-
кинни ачылышында Илһам Су-
рија Әрәб Республикасындан
кәлмиш вә космоса учмағ үчүн
бурада тә'лим кечән Мәһәм-
мәд Фәризлә таныш олмушду.
Сонралар бу танышлығ дост-
луға чеврилди вә рәссамә јени
мөзү верди. Мәһәммәд Фә-
риз совет һеј'әти илә биркә
космоса учуддан сонра Илһам
Сәфәрли Сурија космонавтына
һәср олунмуш портрет-табло
үзәриндә ишләмәјә башлады.
О, «Јени улдузун парламасы»
адландырдығы һәмин әсәри бу
күнләрдә тамамламышдыр.

Сәма кәјиминдә олан Мә-
һәммәд Фәриз Јер күрәсинин
өнүндә верилиб. Арха планда
кениш сәма, онун фонунда
космосда бирләшән «Мир» вә
«Сојуз-ТМ» кәмиләри тәсвир
олунуб. Бу, таблонун роман-
тик-психоложи овгатыны тамам-
лајыр.

Һазырда Илһам Сәфәрли «Динч космос уңрунда» силсиләсиндән јени әсәрләр үзәриндә ишләјир.

⊕ И. Сәфәрлинин «Јени ул-
дузун парламасы» таблосунун
репродукциясы.

Хејли вахтдыр ки, рэссам И. Сәфәрли «Динч космос уңрунда» силсилә таблолар үзәриндә ишләйр. Өтән ил апрелин 12-дә Улдуз шәһәрчијиндә онун бу силсиләдән декоратив-тәбиги сәнәтин батик нөвүндә

чәкилән 30-а җахын әсәриндән ибарәт фәрди сәркиси ачылмышды. Космонавтарын хошуна кәлән, мәркәзи матбуатда жүксәк гижмәтләндирилән таблоларда сүлһ, бејнәлмиләлчилик идејалары, кәзәлҗийи

Т
28 ИЮЛ 1987-чи ил.

Рәссамы космонавт досту

Азәрбајҹан рәссамы Илһам Сәфәрлинин фәрди сәркисинин Улдуз шәһәрчиндә мүнвәффәғијјәти һағғында гәзәтләр мә'лумат вермишдир. Батика үсүлү илә чәкилмиш рәсм әсәрләри өз чәсарәтли һәлли вә фәлсәфи мә'насы илә космонавтларын хошуна кәлмишдир.

Суријалы космонавт Мәһәммәд Фарис дә сәркијә бахмыш, нүмајиш етдирилән әсәрләри бәјәнмиш, бу бәрәдә өз фикрини рәссамә демишдир. Бу көрүш сонрадан әсл достлуга чеврилмишдир. Мәһәммәд Фарис рәссамы Улдуз шәһәрчиндәки мәнзилинә гонаг апармыш, ону аилә үзвләри илә таныш етмишдир.

Илһам Сәфәрли бу көрүшләри хатырлајараг дејир:

— Мәһәммәд Фарисин өзү дә, аилә үзвләри дә рус дилиндә даныша билирләр. Соя дәрәчә сәмими, мейрибан инсандыр. Визим өлкәмизи «Күнәш јурду» адландырыр. Сөз вериб ки, космоса учушдан сонра һәкман Азәрбајҹана да кәләчәкдир. Мән она өз халғым адындан угурлар арузламышам. Суријалы достумун республикамыза, доғма Бакымыза сәфәрини интизарла кәзләјирик.

Азәрбајҹанлы рәссамын суријалы космонавта көрүшләриндән бир сыра фотошәкилләр јадикар галмышдыр. Һәмин јадикарлардан бирини охучуларымыза тәғдим едирик.

Шәкилдә (солдан): Илһам Сәфәрли, Мәһәммәд Фарис вә онун аиләси.

ПОЧТА ЛЕТЧИКОВ-КОСМОНАВТОВ СССР

141160, Московская область, Звездный городок

ПЕРВОМУ СЕКРЕТАРЮ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА
КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ АЗЕРБАЙДЖАНА
товарищу БАГИРОВУ Н.М.
г.Баку

ГЛУБОКОУВАЖАЕМЫЙ НЯМРАН МАМЕД ОГЛЫ !

Празднование Дня Космонавтики в этом году для жителей Звездного городка, сотрудников Центра подготовки космонавтов имени Ю.А.Гагарина было, без преувеличения, озарено красочностью и необычностью картин, привезенных из солнечного Азербайджана. Нетрадиционное по технологии письма искусство "батик" оригинально по своему художественному замыслу. Художник вложил в него много своего личного. В своих картинах, с присущей ему манерой "батиновой живописи", он сумел вложить философское понимание Вселенной, ее структуры, рождения и эволюционного развития: звезд, Солнца, планеты Земля. Центральное место в картинах занимает человек, но и эта тема лишена гомоцентризма, она подчинена идеям диалектического развития, глубокого понимания роли и места человека в природе, его тяги к знаниям. Сюжеты антимилитаристической направленности, созидания, тревоги за судьбу цивилизации, борьбы против "звездных войн", история Страны и Республики нашли свое яркое отражение в картинах азербайджанского художника Сафарли Ильгама Ислам-оглы, работающего более 10 лет в данной области.

Член Союза художников СССР, старший преподаватель Азербайджанского государственного института искусств Ильгам Сафарли достойно представил космонавтам, жителям Звездного городка талант азербайджанского народа. В беседах с ним я узнал много интересного, полезного для себя и моих друзей по профессии. Выражая мнение многих своих товарищей хотелось бы видеть имя талантливого художника Сафарли Ильгама Ислам-оглы среди заслуженных художников Азербайджанской СССР.

Герой Советского Союза

Ю. Глазков Ю.ГЛАЗКОВ

Зах. 459

SSRİ Qəhrəmanı, kosmonavt Yuriy Nikolayeviç Qlazkov tərəfindən imzalanmış, Kosmonavtlar adından Azərbaycan Kommunist Partiyasının 1-ci Katibinə müraciət məktubu. May, 1987 il

Gəlin, mənim “Dinc Kosmos uğrunda” adlı fərdi sərgilərimdə
nümayiş etdirdiyim silsilə əsərlərə səyahətə çıxaq.

Kainatda həyatın yaranması ideyasına həsr etdiyim
“Panspermiya”adlı üç hissəli triptix

“Panspermiya -1” triptix, sol hissə (ipək, batik, 60x60sm)

Bu əsər Kainatda həyatın yaranması nəzəriyyəsini əks etdirir. “**Böyük partlayış**” anlayışı, Kainatın ilk başlanğıc nöqtəsi olaraq, bütün Kainatı bir neçə anı saniyədə enerji kütləsi ilə doldurmağa və eyni zamanda genişləndirməyə başlamışdır. 800 milyon il keçdikdən sonra bu enerji soyuyaraq materiyaya çevrilməyə başladı və beləliklə Kainatda ulduzlar, Qalaktikalar və sairə yarandı.

“Panspermiya -2” triptix, orta hissə (ipək, batik, 60x60sm)

Bu əsər bizim “**Süd yolu**” adlanan Qalaktikamızda həyatın yaranmasına həsr olunub.

Artıq günəş sistemləri, ulduzlar və digər planetlər formalaşmağa başlayaraq bir ahəng yaradırdılar. Beləliklə bizim milyardlarla ulduzlardan ibarət Qalaktikamız əmələ gəlmişdir.

“Panspermiya -3” triptix, sağ hissə (ipək, batik, 60x60sm)

Bu əsər bizim hal-hazırda yaşadığımız planetdə ilkin həyatın yaranmasına həsr olunub. Fərziyyəyə görə 4-5 milyard il bundan öncə Günəşdən gələn qaz və tozun birləşmələrindən əmələ gələrək, Yer kürəsi yavaş-yavaş soyudu, planetin sərinləməsinə və möhkəm bir Yer səthinin meydana gəlməsinə imkan verdi. Bu batikdə mən, kompozisiyaya milli elementlər salaraq, ilk insan fiqurlarını, Günəşi, Ayı, həyat simvolu olan narı və s. elementləri əks etdirmişəm.

“Seyredici astronomiya” (ipək, batik, 60x90sm)

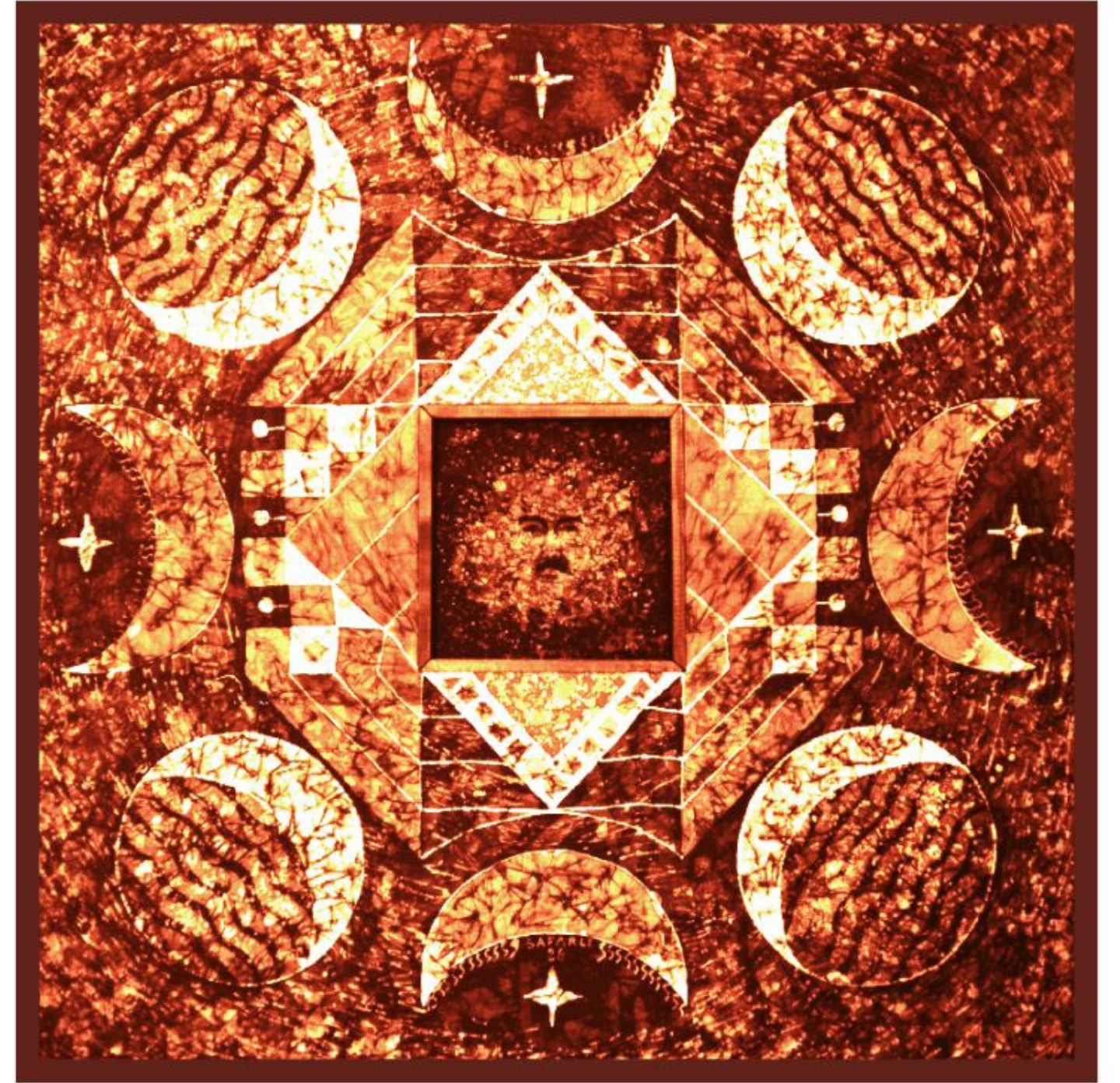
Beləliklə, Yer kürəsində həyat yarandı və qədim insanlar yaşamağa başladı. Deyilənə görə qədim Şumerlər eramızdan əvvəl 4-cü minillikdə astronomiya ilə məşğul olmağa başlamışdılar. Onlardan öncə isə yaşamış insanlar göy cisimlərini seyr edərək, yalnız onların gözəlliyinə baxıb həzz alırdılar. Bu əsər həmin dövrü əks etdirir.

Silsilə əsərlər kosmosun elm tərəfindən öyrənilməsi ilə davam edir

“Elm” (ipək, batik, 100x100sm)

Ardıcıl olaraq, sonrakı dövrün insanları artıq göy cisimlərindən öz işlərində istifadə etməyə başladılar və bu astronomiya ilə məşğul olan zamana aiddir. Astronomiya sözünün mənası qədim yunan sözündən əmələ gəlmişdir. Bu “*Kainatı öyrənən Elm*” deməkdir. Bu ipək üzərində işlənmiş əsər eramızdan əvvəl yaşamış qədim yunan və yaxın şərq alimləri olan Demokrit və Ptolemeydən başlayaraq, indiki zamanda yaşayan və Kainatın öyrənilməsində fədakar işləri ilə tanınan alimlərə həsr olunub.

“Mən Ay orbitinin mərkəziyəm” (ipək, batik, 100x100sm)

Bildiyimiz kimi Ay Yer kürəsi ətrafında dövr edir və istər-istəməz Yer kürəsi Ay orbitinin mərkəzində yerləşir. Deməli Yer kürəsində yaşayan bütün insanlar - bizim hər birimiz, və mən özüm Ay orbitinin mərkəziyəm!

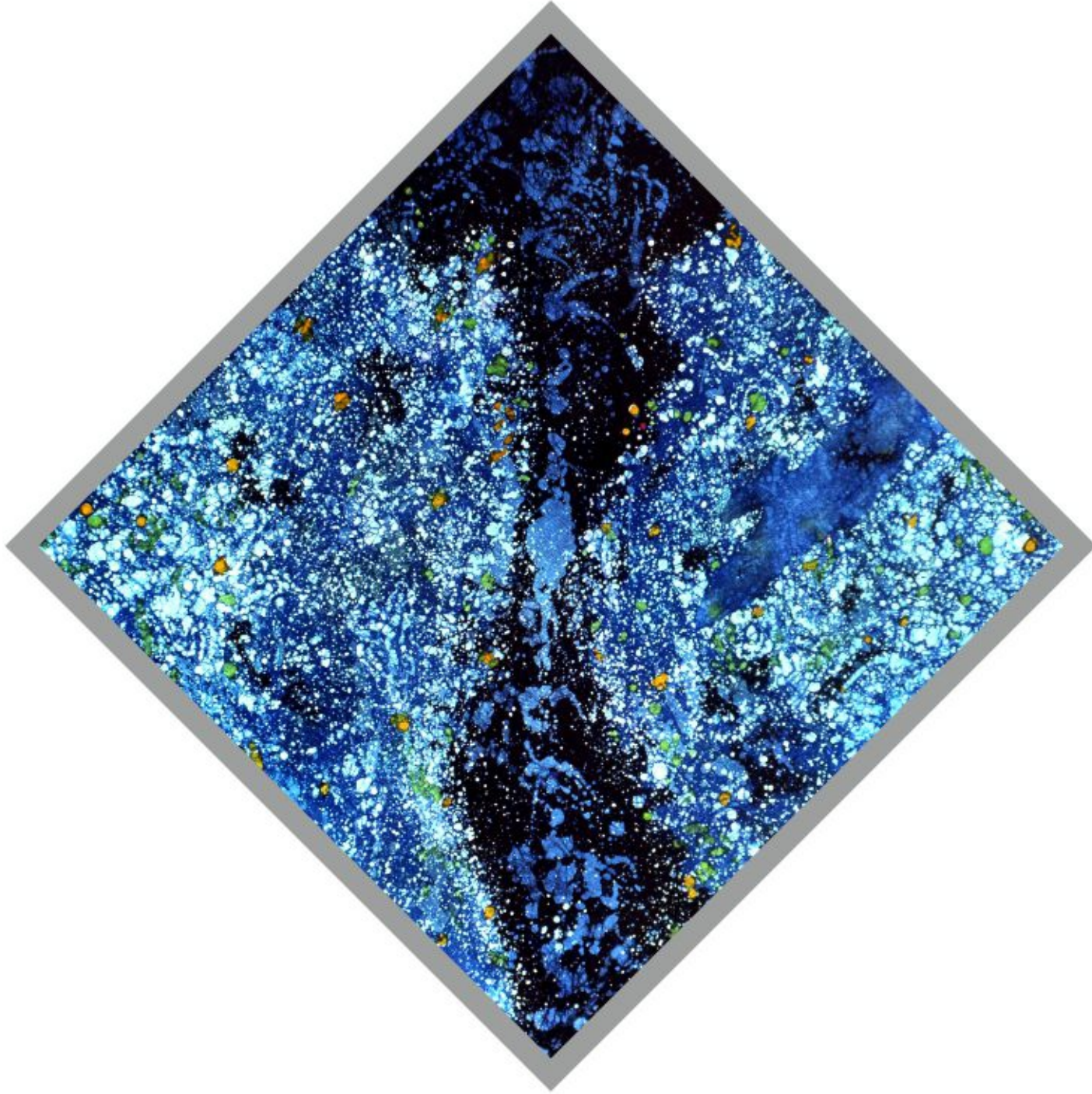
“Kvazarlar və Kvazaqlar” (ipək, batik, 60x90sm)

Kvazar – bizim Günəş sistemimizdən milyardlarla işıq ili məsafədə yerləşən bir kosmik obyekt olaraq çox güclü radio dalğa və işıq mənbəyidir. Kvazarlara Kainatın mayakları deyilir. Kvazarlara bənzər, lakin, güclü radio emissiyasına malik olmayan ayrı bir kosmik obyekt isə Kvazaq adlanır.

“Yer atmosferində pəncərə” (ipək, batik, 60x60sm)

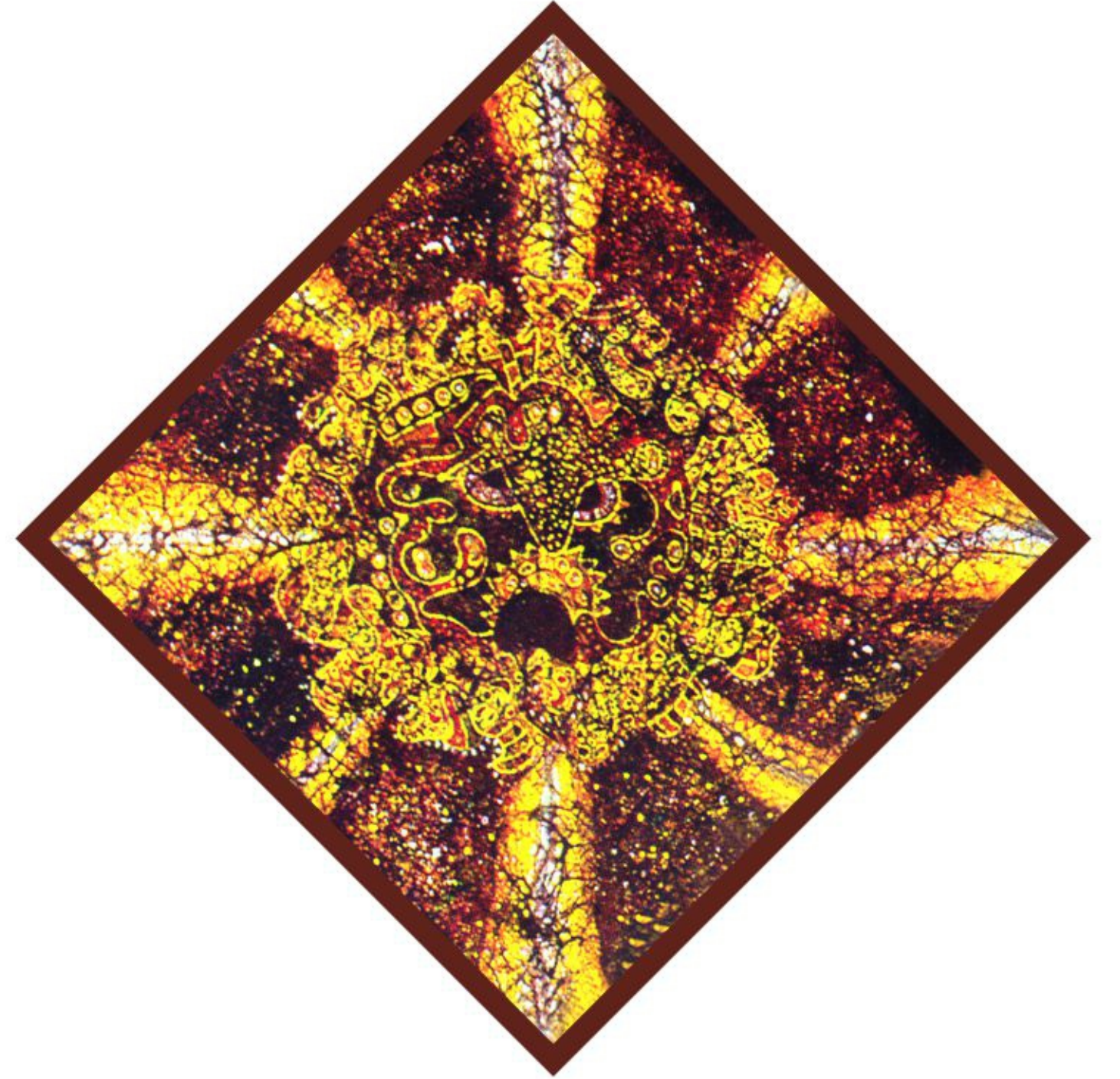
Kainatı daha dərinləndirən izləmək üçün alimlər “Radioteleskop” adlanan cihaz ixtira etdilər. Radioteleskop kosmosdan Yer kürəsinə gələn elektromagnit dalğalarını qəbul edir. Lakin Yer atmosferi bu dalğaların rahat qəbul edilməsinə əngəllər yaradırdı. Sonralar məlum oldu ki, təbiət bizə hədiyyə olaraq yer atmosferində radiodalğalarının maneəsiz qəbulu üçün bir şəffaf pəncərə yaratmışdır və alimlər bu pəncərədən istifadə etməyə başladılar. Bu əsər də bu möcüzəyə həsr olunub.

“Qalaktikaların bir-birinə yaxınlaşması” (ipək, batik, 60x60sm)

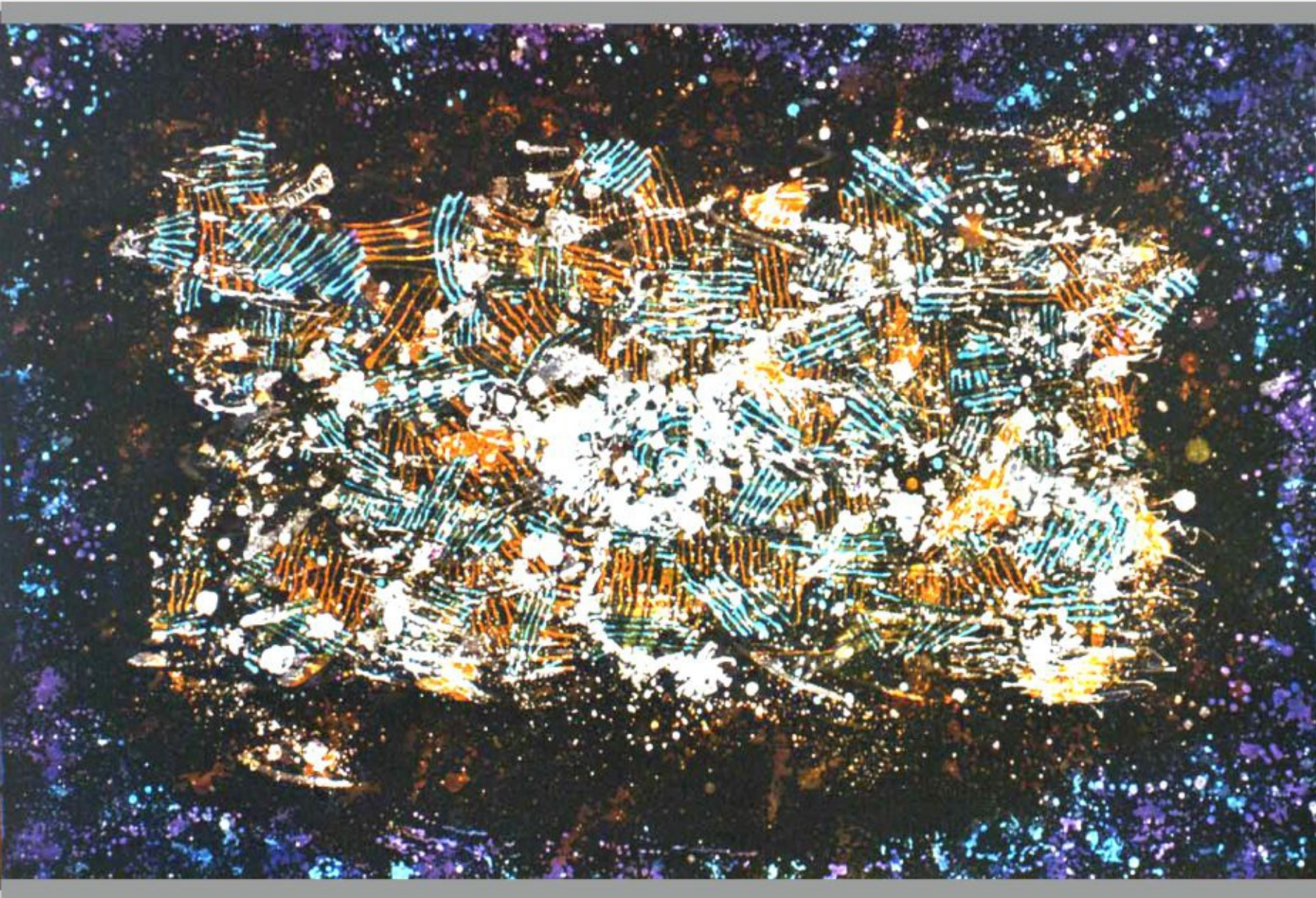
Bizə ən yaxın olan **“Böyük Maqellan buludu”** adlanan Qalaktika bizdən 163 min işıq ili məsafədə yerləşir. Bu kiçik Qalaktika bizim **“Süd yolu”** Qalaktikamızın ətrafında dövr edir və onun böyük qaz buludları yavaş-yavaş dağılır. Bizim Qalaktikaya yaxın və çox böyük olan daha bir Qalaktika **“Andromeda”** adlandırılır və bizdən 2.52 milyon işıq ili məsafədə yerləşir. Qalaktikamız ilə “Andromeda” Qalaktikası arasındakı məsafə getdikcə azalır. Onlar bir-birinə saniyədə 100-140 km sürətlə yaxınlaşır və bu dəhşətli toqquşma fərziyyəyə görə təxminən 3-4 milyard il sonra baş verəcək.

Bu mövzu məni maraqlandırdı və mən bu əsəri yaratdım.

“Günəşin qamma-kvant və neytrino şüaları” batik (60x60sm)

Günəş yer üzündəki bütün canlılar üçün işıq və istilik mənbəyidir. Lakin işıq fotonlarından əlavə, o bir çox zərərli radioaktiv şüalar yayır. Onlardan biri də qamma-kvant şüalarıdır. Xoşbəxtlikdən bu təhlükəli qamma şüaların insanlara olan mənfi təsirini yerin atmosferindəki ozon təbəqəsi qoruyur. Günəş həm də Neytrino mənbəyidir. Mən bu batikdə Günəşin qəzəbli baxışlarla güclü təsirini sənətsevərlərə hiss etdirməyə çalışmışam.

“Əlçatmaz, nəğilə bənzər Qalaktika” (ipək, batik, 60x90sm)

Ulduz sistemlərinin bir-birinə olan cazibəsi nəticəsində bir ulduz toplumu əmələ gəlir. Bu toplum Qalaktika adlanır. Bizim **“Süd yolu”** adlanan Qalaktikamızın bir tərəfindən o biri tərəfinə işıq sürəti ilə uçaq, bizə təxminən 100.000 işıq ili lazım olacaq, çünki burada 200 milyard ulduz var. (ışıq sürəti 1 saniyədə 300 000 km bərabərdir)

Bu batikdə mən öz hissiyatım və təxəyyülüm ilə əmələ gətirdiyim, gözəl bir nəğilə bənzər, heyvətəmiz, qeyri-adi olan və zərif quruluşlu Qalaktika yaratdım.

“Uzaq dünyalardan gələn səslər” (ipək, batik, 55x90sm)

Siz kosmosun səssiz bir yer olduğunu zənn edirsiniz?... Lakin bu əslində belə deyil. Alimlər Kainatdan gələn sirli səsləri öyrənməyə çalışsalar da, hələ ki bir nəticə yoxdur.

“Okean dərinliklərindən Kainatın dərinliklərinə” (ipək, batik, h 170sm)

“Radioteleskop” Kainatdan radio siqnallar almaq üçün astronomik bir vasitədir. 1980-ci illərdə alimlər belə fikrə gəldilər ki, radiodalğaları maneəsiz qəbul etmək üçün, radioteleskopu səs-küyün təsirindən daha yaxşı qorumaq üçün okeanın dibində quraşdırmaq olar. Bu fikir də məni maraqlandırdı və mən bu mövzuya aid çox orijinal üslub seçərək qeyri-adi formada əsər yaratmağa çalışdım.

“Yer kürəsi və ondan sonrakı beş planet” (ipək, batik, 60x90sm)

Mərkəzi bizim Günəş olmaqla, onun ətrafında dövr edən 8 planet - *Günəş sistemi* və ya *Planetar sistem* adlanır. Bizim Günəş sistemimiz təxminən 4.57 milyard il əvvəl bir molekulyar qaz-toz buludundan meydana gəlmişdir. Günəşə ən yaxın olan Merkuri və Veneradır. Yer kürəsi üçüncüdür. Yer kürəsindən sonra isə daha 5 planet mövcuddur. Bu əsərdə mən onları öz orbitləri ilə birlikdə əks etdirmişəm.

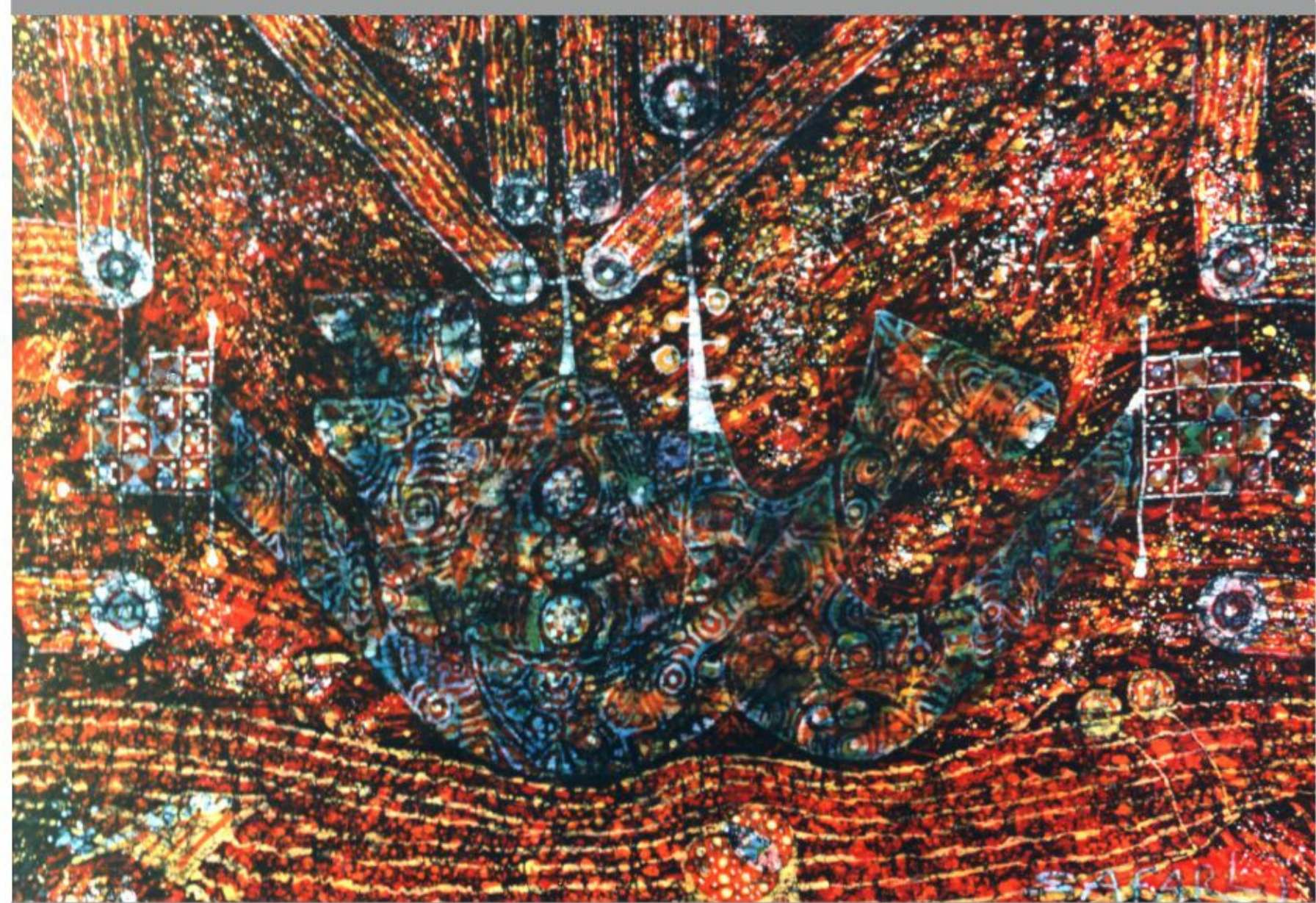

“Məhəbbət Planeti” (ipək, batik, 80x90sm)

Bizim Yer kürəmizin adı *“Məhəbbət planeti”* olsaydı, yəqin ki, nə müharibələr, nə də işğalçı dövlətlər olardı. Azərbaycanın mütəfəkkir şairi **Hüseyn Cavidin** əsərlərini dərinlən öyrənərək, belə qənaətə gəldim ki, əsərlərdə əsas mövzu *Məhəbbətdir*. Yeni - bu dünyanı yalnız məhəbbət gücü xilas edə bilər. Məhəbbət yalnız insanlar arasında deyil - bizim Planetə, təbiətə, Vətənə olmalıdır.

Mən, **Hüseyn Cavidin** bütün personajlarını və onun özünü bir Planetə toplayaraq, bu planeti *“Məhəbbət planeti”* adlandırdım. Bununla hamıya söyləyirəm: *“gəlin Yer kürəsini məhəbbət planetinə çevirək”*.

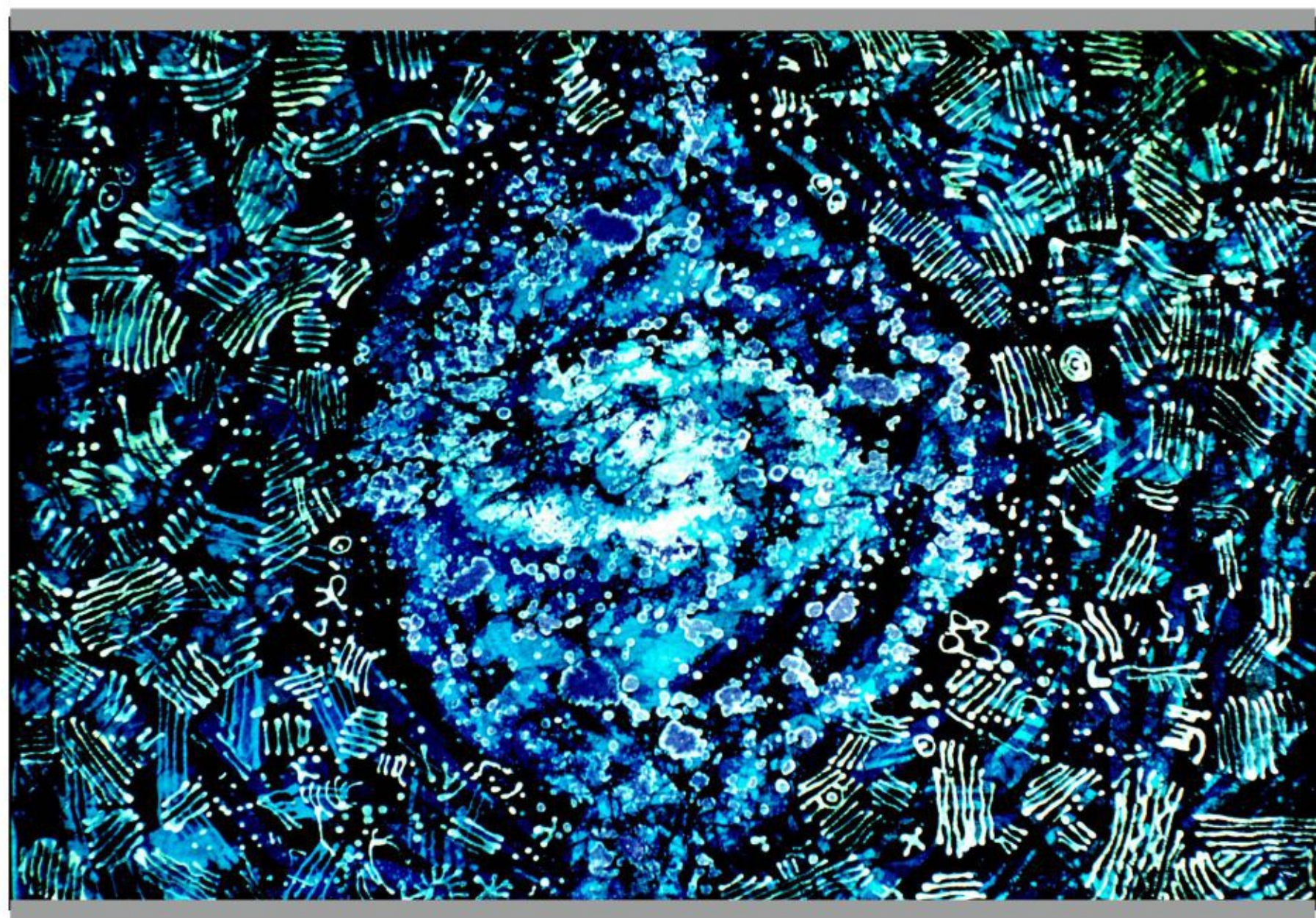
“Kosmik gəminin uzaq Qalaktikada enməsi” (ipək, batik, 60x90sm)

Məlumdur ki, kosmik gəmilər kosmosa kainatı öyrənmək üçün göndərilir. Bu gəmilər artıq Günəş sistemimizin bəzi planetlərinə enə bilib və ordan yerə informasiya göndəriblər. İnsan isə bu günə kimi yalnız Ay səthinə ayaq basmağa qadir olmuşdur. İnsan hələ indi bizə yaxın olan Mars planetinə uçmağa hazırlaşır. Biz hələ öz Günəş sistemimizdən çıxma bilməmişik. Bu əsərim uzaq Qalaktikada bir kosmik gəminin enməsinə həsr olunub. Əlbətdə, bu uçuşu əldə etmək üçün 100 və ya 1000 illərin keçməsi gərəkdir, lakin insan fikrində və təxəyyülündə bu uçuşu yerinə yetirmək heç də çətin deyil. Bu əsər də buna sübutdur.

“Səma qrafikası” (ipək, batik, 60x60sm)

Bu maraqlı kompozisiyada mən öz fikirlərimi belə ifadə etmək istədim: əgər siz nə isə axtarır və nə isə görmək istəyirsinizsə, ən yaxşısı göyə baxın – zehninizi lazım olmayan düşüncələrdən azad edin. Buludlar göyün sonsuz və əlçatmaz olmasını anlamaq üçün bizə kömək edirlər. Əminəm ki, buludlar təbiətin poeziyasıdır. Kompozisiya sakit və qaranlıq Kainatın fonunda gözəl bulud toplumları ilə tamamlanır.

“Spiral qalaktika” (ipək, batik, 60x90sm)

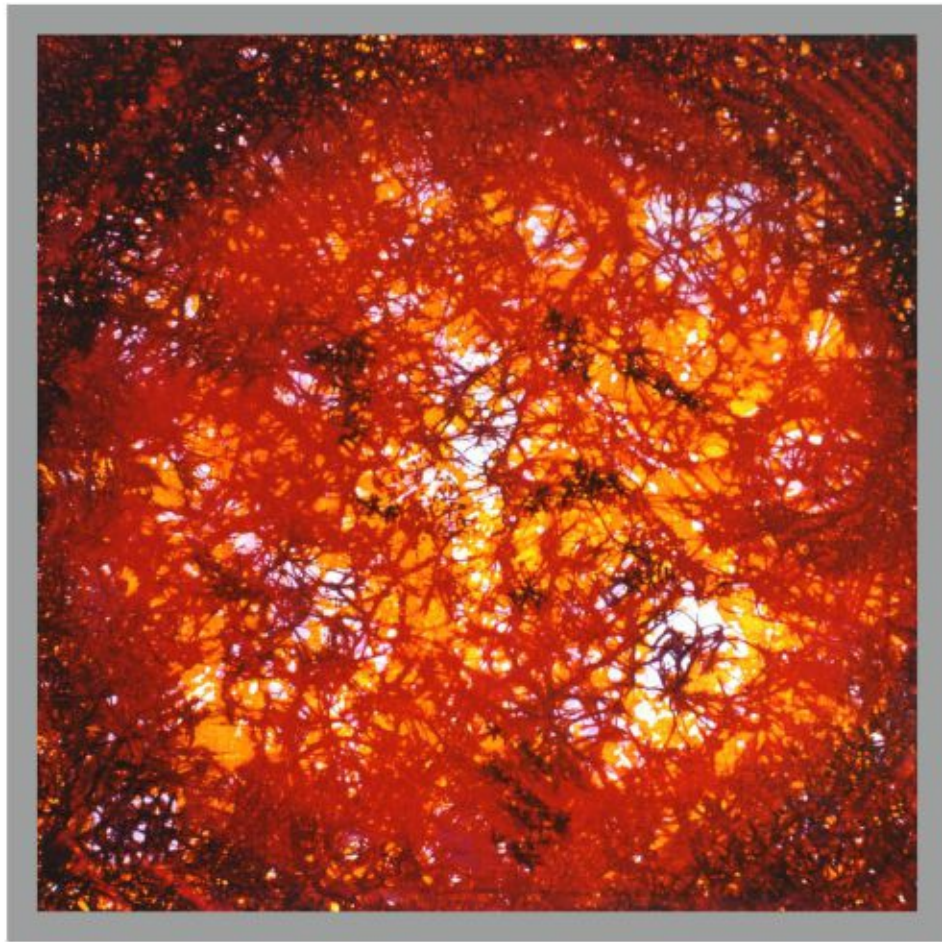
1920-ci ilə qədər astronomlar Kainat deyəndə yalnız bizim **“Süd yolu”** Qalaktikamızı nəzərdə tuturdular. Heç xəbərləri də yox idi ki, Kainat Qalaktikalar ilə doludur. Sonralar nəhayət sübut olundu ki, Kainatdakı spiral dumanlıqlar sən demə bizim Qalaktikamıza bənzər, əlçatmaz və nəhəng ulduz sistemləridir. Spiral Qalaktikalar qaz və tozla doludur, nəticədə ulduzların formalaşması üçün əla şərait yaranır. İndiki zamanda teleskopların vasitəsi ilə Qalaktikaların çoxlarını imkan daxilində görürlər.

“Təsir əks təsirə bərabərdir – (Nyutonun qanunu)” (ipək, batik, 40x100sm)

Əgər kimsə kiməsə pislik etsə, bir ölkə digər ölkəyə müharibə yolu ilə təcavüz edərsə, mütləq əks təsirini görəəcək. Nüvə silahı işlətsə əgər, nüvə silahı ilə də əks təsir özünü çox gözəltməyəcək.

Bu əsərlə mən bütün dövlətləri öncədən fikirləşməyə çağırıram.

“Güneşdə cərəyan edən termo-nüvə reaksiyaları” (ipək, batik, 60x60sm)

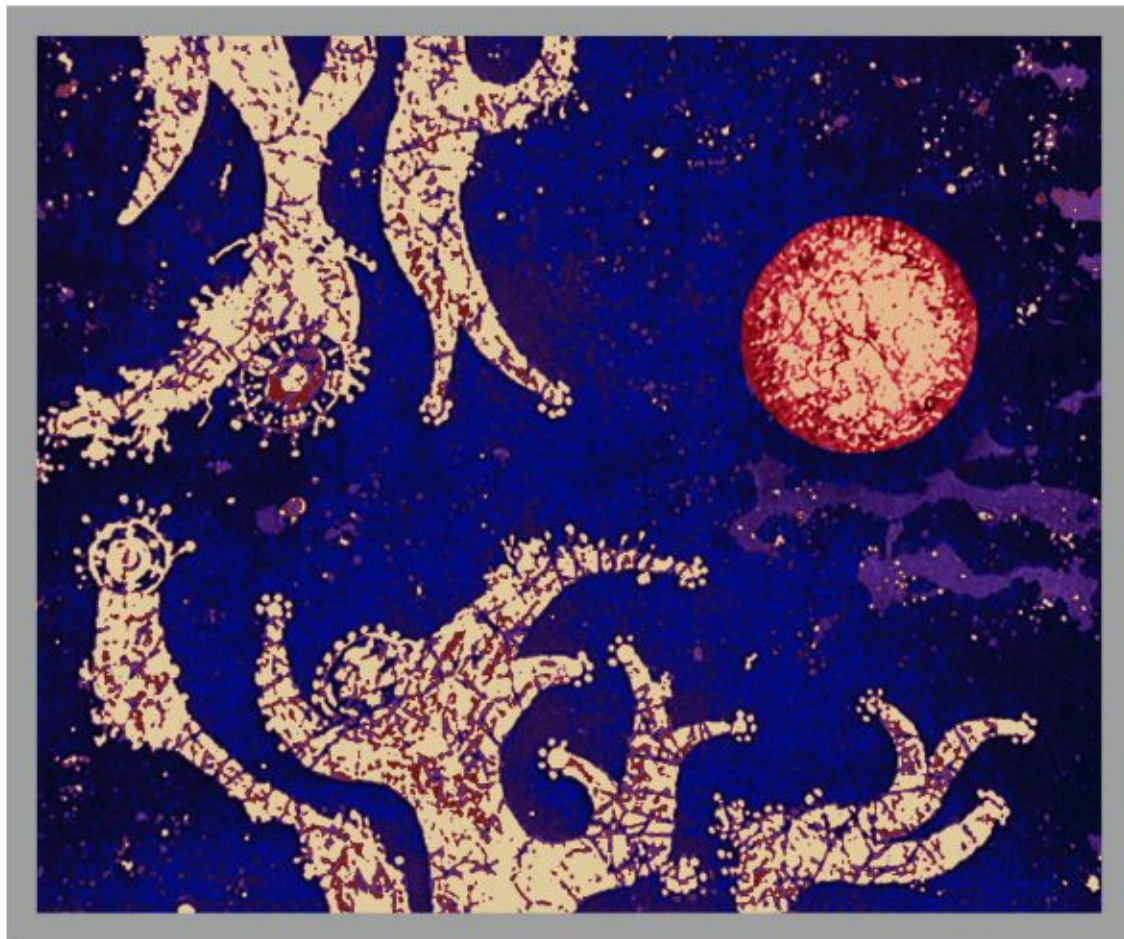
“Yeni Qalaktikanın yaranması”
(ipək, batik, 60x60sm)

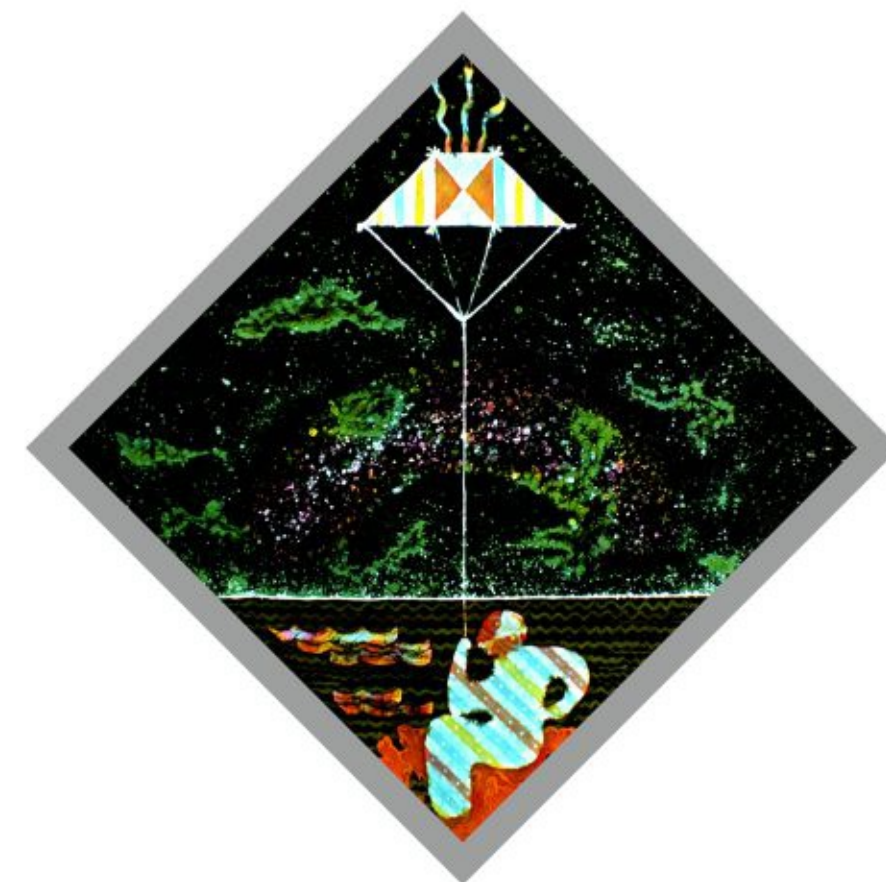
“Kainatda gedən proseslər-1”
(ipək, batik, 60x60sm)

“İnsan hüceyrələrinin idrakı”
(ipək, batik, 60x60sm)

“Yeni dünya duyumu”
(ipək, batik, 50x60sm)

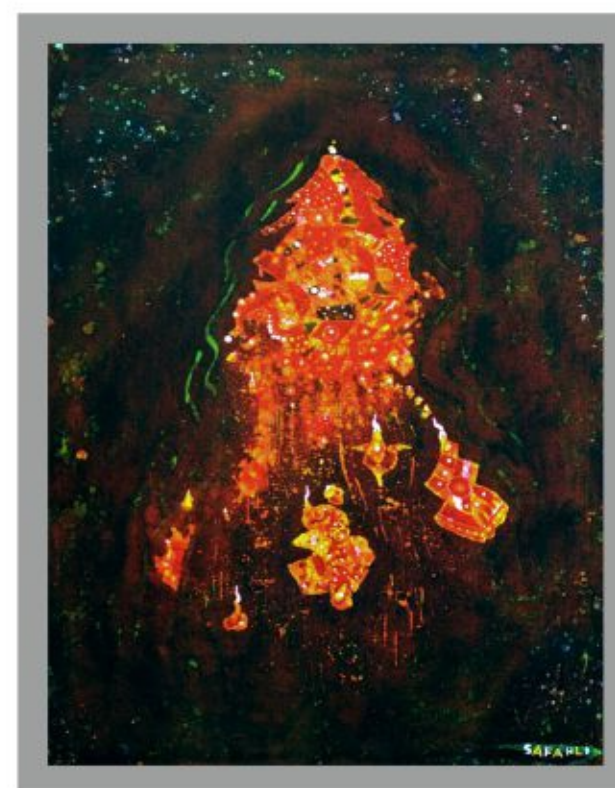
“Kainat haqqında düşüncələr”
(ipək, batik, 60x60sm)

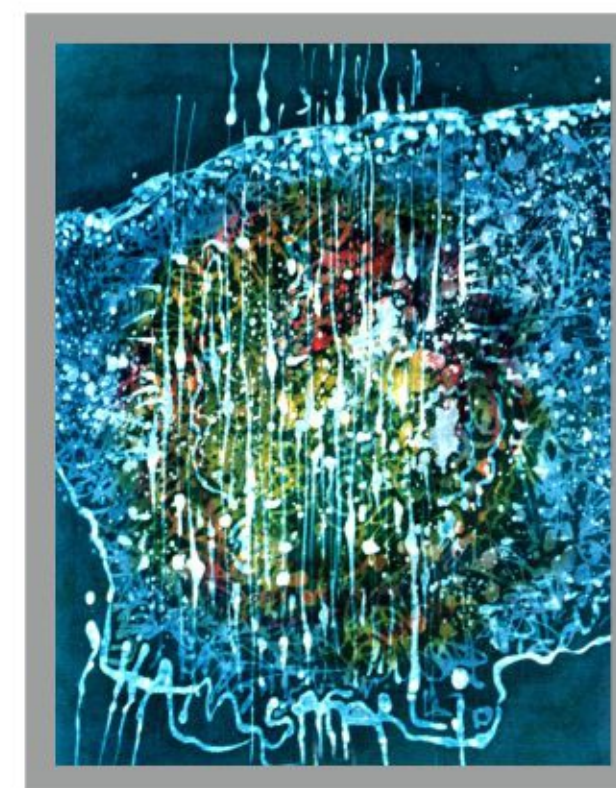
“Kosmik məxluq”
(ipək, batik, 50x50sm)

“Astral rəqs”
(ipək, batik, 50x50sm)

“Tənha planet”
(ipək, batik, 60x90sm)

“Mavi Qalaktika”
(ipək, batik, 60x90sm)

“Ququşu Bürcü” (ipək, batik, 60x60sm)

Çox maraqlıdır ki, Ququşuna bənzər bu Ulduz toplumunu seyr etdikcə , bizə elə gəlir ki, O öz qanadları ilə bizim “Süd yolu” Qalaktikamızı qucaqlayıb əzizləyir.

“Kassiopeya bürcü” (ipək, batik, 60x90sm) →

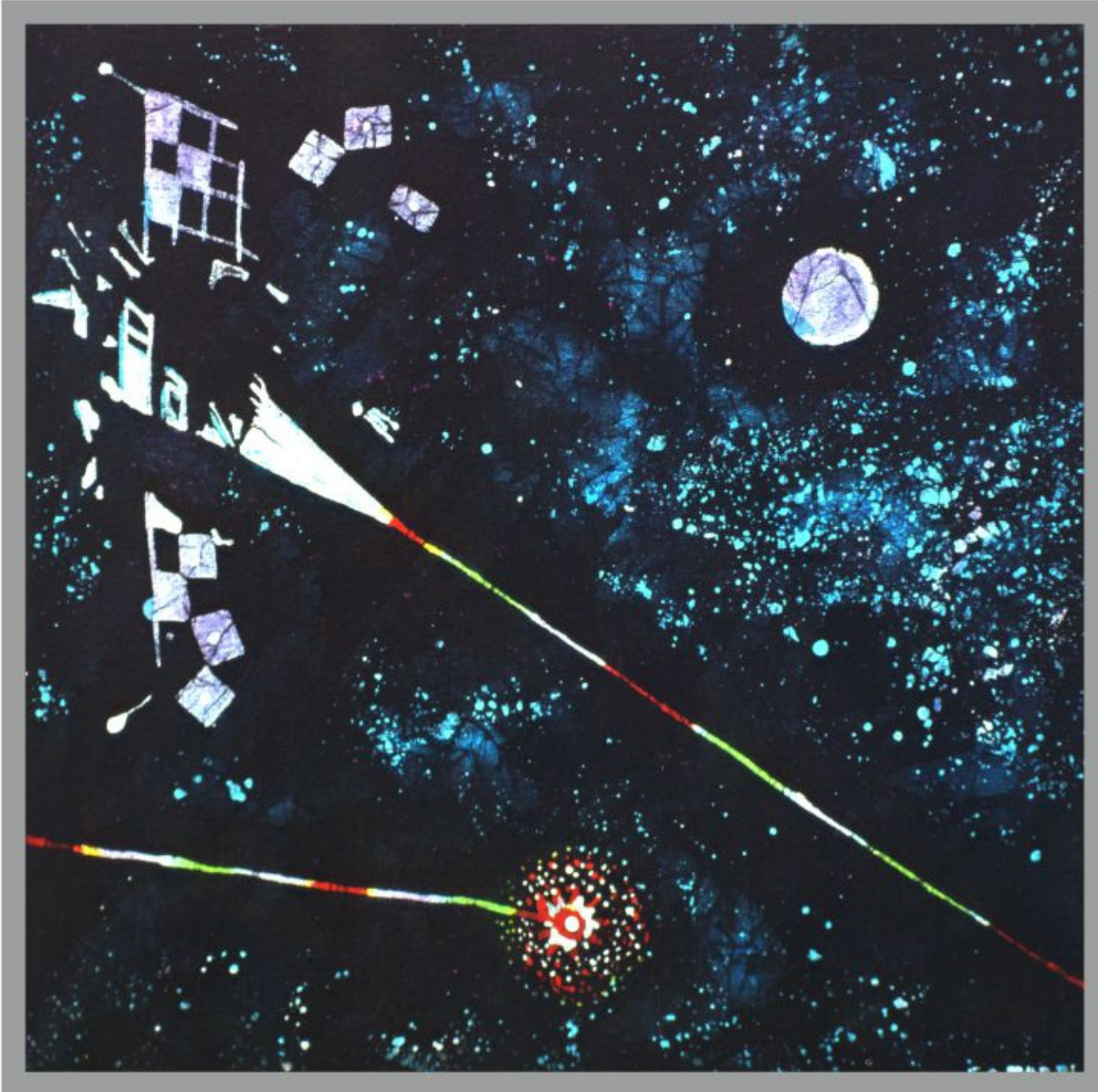
Kassiopeya bürcü gözlə görsənən 90 ulduzdan ibarətdir. Kassiopeya – Yunan mifologiyasında adları çəkilən, Həbəşistan padşahı Kofeyanın arvadı və Andromedanın anası kimi tanınır. Bəzi ərəb əl yazmalarında bu bürcü “Oturan qadın” adlandırır və əlləri yuxarıda olmasına işarə edirlər. Mən isə bu bürcə öz fikirlərimi əlavə edərək qadının əllərində dəf zərbi alətini əlavə etmişəm.

20-ci əsrin 80-ci illərinə qədər elm inkişafa doğru gedirdi.
Və birdən “Ulduz müharibələri doktrinası” yarandı və Yer kürəsi təhlükə ilə
üzləşdi. Bununla barışmayaraq mən buna qarşı çıxdım və aşağıdakı
əsərlərimlə etirazımı bildirdim:

“Kimyəvi lazer kosmosda...” (ipək, batik, 60x60sm)

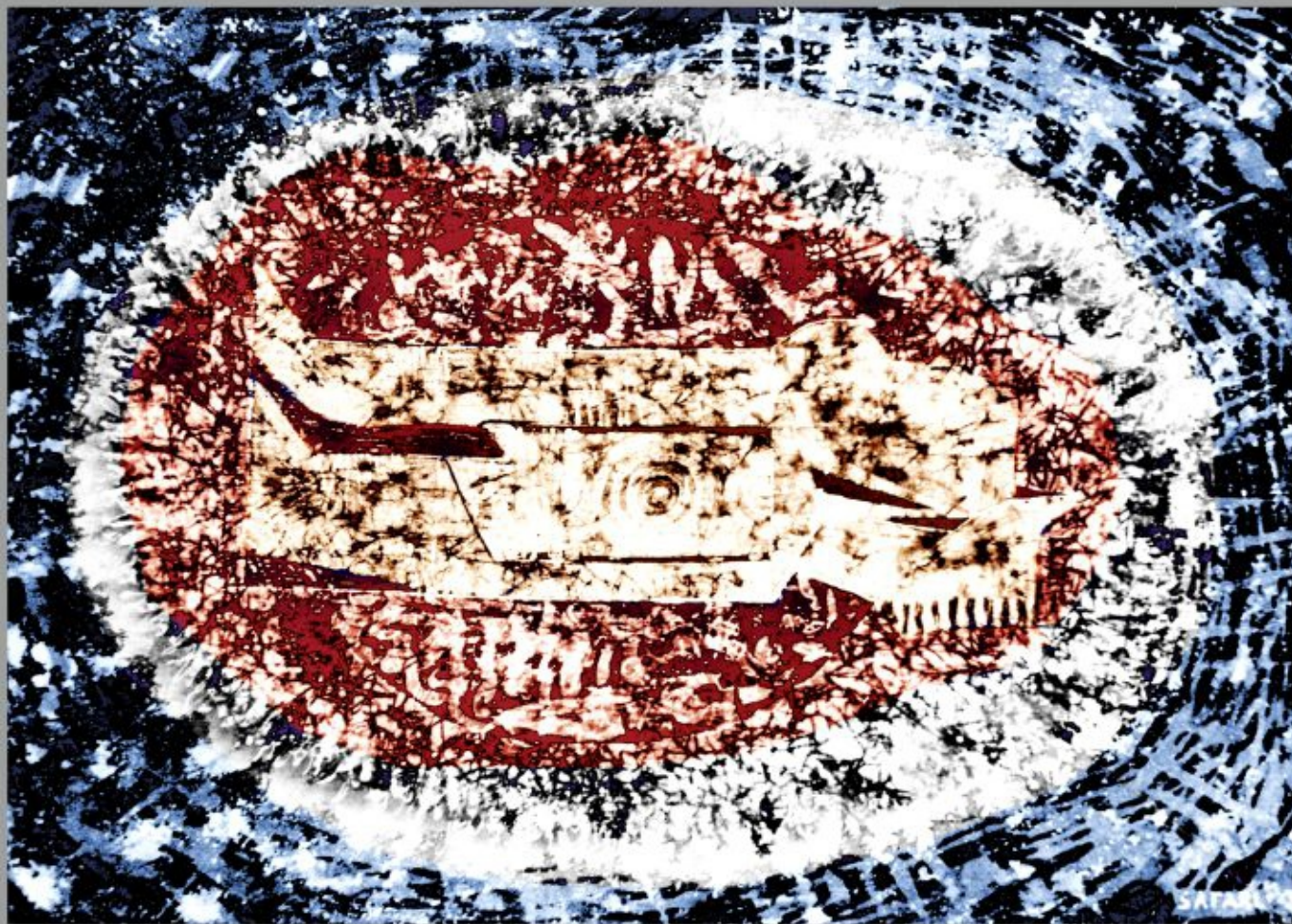
Uzun illər idi ki, kosmik məkan “bütün bəşəriyyət üçün bir sülh yeri” kimi müəyyən edilmişdi. Lakin dünyanın fəvqəl dövlətləri kosmosda öz hərbi arsenallarını artırmaq, kosmosu yerdə olduğu kimi, döyüş əməliyyatları zonasına çevirmək üçün çalışırlar. Yaxın kosmosa kimyəvi lazer çıxartmaq fikrindədirlər.

“Təhlükəli kosmik nüvə stalaktidləri” (ipək, batik, h-170sm)

Kosmosa nüvə başlığı olan raket çıxarmaq çox təhlükəlidir. Hər zaman başımız üstündə stalaktid kimi asılan kosmik raketlər yaxın kosmosa çıxarılmamalıdır. Hansısa bir texniki səhv 3-cü dünya müharibəsinin başlanması ilə nəticələnə bilər. Bunu anlamamaq mümkün deyil.

“Nüvə qışından sonra yaz olmur” (ipək, batik, 60x90sm)

Nüvə silahı işlənərsə, Yer kürəsində bu sonuncu müharibə ola bilər, çünki Yer kürəsi qara buludlarla örtüləcək, yüzillərlə günəş şüası yerə düşməyəcək. Sonsuz çovğunlu bir qış olacaq. Əkin tarlaları məhv olacaq, sağ qalanlar da yavaş-yavaş acından öləcək.

“Astral monstr” (ipək, batik, 60x90sm)

Bu məxluq bizim gözlə görünməyən dünyada yaşaya bilər. **Astral dünya** - mənəvi dünya ilə maddi dünya arasında olan vasitəçidir. Çünki bizim düşüncələrimiz, ehtiraslarımız, fikirlərimiz və duyğularımız da **Astral dünyanın** bir hissəsidir. Əgər insanların mənfi düşüncələri olsa, o, **Astral dünyada** bir qorxulu monstra çevrilir və Yer kürəsinə mənfi təsir göstərir.

“Dinc Kosmos uğrunda” Silsilə əsərlərin müharibəyə aid mövzusu sülhə çağırış mövzusu ilə dəyişir.

“Fəsillər... Yaz, Yay, Payız, Qış” batik (40x50sm)

Fəsillər əsərində əsas fikir budur - “Qoy hər zaman Yer kürəsində yaz, yay, payız və qış olsun. Heç vaxt “Nüvə qışı” adlanan zaman olmasın. Səmada sülh olsun, firavan həyat sürək ... Sevgi və məhəbbət dolu Həyat!”

“Fəsillər... Yaz” (ipək, batik, 40x50sm)

“Fəsillər... Yay” (ipək, batik, 40x50sm)

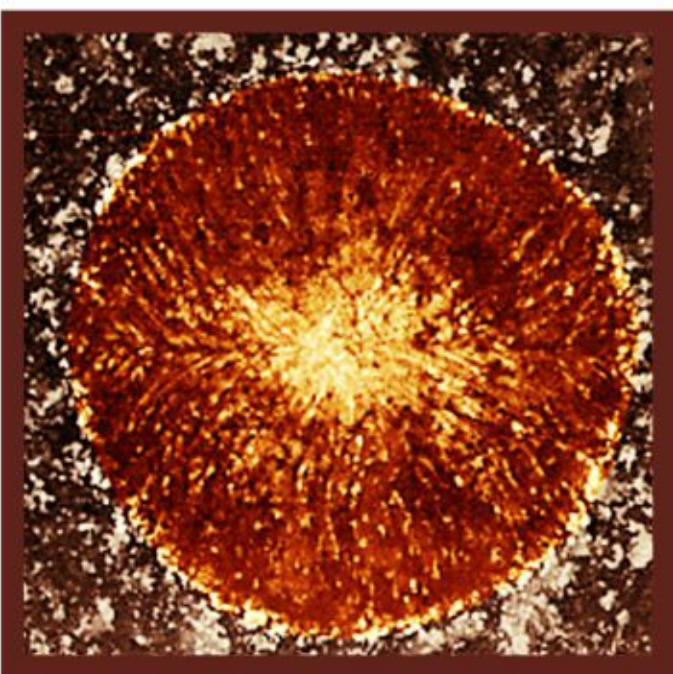
“Fəsilər... *Payız*” (ipək, batik, 40x50sm)

“Fəsilər... *Qış*” batik (ipək, batik, 40x50sm)

“Sülh haqqında mahnı” (ipək, batik, 60x90sm)

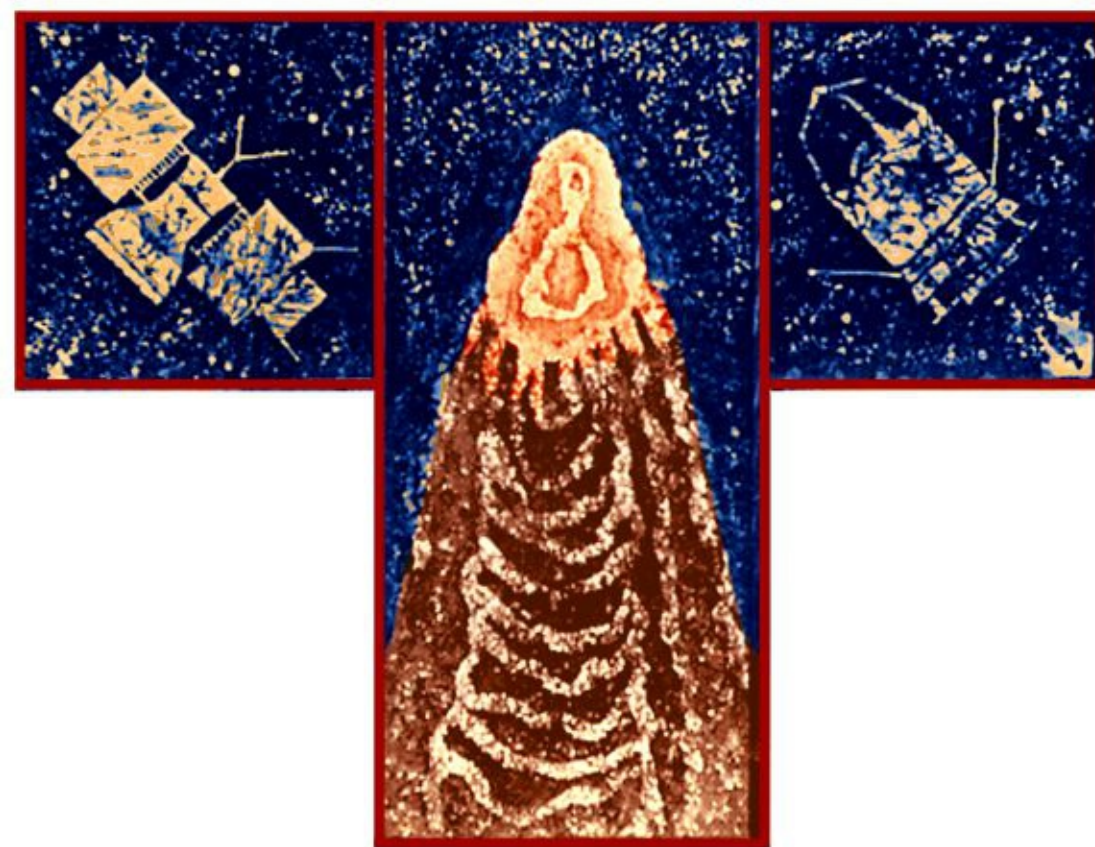
“İfrat yeni ulduz”
(ipək, batik, 60x60sm)

“Şəhər üzərində qövsi-qüzeh”
(ipək, batik, 60x60sm)

“Mənim xəyal pəncərəm” (ipək, batik, 60x60sm)

“Kometin Yer Küresinə yaxınlaşması dövlətləri də yaxınlaşdırır”
(ipək, batik, h-100sm)

“Gənc şair” (ipək, batik, 60x60sm)

“Qızlar bulağı” (ipək, batik, 60x60sm)

“Ay işığında” (ipək, batik, 60x60sm)

“Dərvişlərin rəqsi” (ipək, batik, 60x60sm)

“At çapan kızlar” (ipək, batik, 60x90sm)

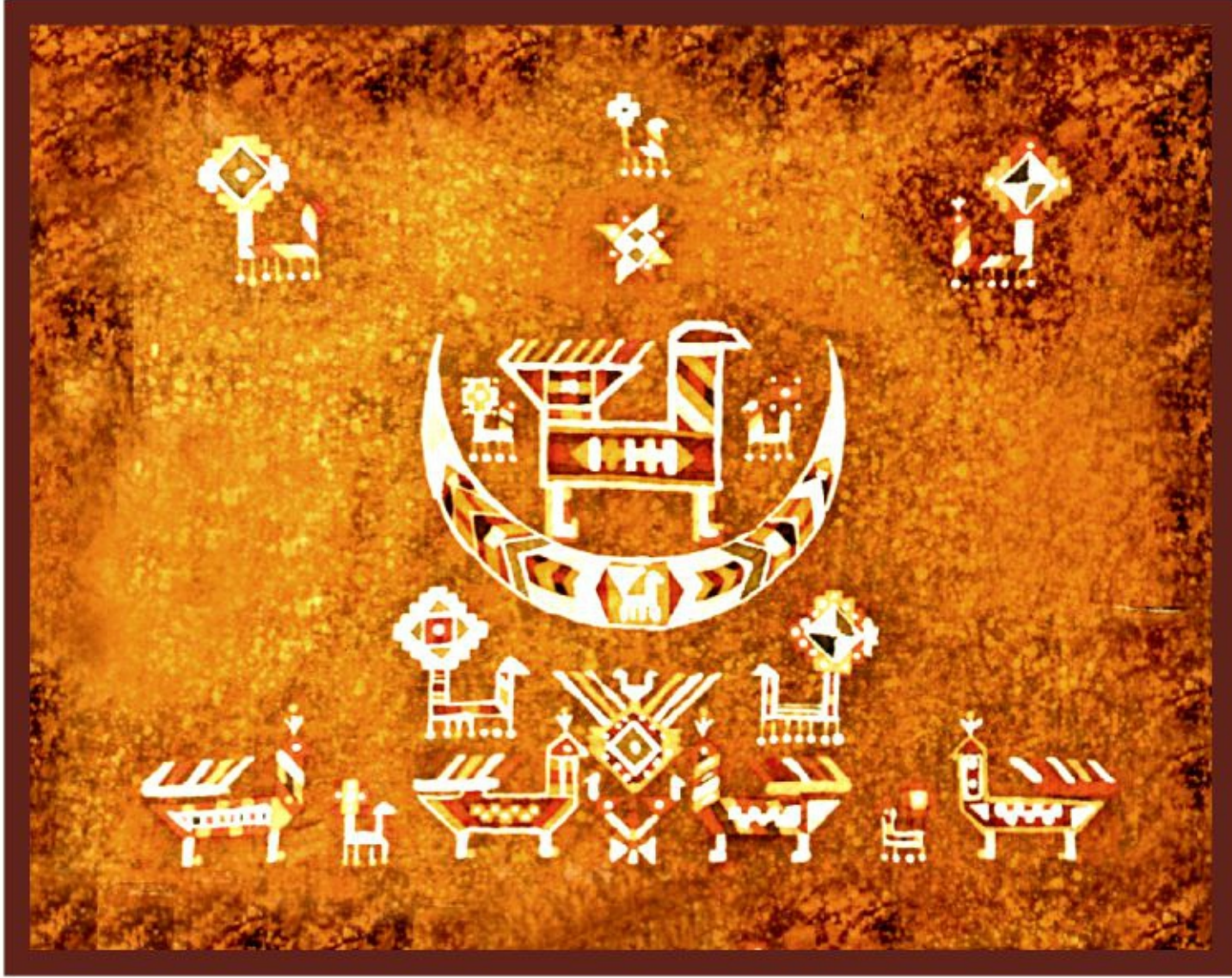
“Məhəbbət mövzusu” (ipək, batik, 60x90sm)

“Şərq qadını” (ipək, batik, 60x60sm)

“Həyat ağacı” →
(ipək, batik, 60x100sm)

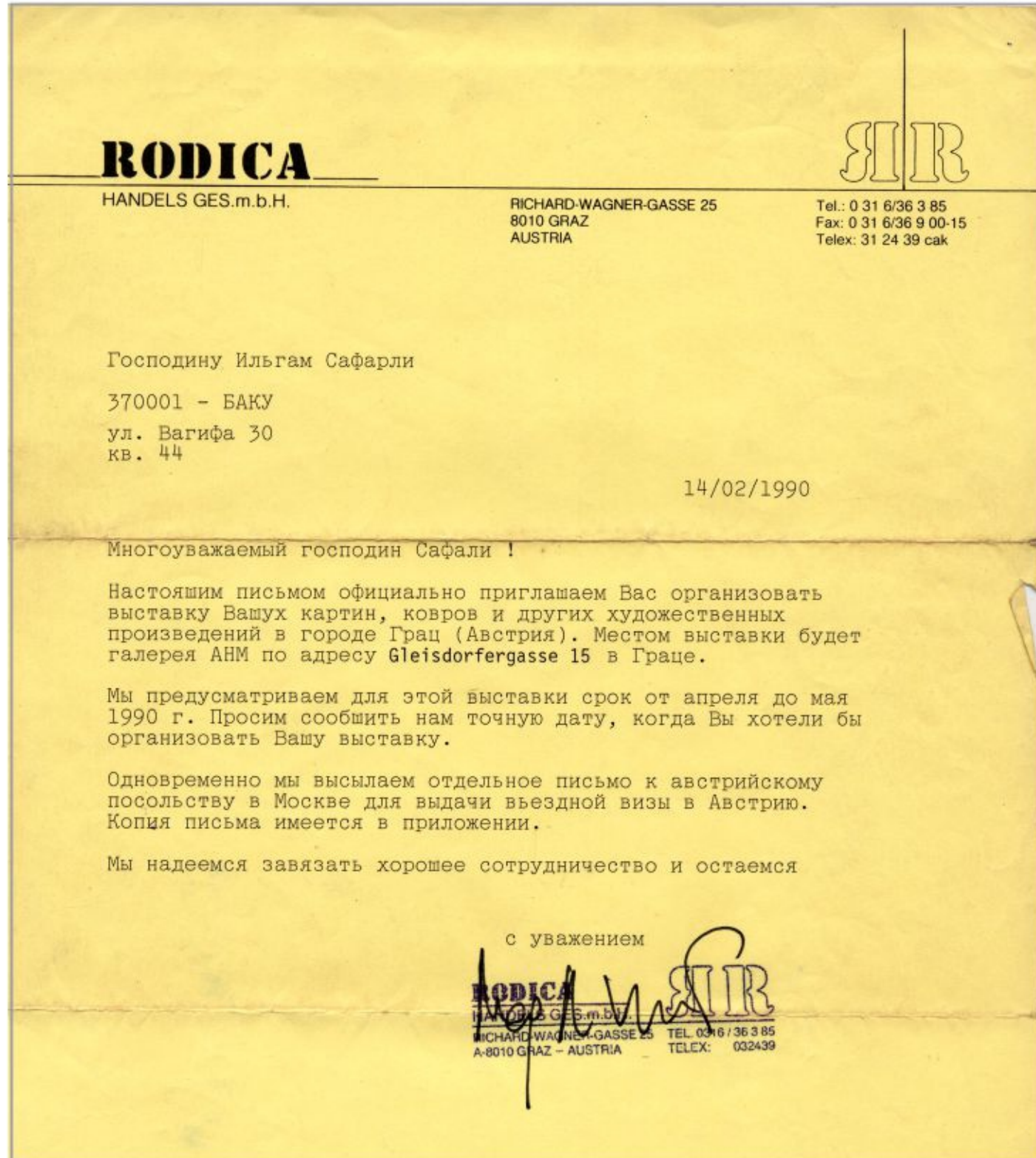
“Türk dünyası” (ipək, batik, 60x90sm)

“Yallı Rəqsi” (ipək, batik, 60x90sm)

XARİCDƏ İLK FƏRDİ SƏRGİM

Mənim ilk xarici fərdi sərgim 1990-cı ildə Avstriyanın “**RODICA Handels GMBH**” Şirkətinin dəvəti ilə baş tutdu. Sovetlər dönəmində kapitalist ölkəsində fərdi sərgi təşkil etmək hər rəssama nəsisb olmurdu. Mən, Avstriyada fərdi sərgisi keçirilən ilk azərbaycanlı rəssam olmuşam.

Batik-Arbeiten des sowjetischen Künstlers

Ilham SAFARLI

unter dem Motto "Kosmos"

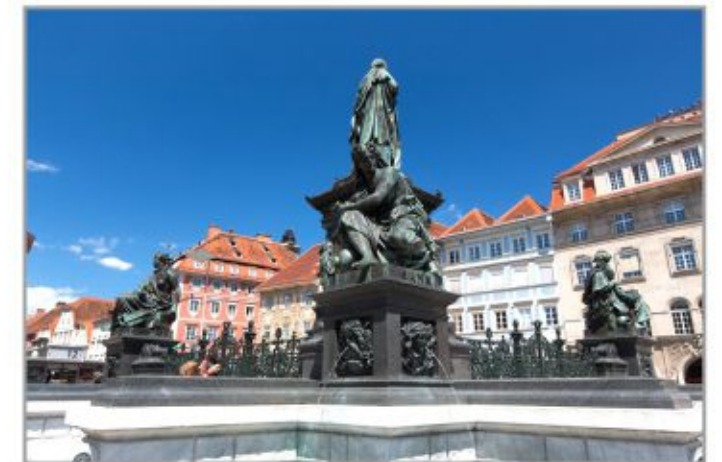
Wir erlauben uns, Sie zur **Vernissage dieser Ausstellung**
am Donnerstag, dem 17. 5. 1990,
um 18.30 Uhr einzuladen.

Ort der Ausstellung: Gleisdorfergasse 15 / 1. Stock

Sərginin dəvətnaməsi

Qrats şəhəri, Avstriya

Qrats şəhəri, Avstriya

Qrats şəhərində ilk gün, Avstriya. May 1990

Qrats şəhəri, Avstriya. İyun 1990

Qrats şəhəri, Avstriya. May 1990

Qrats şəhəri, Avstriya. İyun 1990

Fərdi sərginin açılışı. Qrats, May 1990

Fərdi sərginin açılışı. Qrats, May 1990

Fərdi sərginin açılışı. Qrats, May 1990

Sərgi uğurla 6 ay nümayiş etdirildi...

Avstriyada keçirilən Fərdi sərgimdən sonra,
mən 1995-ci ildə yeni arzularla
London şəhərinə səfər etdim.

London şəhəri, Böyük Britaniya, 1995

Trafalqar meydanı, London şəhəri, 1996

London şəhəri, 1997

London xatirələrım

London şəhəri, Böyük Britaniya, 1995

Oksford Universiteti, Oksford, 1996

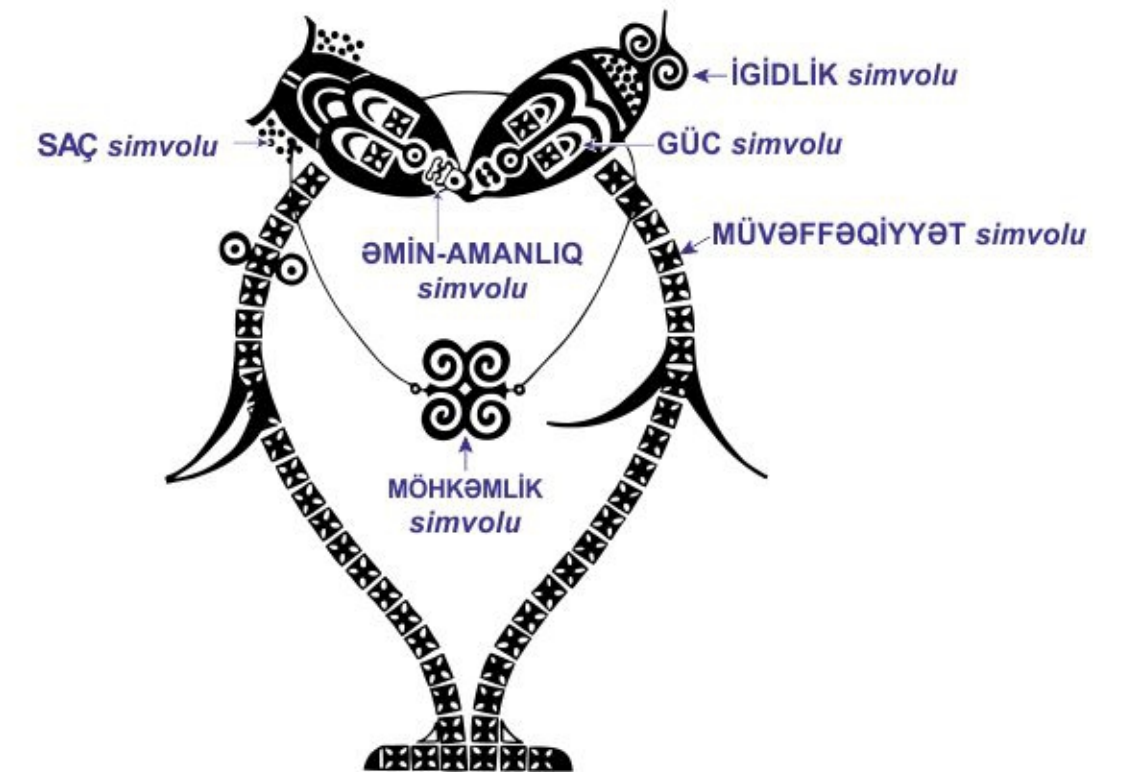
Londonda yaşadığım küçə, 1998

Bir sıra fərdi qalereyalarda sərgi-satışlarımı həyata keçirdim. Yeni tanış olduğum şirkətdən maraqlı, işgüzar təklif aldım. Bu Londondakı “Zulu World Prodakşn” şirkəti idi və bu əməkdaşlıq nəticəsində onların sifarişi ilə Cənubi Afrikada yaşayan qədim Zulu qəbiləsinin simvollarından istifadə edərək, qara dərilili (afro-amerikan) insanlar üçün “Zulu Dünyası” silsiləsinə aid “məhəbbət” və “ad günləri” mövzusunda yeni obrazlar yaratdım:

“Zulu”- tərcümədə “Səma övladları” deməkdir. Afrikada yaşayan və təxminən 10 milyon əhalisi olan böyük etnik qrupun adıdır.

ZULU ADINKRA SİMVOLLARI (AFRİKA)		
ZULU ADINKRA SYMBOLS (AFRICA)		
СИМВОЛЫ ЗУЛУ АДИНКРА (АФРИКА)		
“MÜVƏFFƏQİYYƏT” MÜVƏFFƏQİYYƏT GOOD LUCK УДАЧА	“İGİDLİK” İGİDLİK BRAVERY МУЖЕСТВО	“ƏMİN-AMANLIQ” ƏMİN-AMANLIQ SERENITY Спокойствие
“İNSAN MÜNASİBƏTLƏRİ” İNSAN MÜNASİBƏTLƏRİ HUMAN RELATIONS ЧЕЛОВЕЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ	“MÖHKƏMLİK” MÖHKƏMLİK STRENGTH ПРОЧНОСТЬ	“ALLAHA İNAM” ALLAHA İNAM FAITH IN GOD ВЕРА В БОГА
“GÜC” GÜC POWER СИЛА	“ƏZƏMƏT” ƏZƏMƏT GREATNESS ВЕЛИЧИЕ	“SAÇ” SAÇLAR TUFTS OF HAIR ПУЧКИ ВОЛОС

Yuxarıda göstərilən və bir sıra əlavə simvollarından istifadə edərək “Zulu Dünyası” adlı silsilə qrafik əsərlər ərsə gəldi:

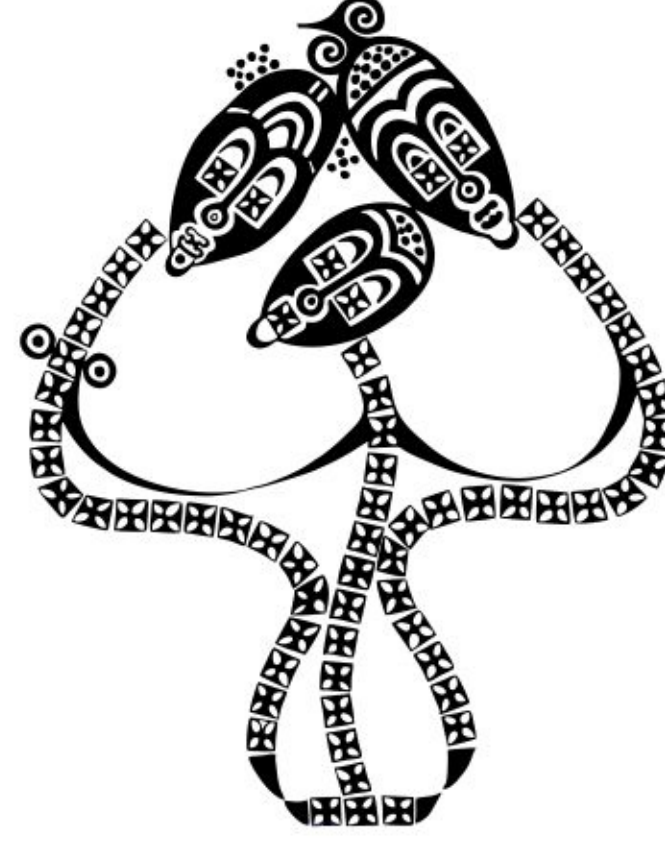
“ZULU DÜNYASI” SERİYASINDAN “MƏHƏBBƏT” MÖVZUSU

“MÖHKƏM AİLƏ”

“ÖMÜR BOYU BİRLİKDƏ”

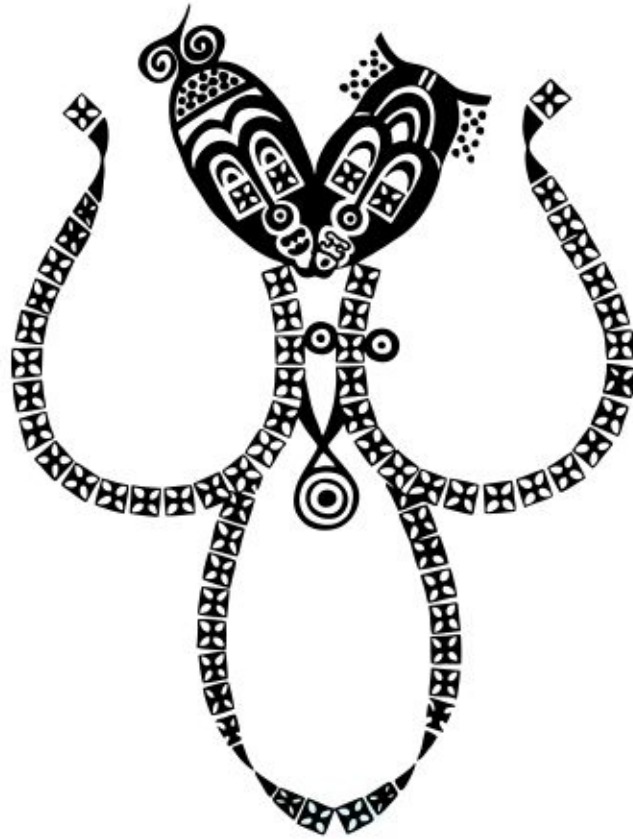
“AİLƏ SƏADƏTİ”

“HARMONİYA”

“İLK GÖRÜŞ”

“MƏHƏBBƏT QANADLARINDA”

“KÜSÜLÜLƏR”

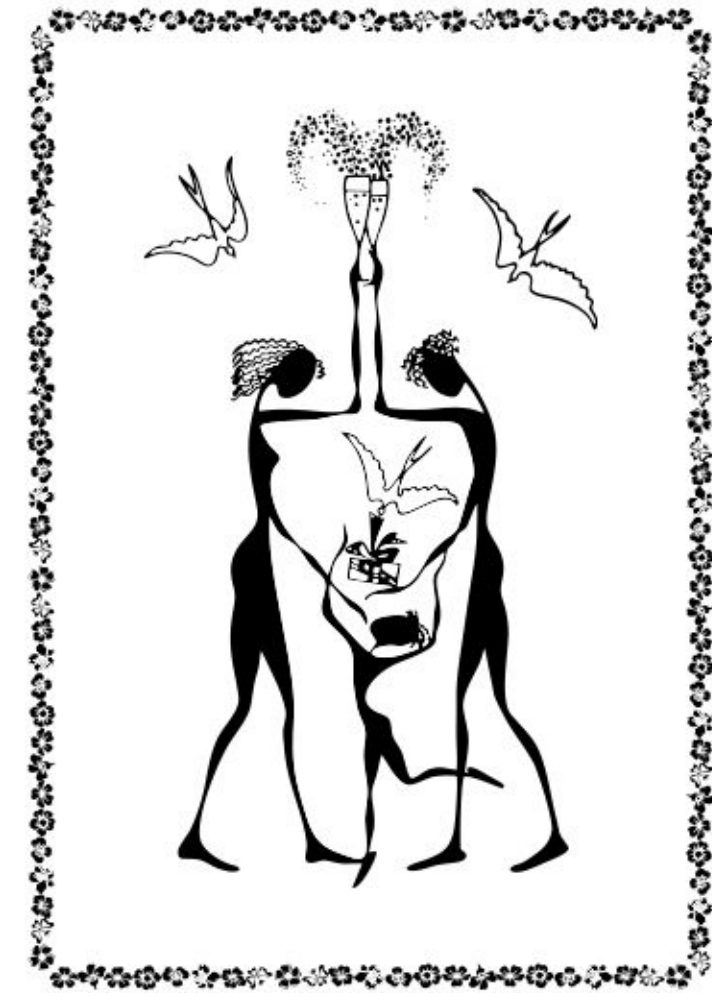
“AİLƏ MÜNASİBƏTLƏRİ”

Zulu simvollarından yaratdığım əsərlər bəyənildikdən sonra
“Zulu World Prodakşn” şirkəti tərəfindən qara dərili insanlar üçün
“MƏHƏBBƏT” və “AD GÜNÜ” mövzusunda aid yeni sifarişlər verildi

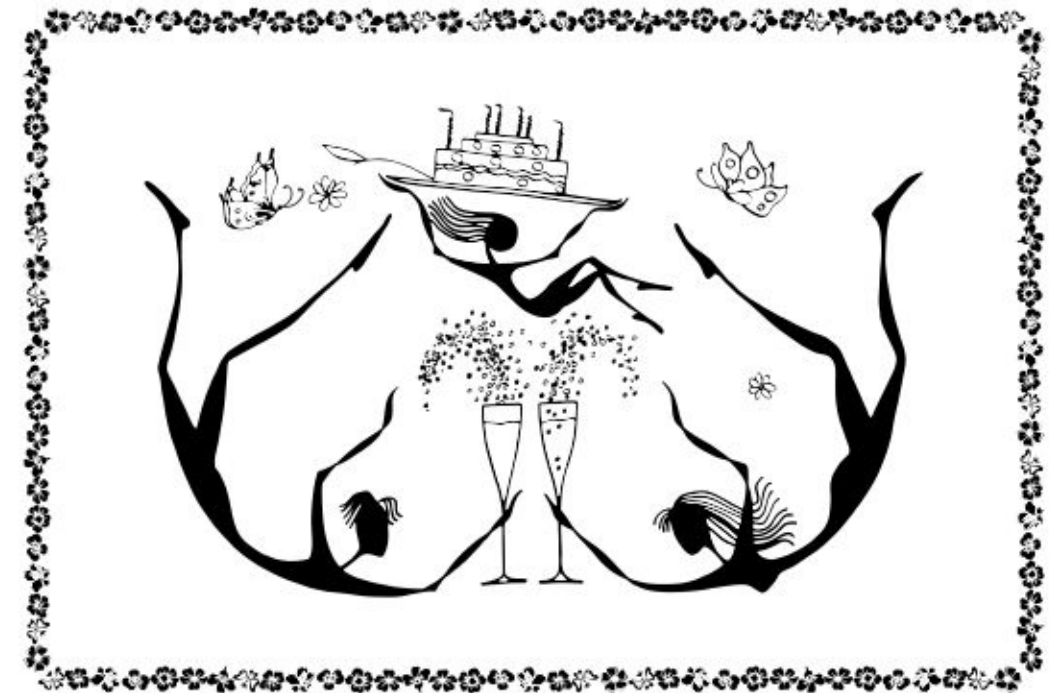
“MƏHƏBBƏT” mövzusunda aid qrafik rəsmlər (30x40sm)

“AD GÜNÜ” mövzusunda aid qrafik rəsmlər (40x60sm)

“Oğlum, Ad günün mübarək!”

“Qızım, Ad günün mübarək!”

“AD GÜNÜ” mövzusunə aid qrafik rəsmlər (40x60sm)

“Bacı, Ad günün mübarək!”

“AD GÜNÜ” mövzusunə aid qrafik rəsmlər (40x60sm)

“Qızım, Ad günün mübarək!”

“Qardaş, Ad günün mübarək!”

“Oğlum, Ad günün mübarək!”

“AD GÜNÜ” mövzusunə aid qrafik rəsmlər (40x60sm)

“Ata, Ad günün mübarək!”

“AD GÜNÜ” mövzusunə aid qrafik rəsmlər (40x60sm)

“Oğlum, Ad günün mübarək!”

“Ata, Ad günün mübarək!”

“Qızım, Ad günün mübarək!”

“AD GÜNÜ” mövzusunə aid qrafik rəsmlər (40x60sm)

“Ana, Ad günün mübarek!”

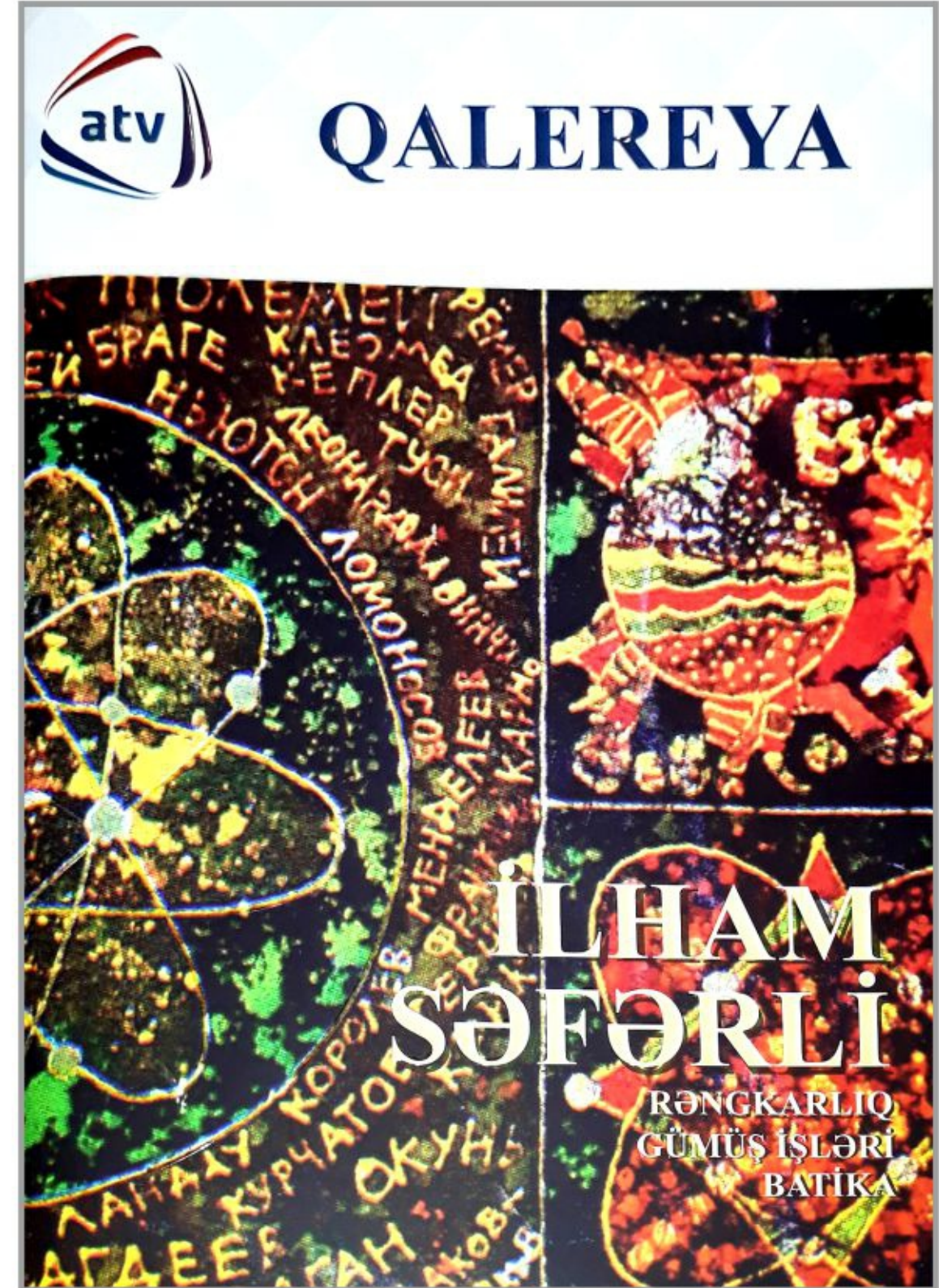

“Ana, Ad günün mübarek!”

Bununla “Zulu World Prodakşn” şirkətinin sifarişləri yekunlaşır.

Şirkətlərlə əməkdaşlıq etmək üçün Londonda şəxsi firma açdım. Arada Bakıya tez-tez səfər etsəm də, Londonda qalıb yaşamaq fikrini nəzərdən keçirirdim. Amma Vətən həsrəti öz işini gördü, qala bilmədim, yeni fikirlərlə Vətənə qayıtmağı qərara aldım...Və qayıtdım!..

Növbəti Fərdi yaradıcılıq sərgim
Bakıda, 2015-ci ildə ATV Qalereyada açıldı:

ATV Qalereyada keçirilən Fərdi yaradıcılıq sərgimin açılışı

ATV Qalereyada keçirilən Fərdi yaradıcılıq sərgimin açılışı

ATV Qalereyada keçirilən Fərdi yaradıcılıq sərgimin açılışı

ATV Qalereyada keçirilən Fərdi yaradıcılıq sərgimin açılışı

**Növbəti Fərdi yaradıcılıq sərgim Bakıda,
12 Aprel 2015-ci ildə Nəsirəddin Tusi adına Planetariumda açıldı.**

“Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondu”
tərəfindən təşkil olunan və Nəsirəddin Tusi adına Planetariumda
keçirilən bu sərgi
“12 Aprel - Dünya Kosmonavtika Gününə” həsr edilmişdi:

Planetariumda keçirilən Fərdi yaradıcılıq sərgimin açılışı

Planetariumda keçirilən Fərdi yaradıcılıq sərgimin açılışı

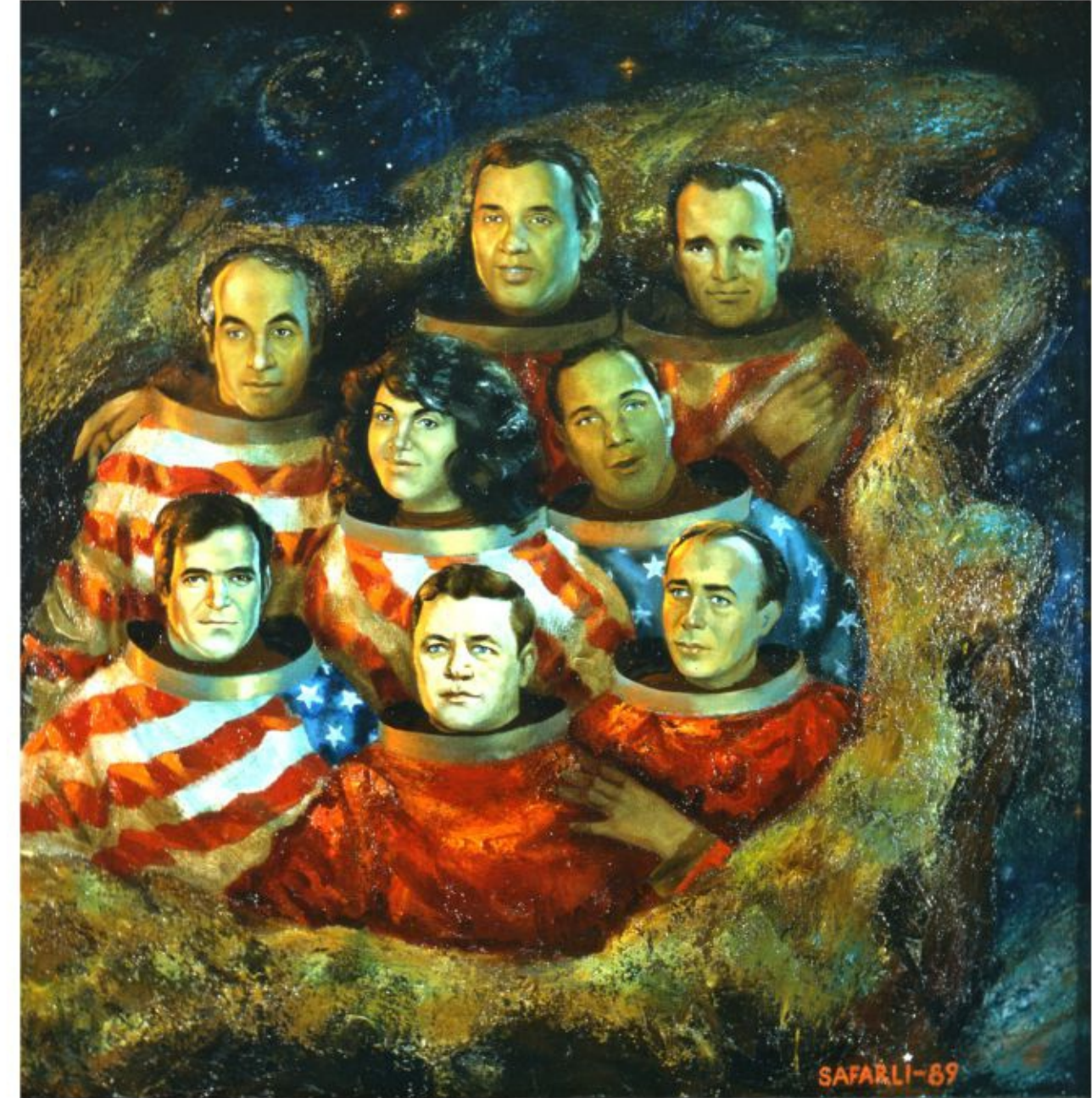
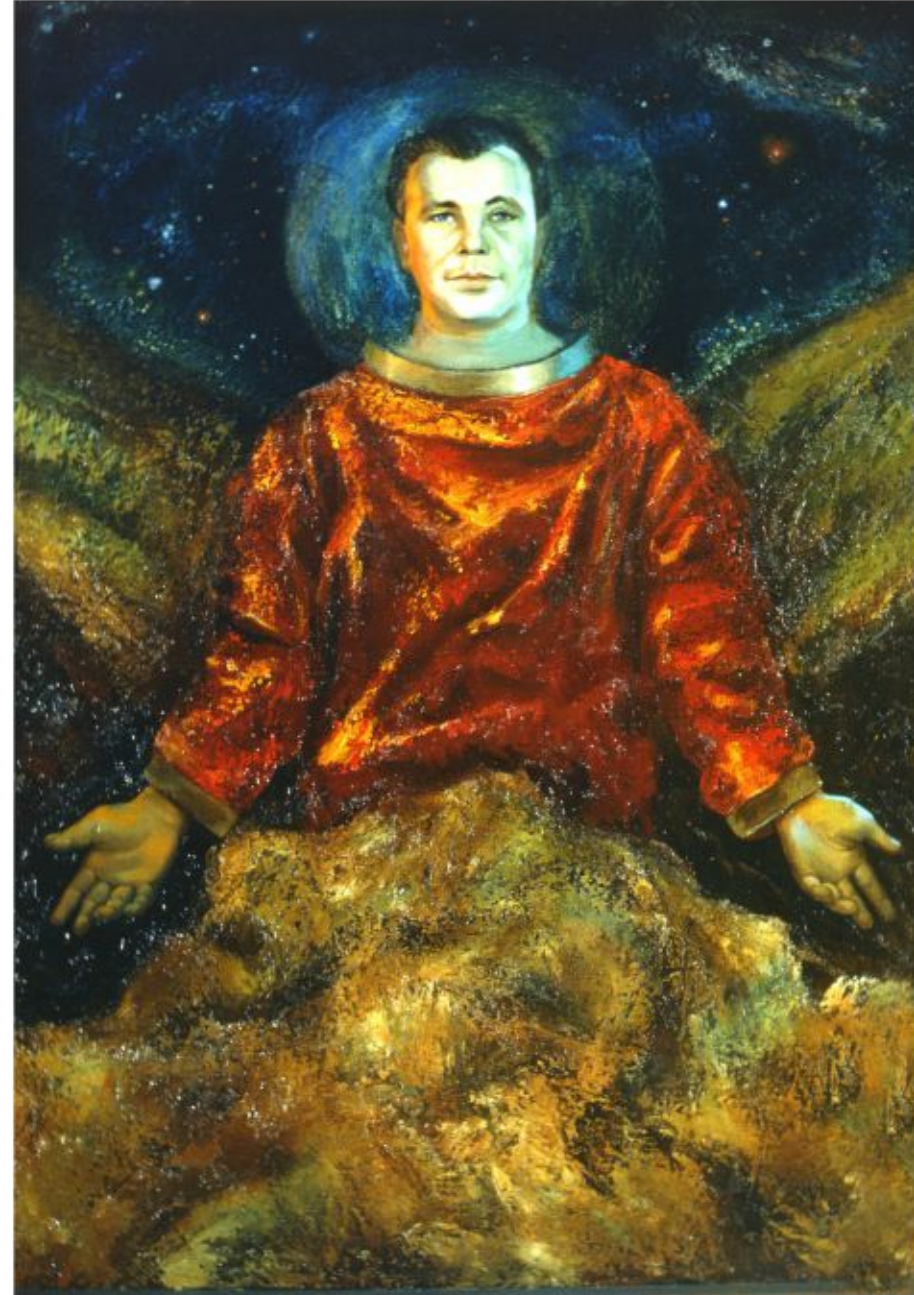

II Hissə

“Yaradıcılığımın digər istiqamətləri”

(rəngkarlıq, qrafika, zərgərlik, heykəltəraşlıq, tərtibat işləri)

RƏNGKARLIQ

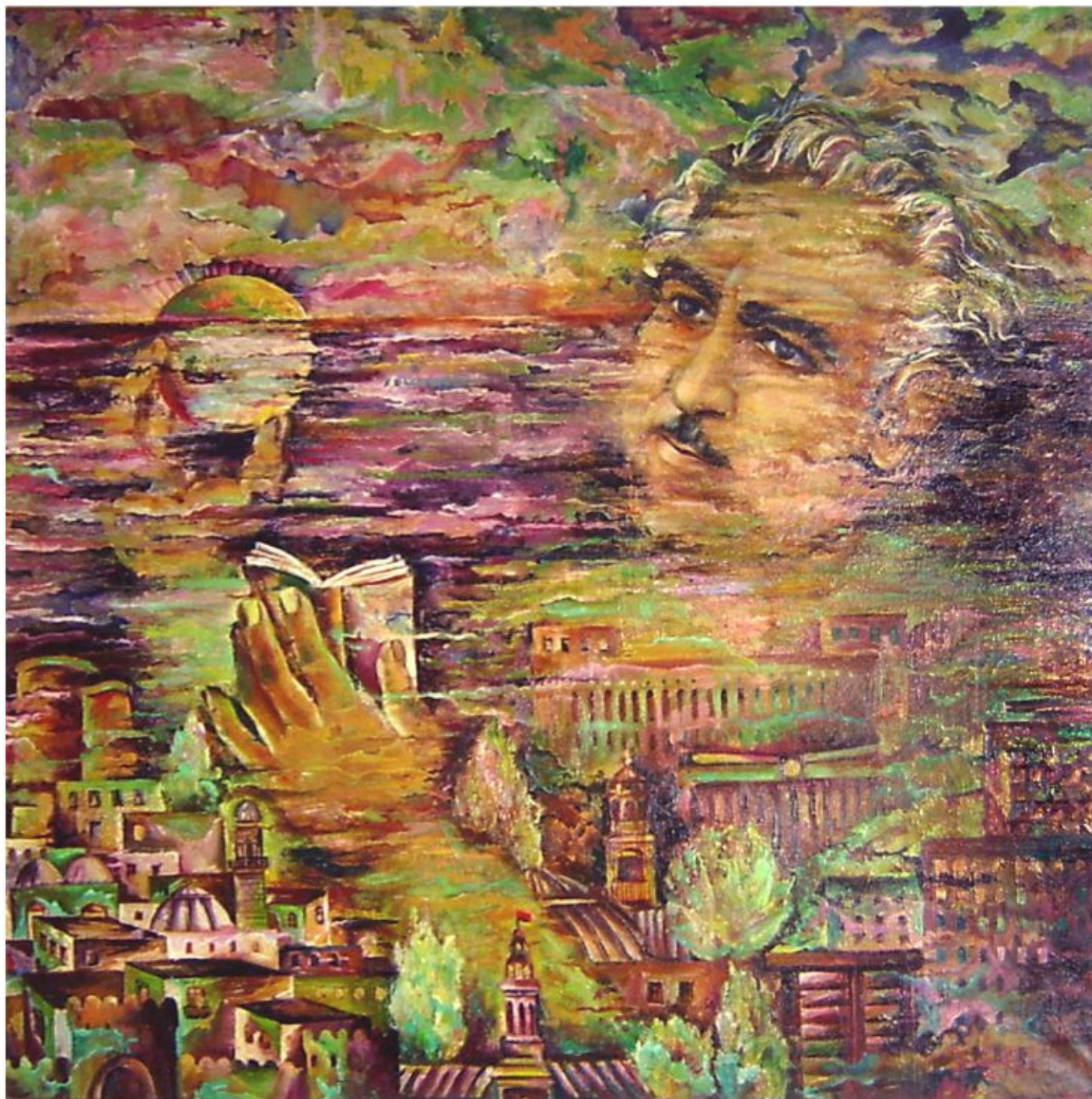

Rəngkarlıq əsərlərimin arasında “**Yer kürəsinin töhfəsi**” triptixini xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Mən bu əsərdə həlak olan kosmonavtları və astronavtları bir məcazi planetə yığaraq Yer kürəsinin Kainata verdiyi töhfəni aydın şəkildə göstərməyə çalışmışam. Sirlərlə dolu ulduzlar aləminə qədəm basan insanlar əsil qəhrəman, qaranlıqdan xəbər gətirmək naminə həyatını qurban verənlər isə şəhid sayırlar.. Onlar kosmosun sirlərinin öyrənilməsində öz həyatlarını qurban veriblər.

“**YER KÜRƏSİNİN TÖHFƏSİ**”

Triptix, kətan, yağlı boya, 100x270sm, 1989 il

“**Bakı, sabahın xeyir!**” adlı əsərimi mən eyni adlı məşhur mahnının sözlərini yazmış, atam şair İslam Səfərliyə həsr etmişəm. Yağlı boya ilə kətan üzərində çəkdiyim bu rəsm əsərində sanki, İslam Səfərli Günəşi öz əli ilə Xəzərin arxasından qalxızaraq, bütün şəhəri oyadır, və “Bakı, sabahın xeyir, Oyan!”, - deyir.

“**Bakı, sabahın xeyir!**”,
kətan, yağlı boya, 100x100sm, 1990 il

Digər əsər isə “**Bəstəkar Cahangir Cahangirova**” həsr olunub. Fikrimcə bəstəkarın yaratdığı musiqi ətrafı çiçək tərəvəti ilə dolduraraq insanların ruhunu təmizləyir, zövqünü artırır.

“**Bəstəkar Cahangir Cahangirov**”
kətan, yağlı boya, 115x155sm, 1990 il

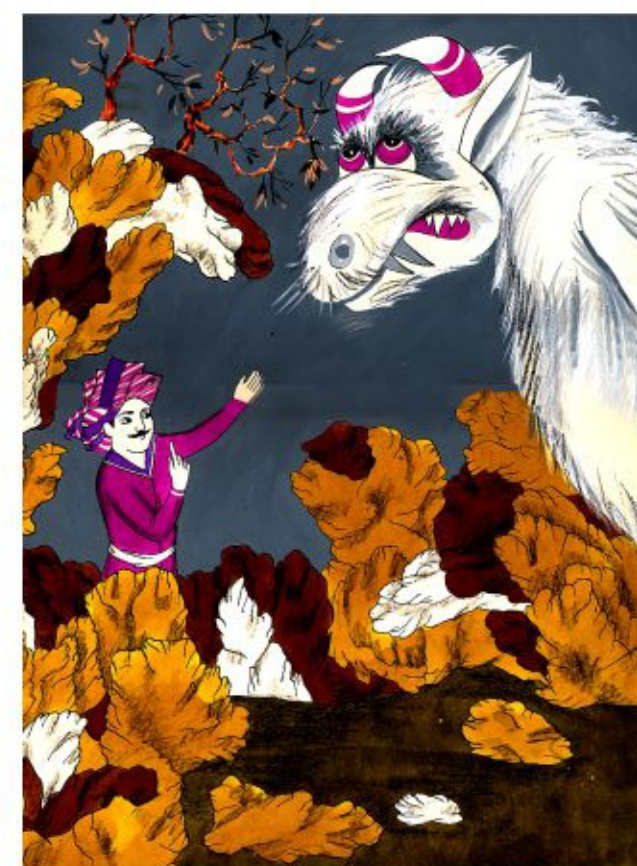
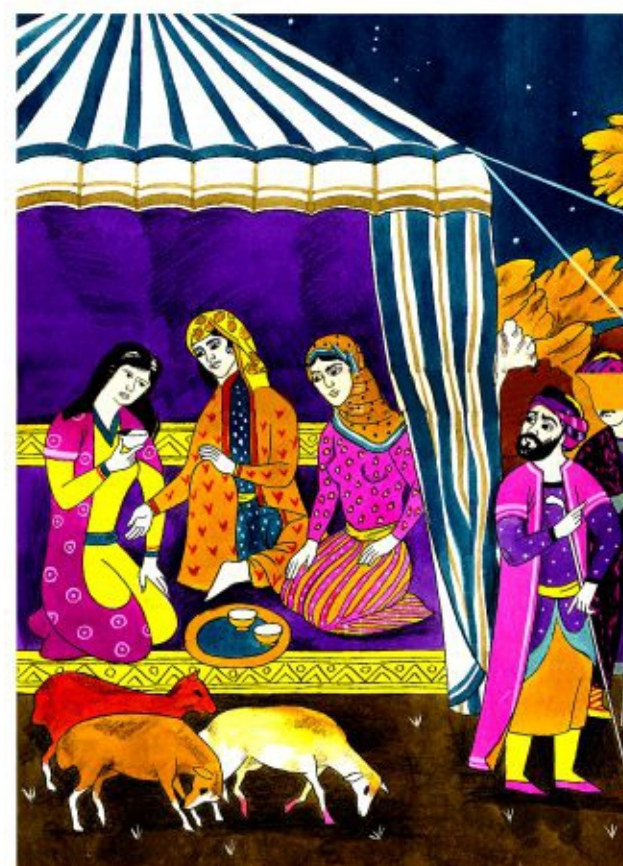
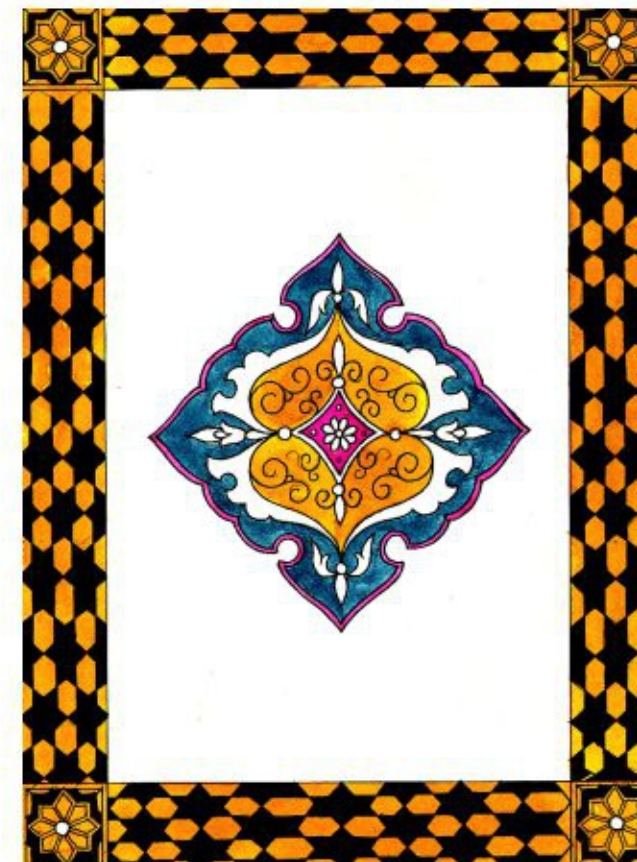
1987-ci ildə kosmosa uçan ilk müsəlman kosmonavtı, mənim yaxın ailəvi dostum, Məhəmməd Farisin portretini çəkməyə qərara alaraq eskizlər üzərində çalışmağa başladım və 1990-cı ildə bu əsəri bitirdim.

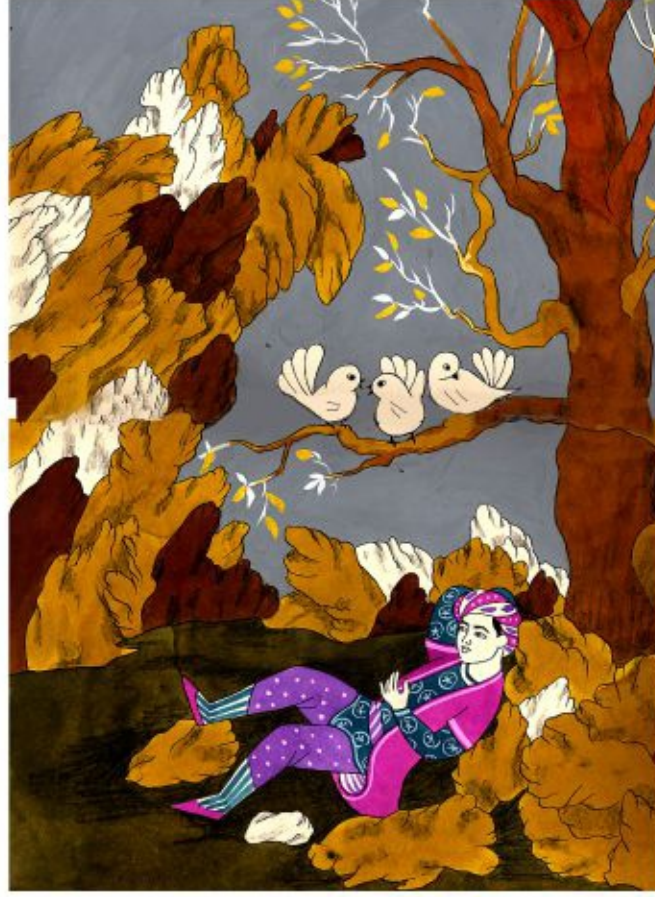
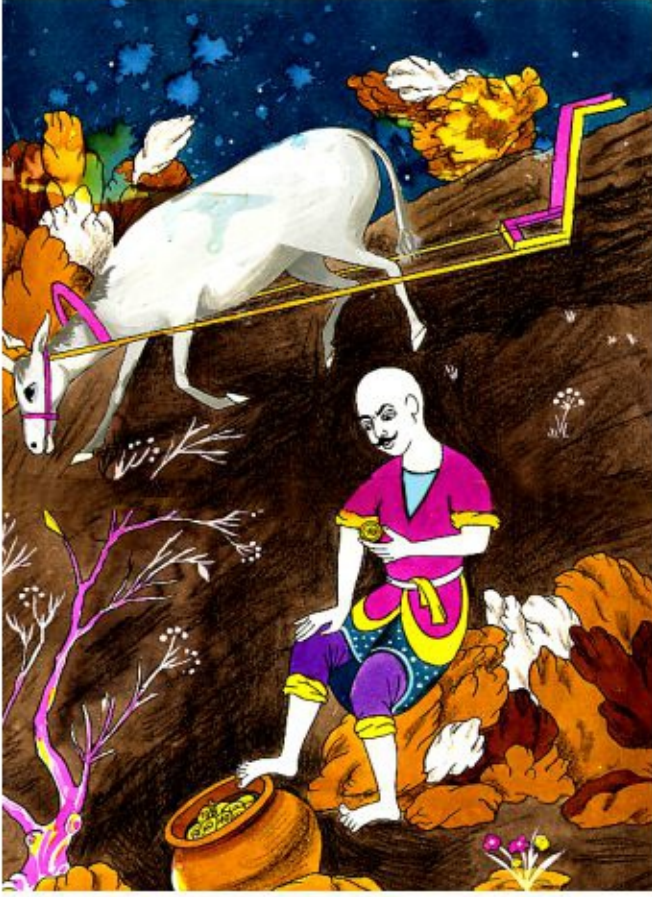
“Suriyalı Kosmonavt Məhəmməd Faris”
(ilk müsəlman kosmonavtı), kətan, yağlı boya, 100x100sm, 1990 il

QRAFİKA

“Bilici Babanın Nağılları” adlı uşaq kitabına hazırladığım illüstrasiyalar

“Bilici Babanın Nağılları” adlı uşaq kitabına hazırladığım illüstrasiyalar

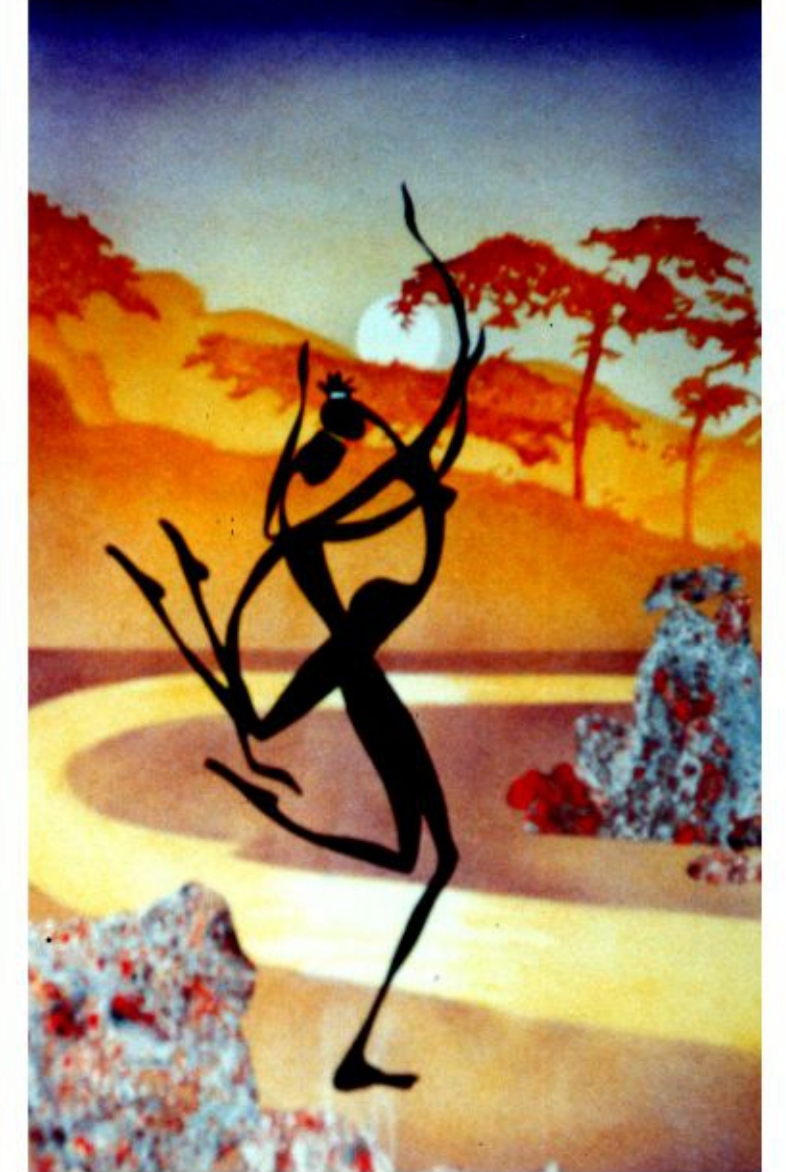
“Bilici Babanın Nağılları” adlı uşaq kitabına hazırladığım illüstrasiyalar

“ZULU DÜNYASI” SERİYASINA AİD VƏ “MƏHƏBBƏT” MÖVZUSUNA
HƏSR OLUNMUŞ RƏNGLİ ÇAP OLUNAN AÇIQCALAR. LONDON, 2000-Cİ İL

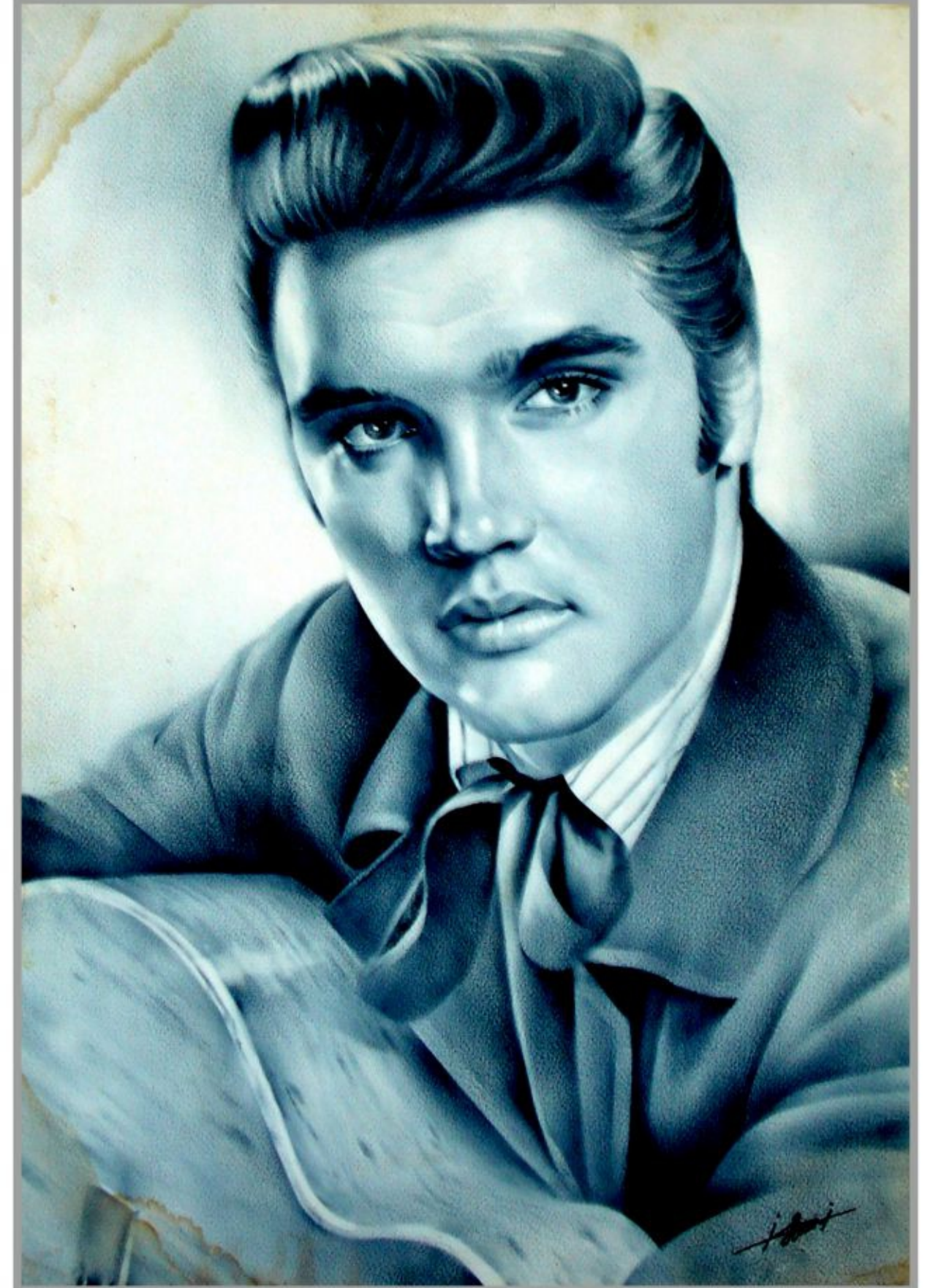
“ZULU DÜNYASI” SERİYASINA AİD VƏ “MƏHƏBBƏT” MÖVZUSUNA
HƏSR OLUNMUŞ RƏNGLİ ÇAP OLUNAN AÇIQCALAR. LONDON, 2000-Cİ İL

Londonda yaşadığım zaman şəxsi sifarişlərlə çekdiyim
portretlərdən bəziləri:

Londonda yaşadığım zaman şəxsi sifarişlərlə çekdiyim
portretlərdən bəziləri:

ZƏRGƏRLİK

Gümüş və metaldan hazırlanmış, 999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş dekorativ-tətbiqi sənət nümunələrinin əsas mövzuları:

“Azərbaycan Qədim Mədəniyyət diyarıdır”

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları”, “Qarabağ Azərbaycandır”

“Zulu Dünyası” mövzusuna aid işlər

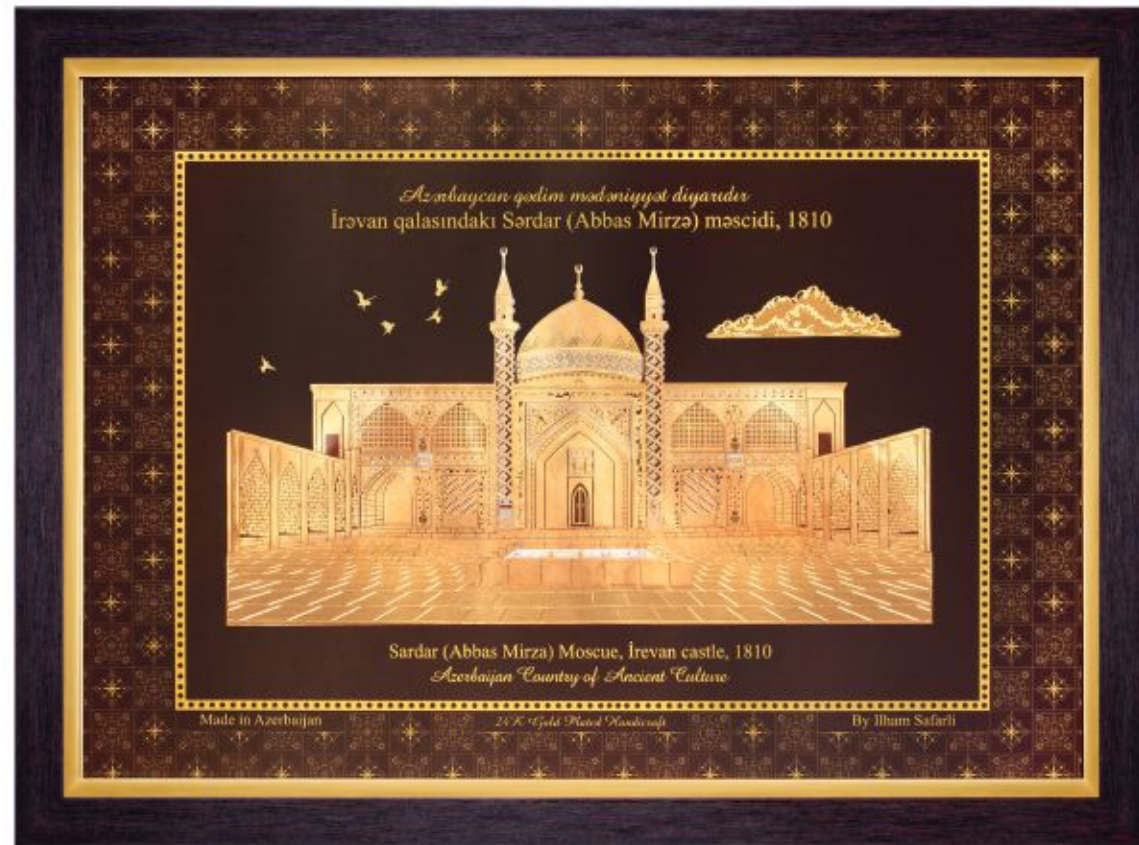

“PAZIRIQ” Türk Xalçası, eramızdan əvvəl V əsr
(dünyada bu günə qədər mövcud olan ən qədim xalça)
gümüş işləmə, 999.9 əyarlı qızıl suyu, 41x47sm

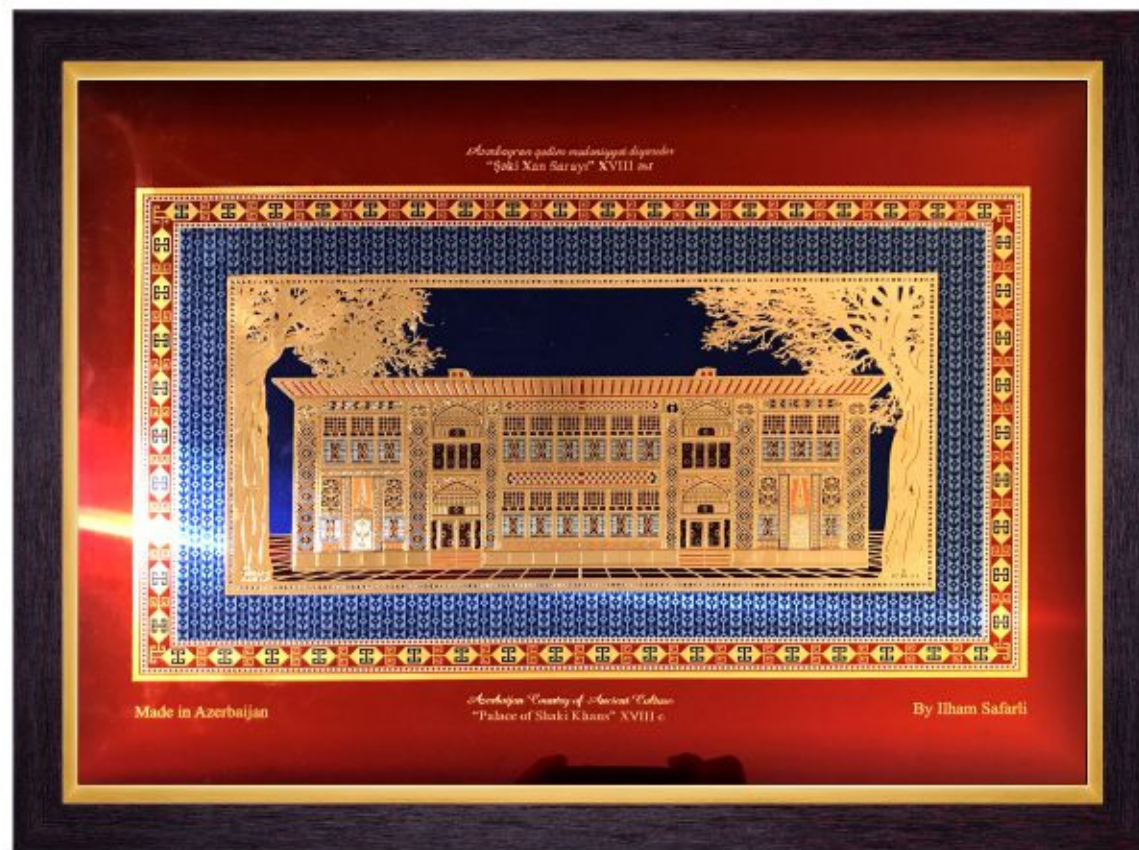

“Azərbaycanın Birinci Vitse-Prezidenti Mehriban Əliyevanın portreti”
gümüş işləmə, 999.9 əyarlı qızıl suyu, 72x86sm

“Azərbaycanın Qədim Mədəniyyət diyarıdır” Silsiləsindən

İrevan qalasındakı Sərdar (Abbas Mirzə) məscidi, 1810
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Şəki Xan Sarayı”, XVIII əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qədim Mədəniyyət diyarıdır” Silsiləsindən

“Qobustan”
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 28x30sm

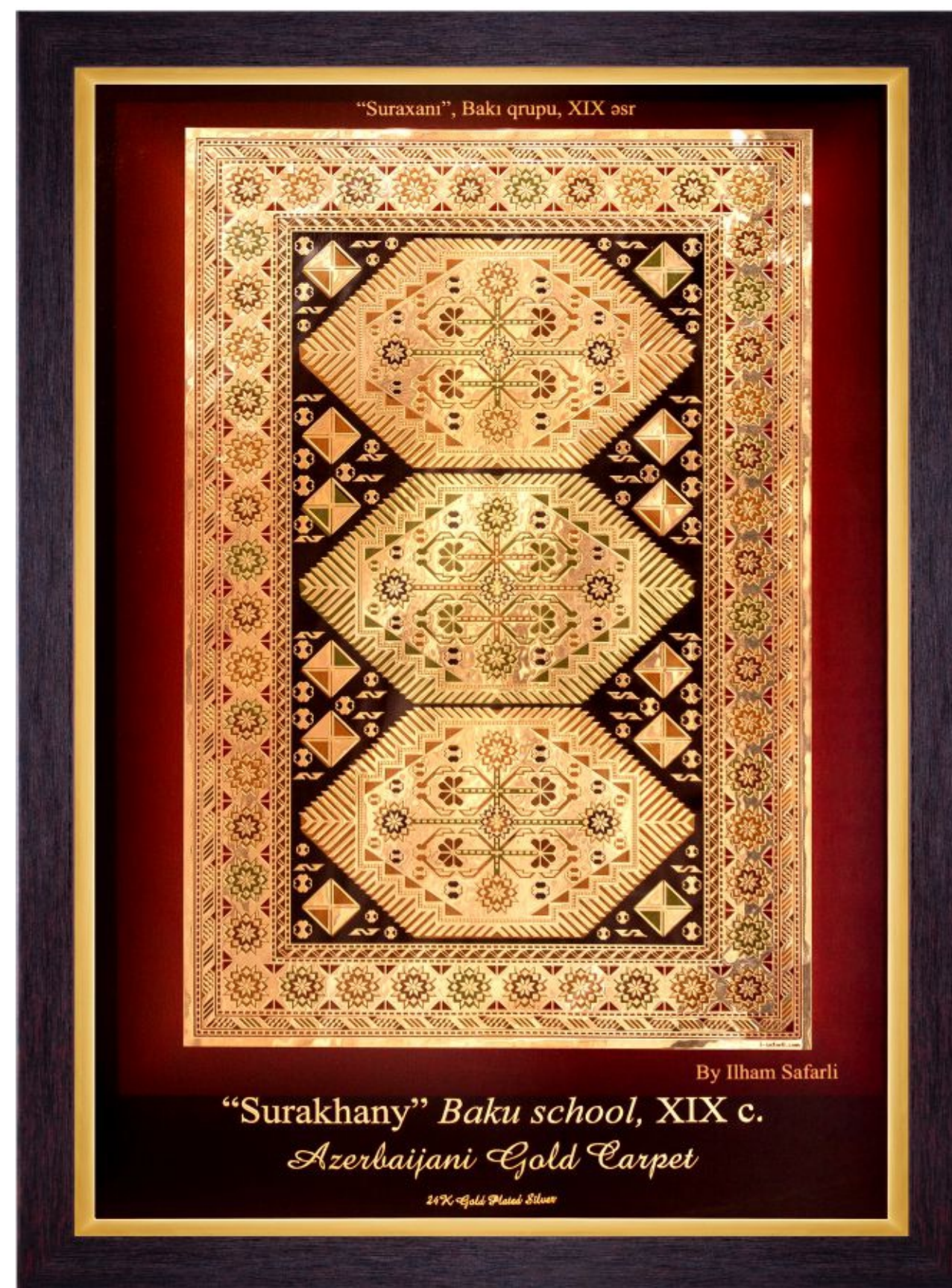
“Qədim Bakı”
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 28x30sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

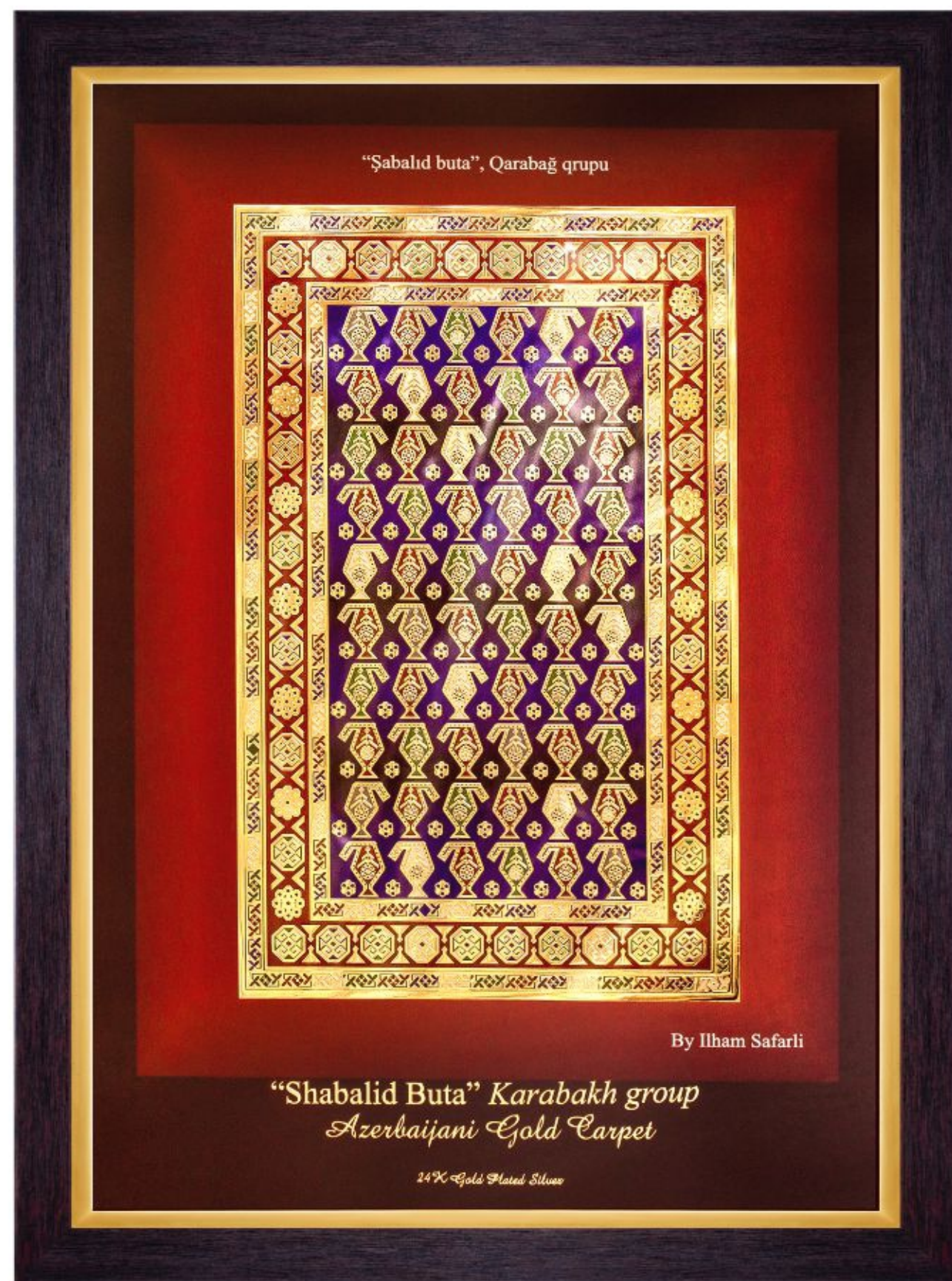
“Naxçıvan” xalçası, Naxçıvan qrupu, XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

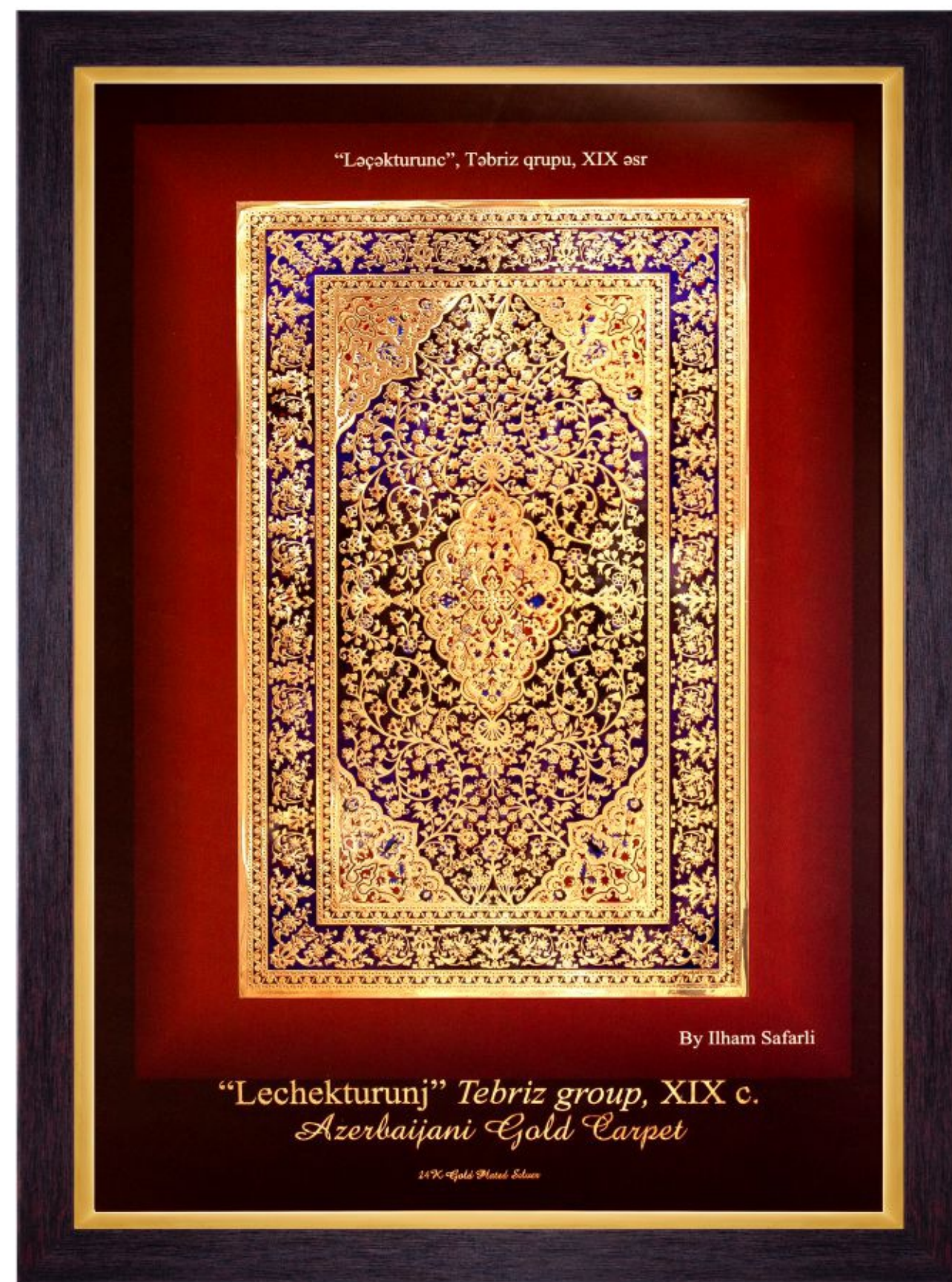
“Suraxanı” xalçası, Bakı qrupu, XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

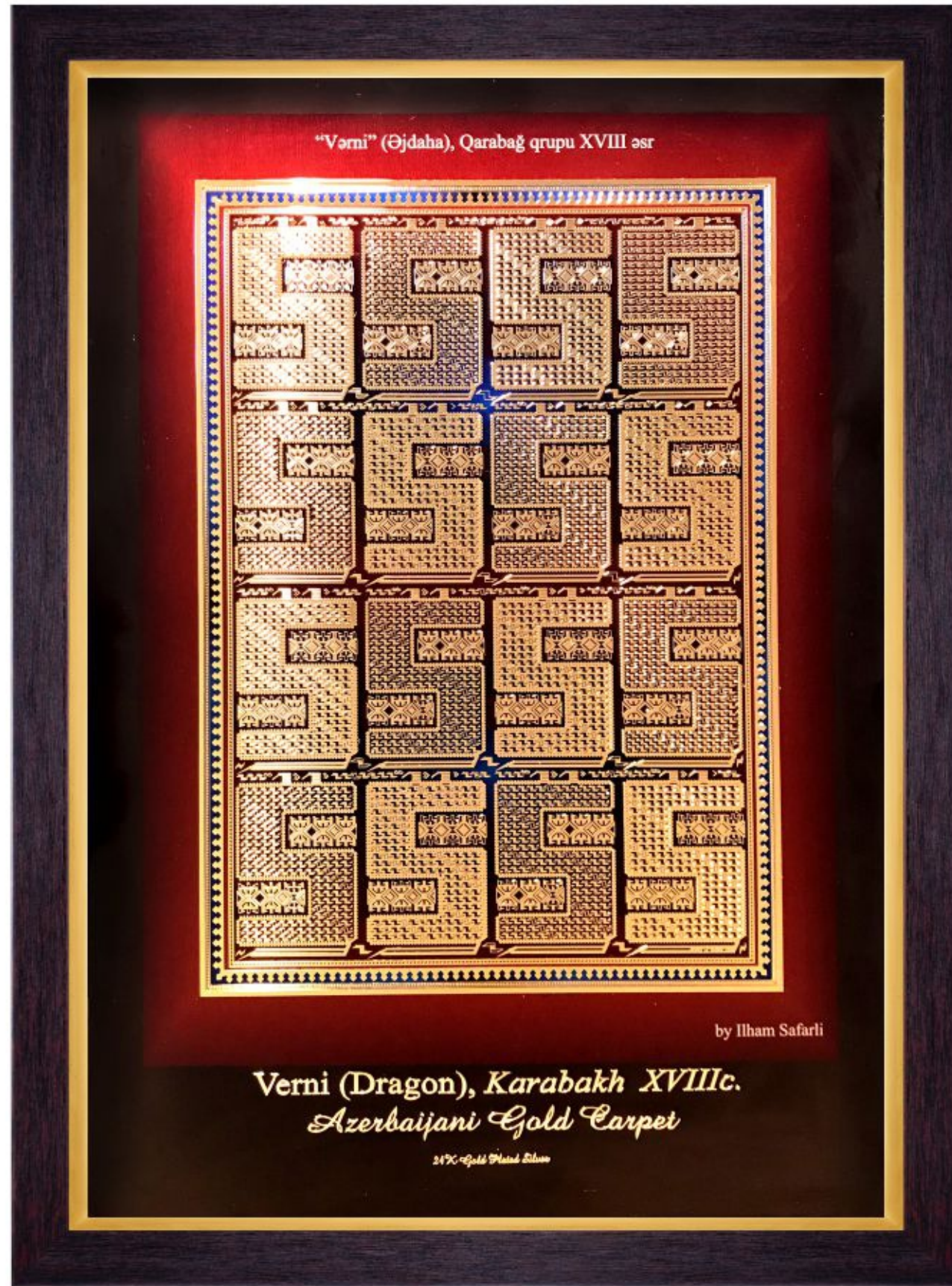
“Şabalid Buta” xalçası, Qarabağ qrupu, XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

“Ləçəkturunc” xalçası, Təbriz qrupu, XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

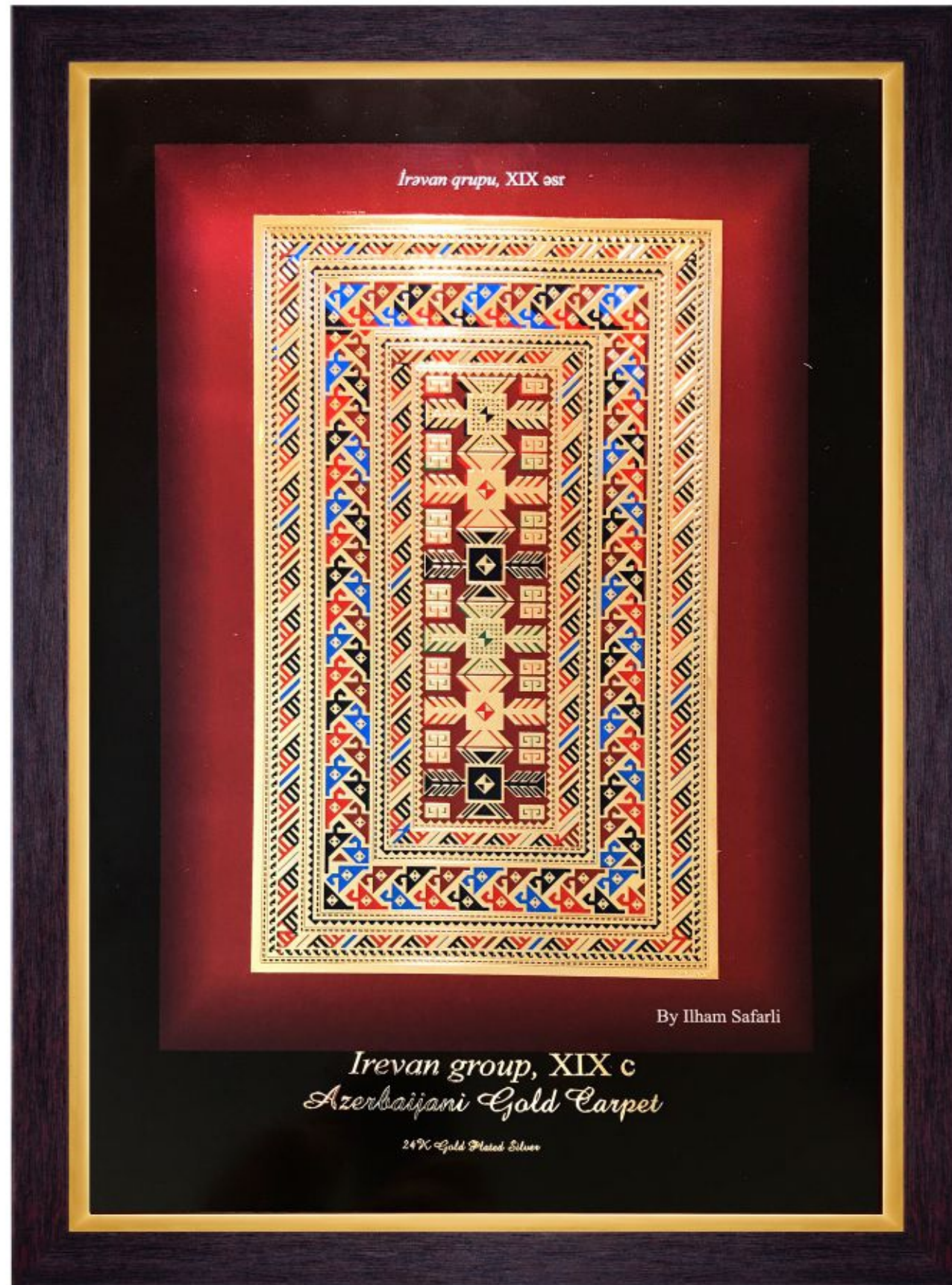
“Vərni” (Əjdaha) xalçası, Qarabağ qrupu, XVIII əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

“Ağacılı” xalçası, Şirvan qrupu, XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

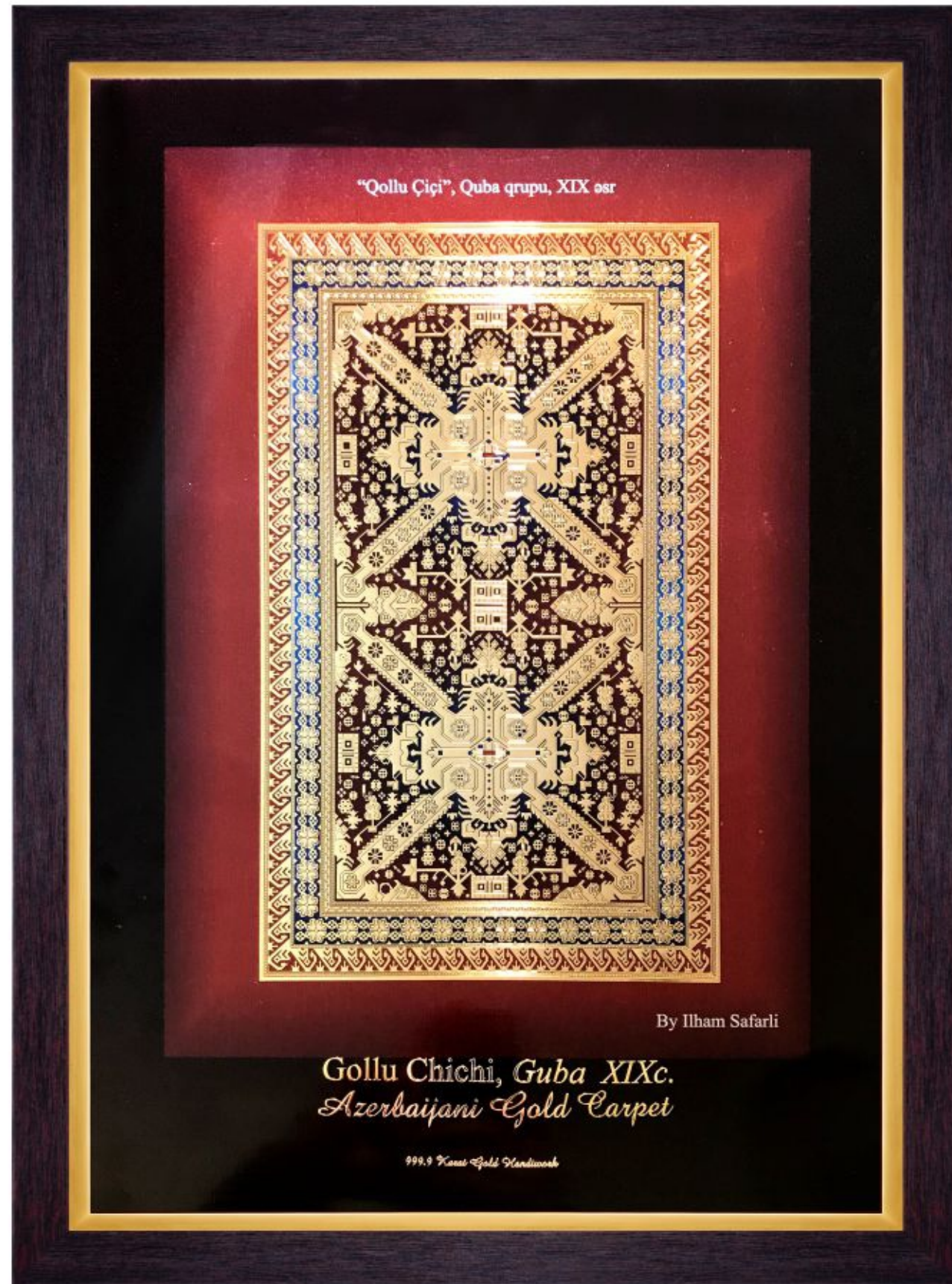
“İrəvan” xalçası, İrəvan qrupu XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

“Zili” xalçası, Bakı qrupu, XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

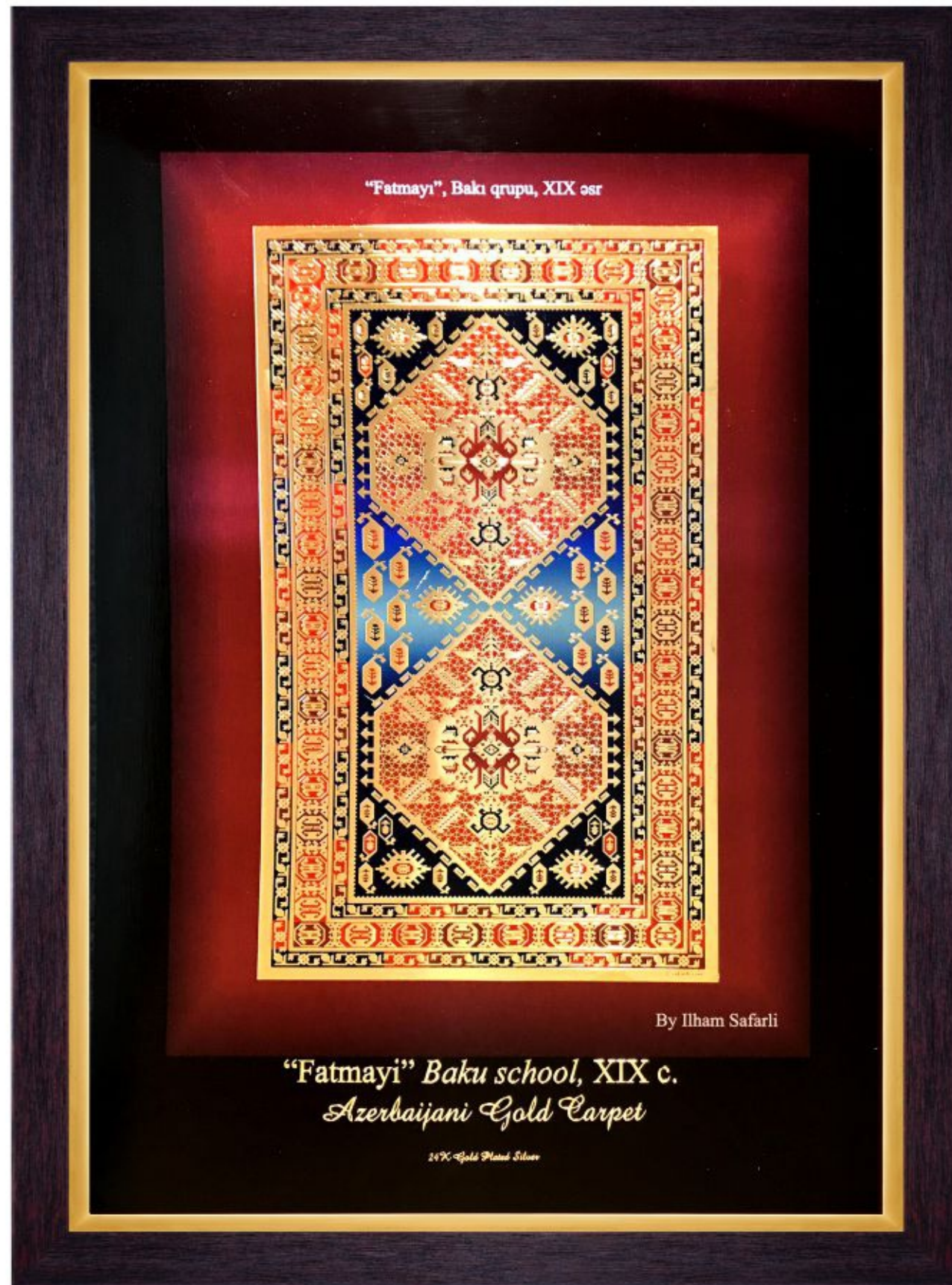
“Qollu-çiçi” xalçası, Quba qrupu XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qızıl Xalçaları” Silsiləsindən

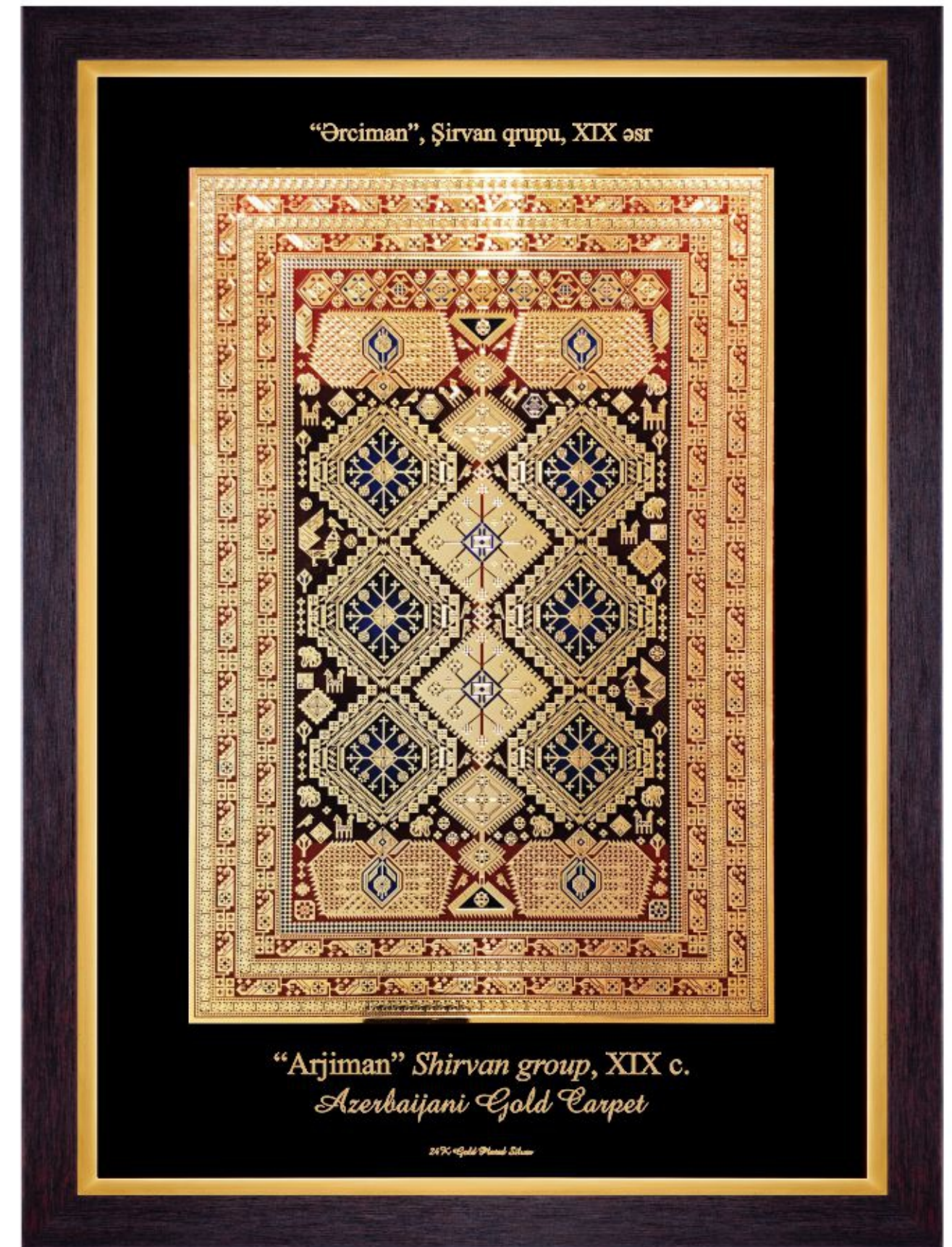
“Çələbi” xalçası, Qarabağ qrupu XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

"Azərbaycanın Qızıl Xalçaları" Silsiləsindən

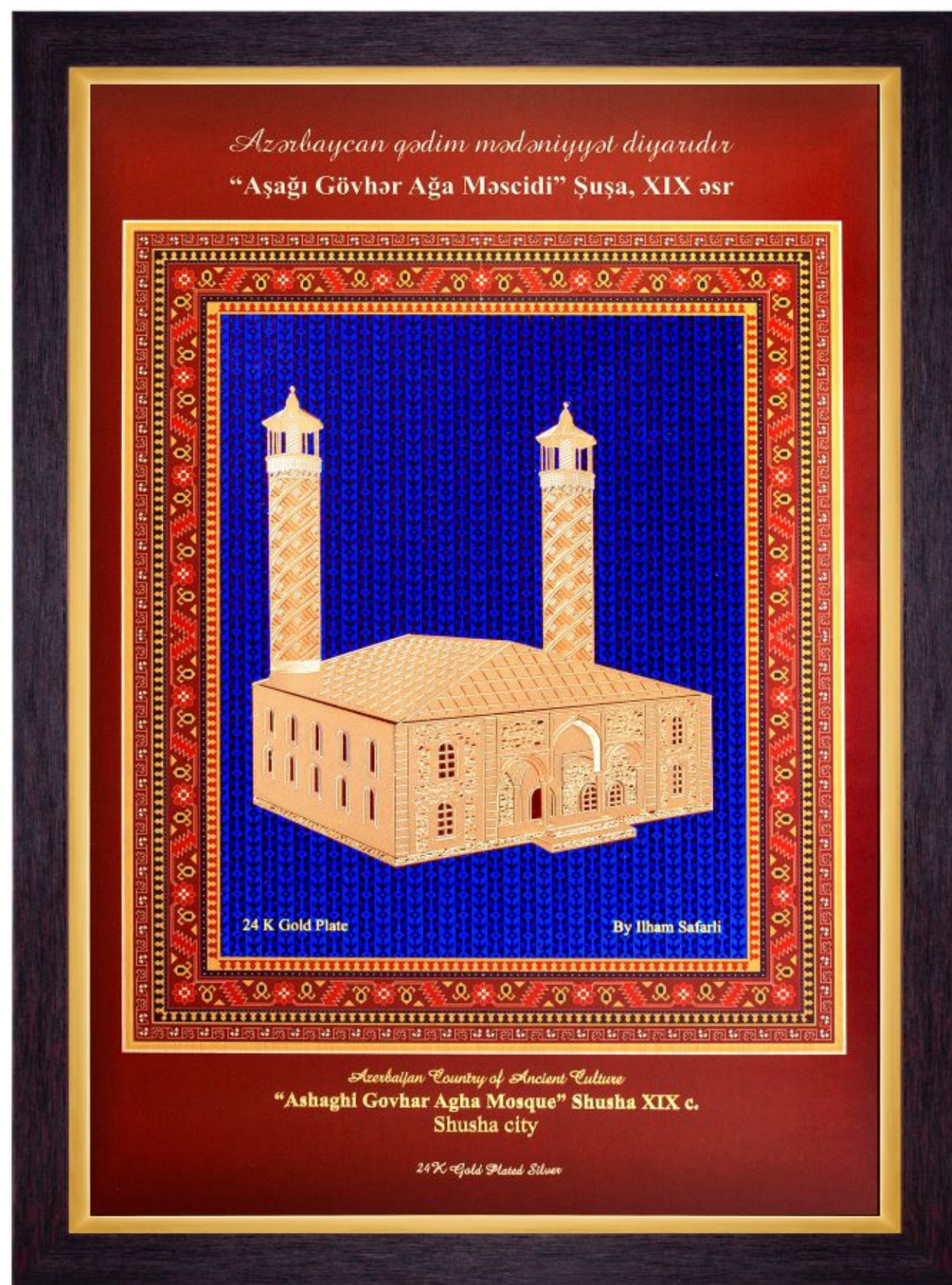
"Fatmayi" xalçası, Bakı qrupu XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

"Azərbaycanın Qızıl Xalçaları" Silsiləsindən

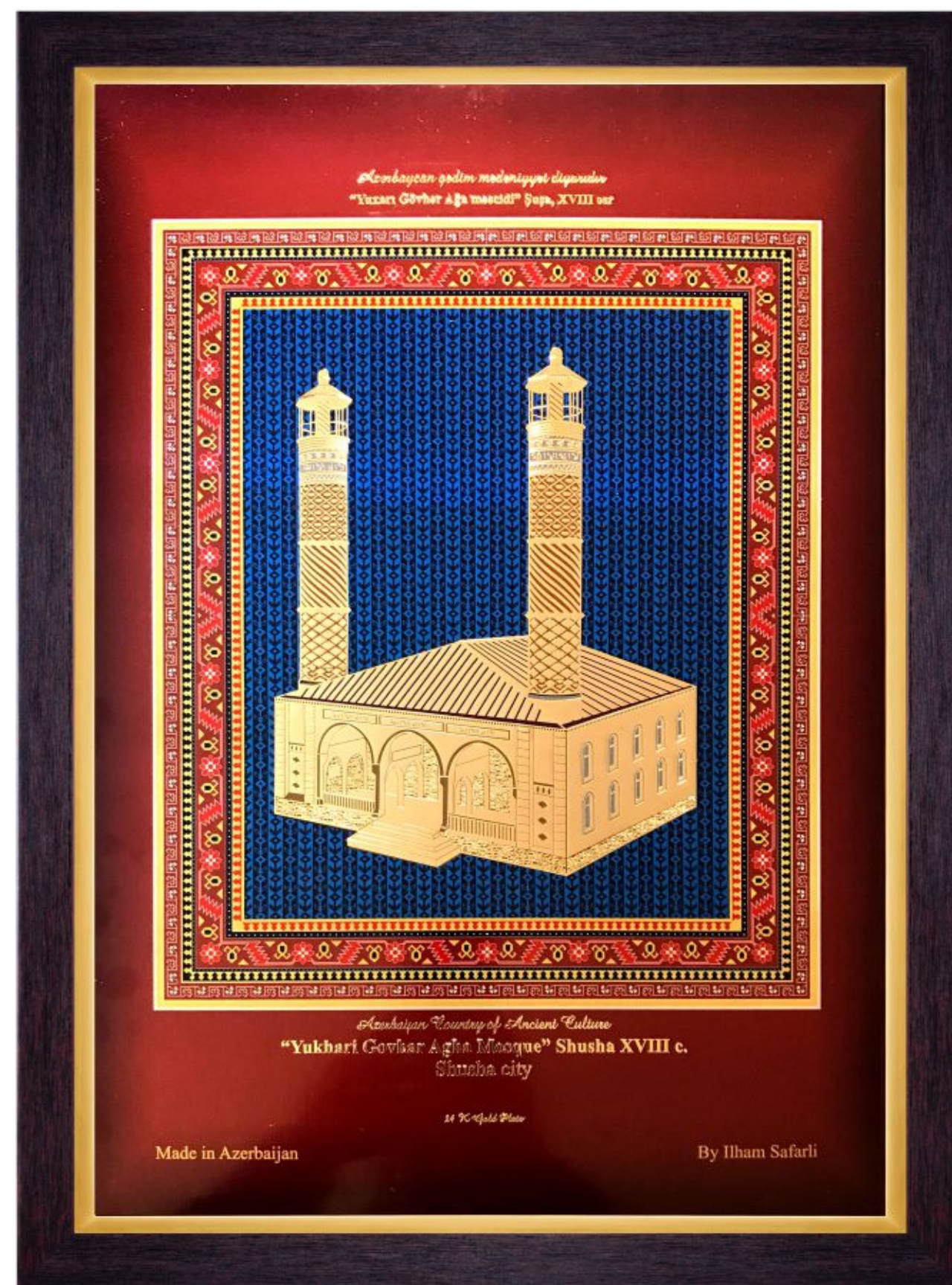
"Ərciman" xalçası, Şirvan qrupu XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 60x75sm

“Azərbaycanın Qədim Mədəniyyət diyarıdır” Silsiləsindən

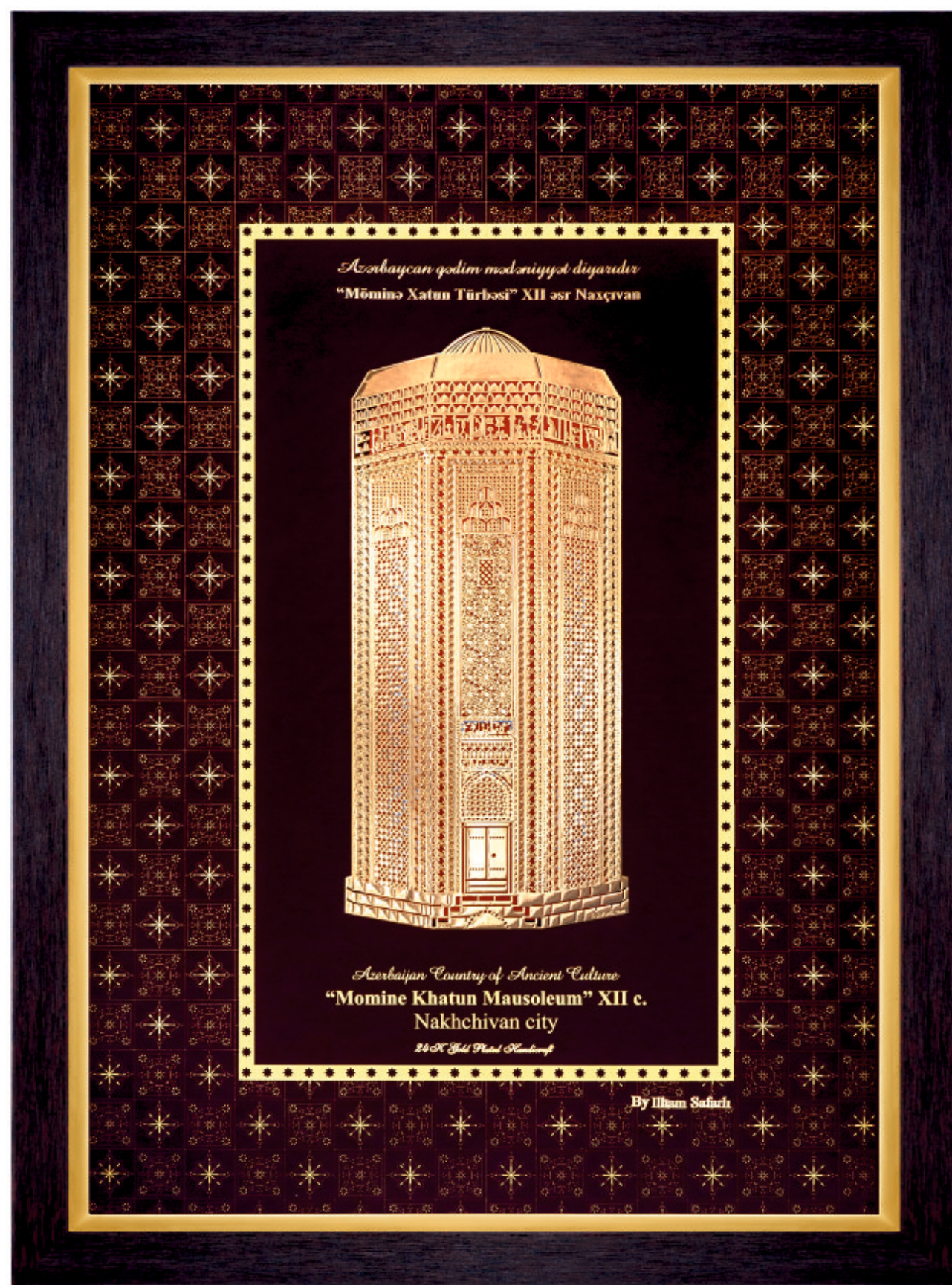
“Aşağı Gövhər Ağa Məscidi”, Şuşa, XIX əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qədim Mədəniyyət diyarıdır” Silsiləsindən

“Yuxarı Gövhər Ağa Məscidi”, Şuşa, XVIII əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qədim Mədəniyyət diyarıdır” Silsiləsindən

“Möminə Xatun Türbəsi”, Naxçıvan, XII əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qədim Mədəniyyət diyarıdır” Silsiləsindən

“Nuh peyğəmbər Türbəsi”, Naxçıvan, XVII əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Azərbaycanın Qədim Mədəniyyət diyarıdır” Silsiləsindən

“Qarabağlar Türbəsi”, Naxçıvan, XIV əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

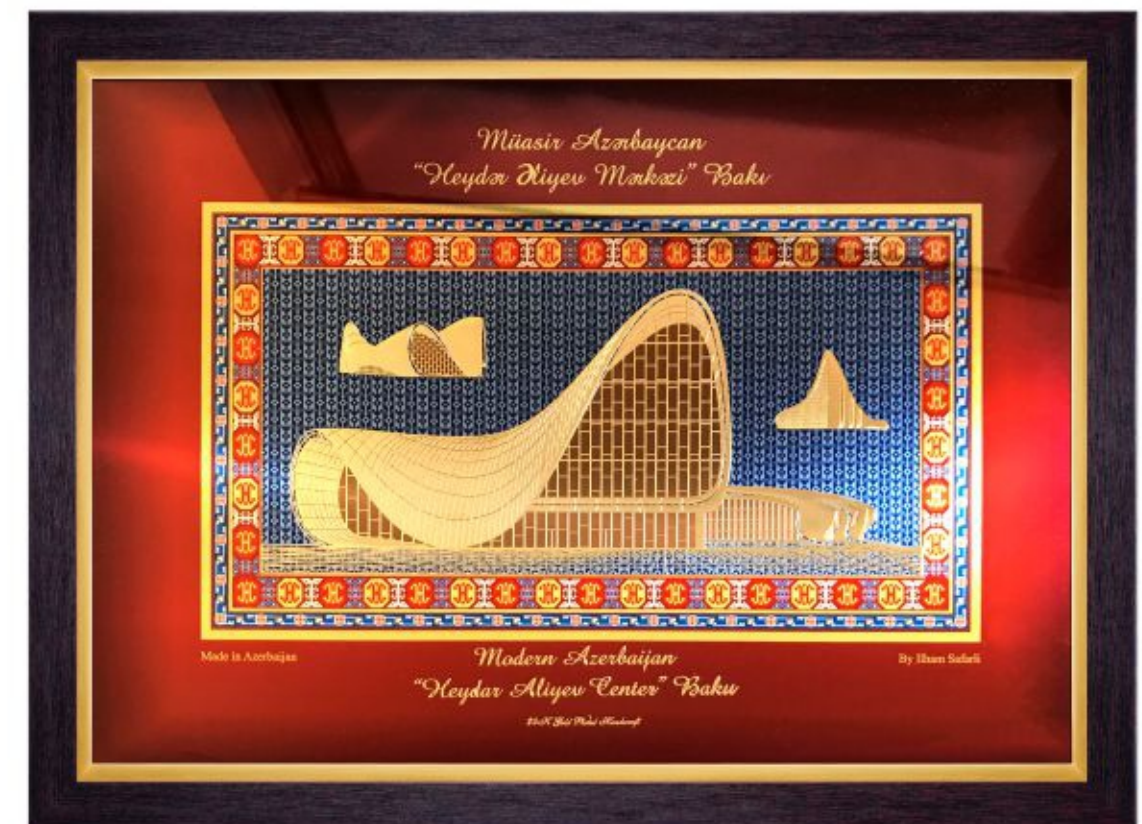

“Od məbədi - Atəşgah”, Bakı, XVII əsr
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Müasir Azərbaycan” Silsiləsindən

“Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi”, Bakı şəhəri
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Heydər Əliyev Mərkəzi”, Bakı şəhəri
999.9 əyarlı qızıl suyu ilə işlənmiş zərgərlik nümunəsi, 36.5x50sm

“Məhəbbət qanadlarında”
“Zulu Dünyası” Silsiləsindən
 999.9 əyarlı qızıl suyu, 24x26sm

“Ailə səadəti”
“Zulu Dünyası” Silsiləsindən
 999.9 əyarlı qızıl suyu, 24x26sm

“Ömür boyu birlikdə”
“Zulu Dünyası” Silsiləsindən
 999.9 əyarlı qızıl suyu, 24x26sm

“Möhkəm ailə”

“Zulu Dünyası” Silsiləsindən
999.9 əyarlı qızıl suyu, 24x26sm

“Harmoniya”
“Zulu Dünyası” Silsiləsindən
999.9 əyarlı qızıl suyu, 24x26sm

“İlk görüş”
“Zulu Dünyası” Silsiləsindən
999.9 əyarlı qızıl suyu, 24x26sm

“Ata, ad günün mübarək!” “Zulu Dünyası” Silsiləsindən
999.9 əyarlı qızıl suyu, 26x35sm

“Qardaş, ad günün mübarək!” “Zulu Dünyası” Silsiləsindən
999.9 əyarlı qızıl suyu, 26x35sm

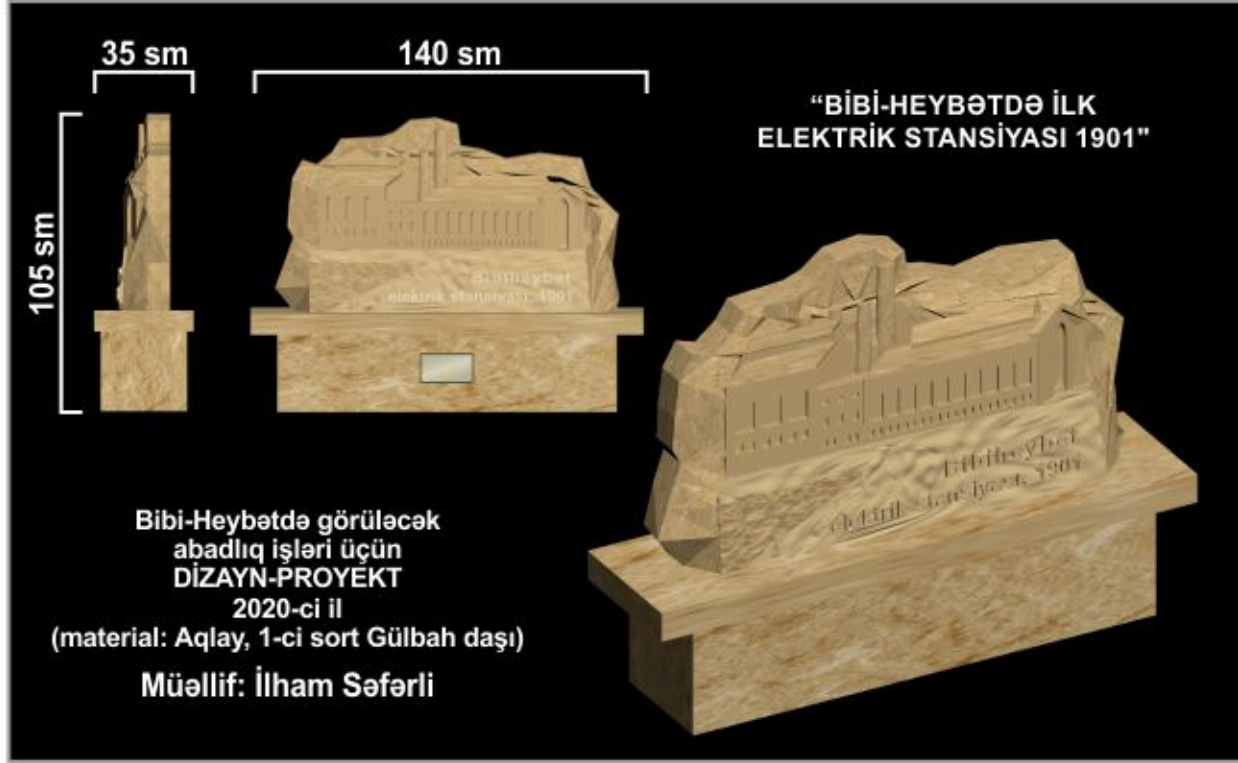
“Oğlumuz, ad günün mübarək!” “Zulu Dünyası” Silsiləsindən
999.9 əyarlı qızıl suyu, 26x35sm

“Qızım, ad günün mübarək!” “Zulu Dünyası” Silsiləsindən
999.9 əyarlı qızıl suyu, 26x35sm

HEYKƏLTƏRAŞLIQ

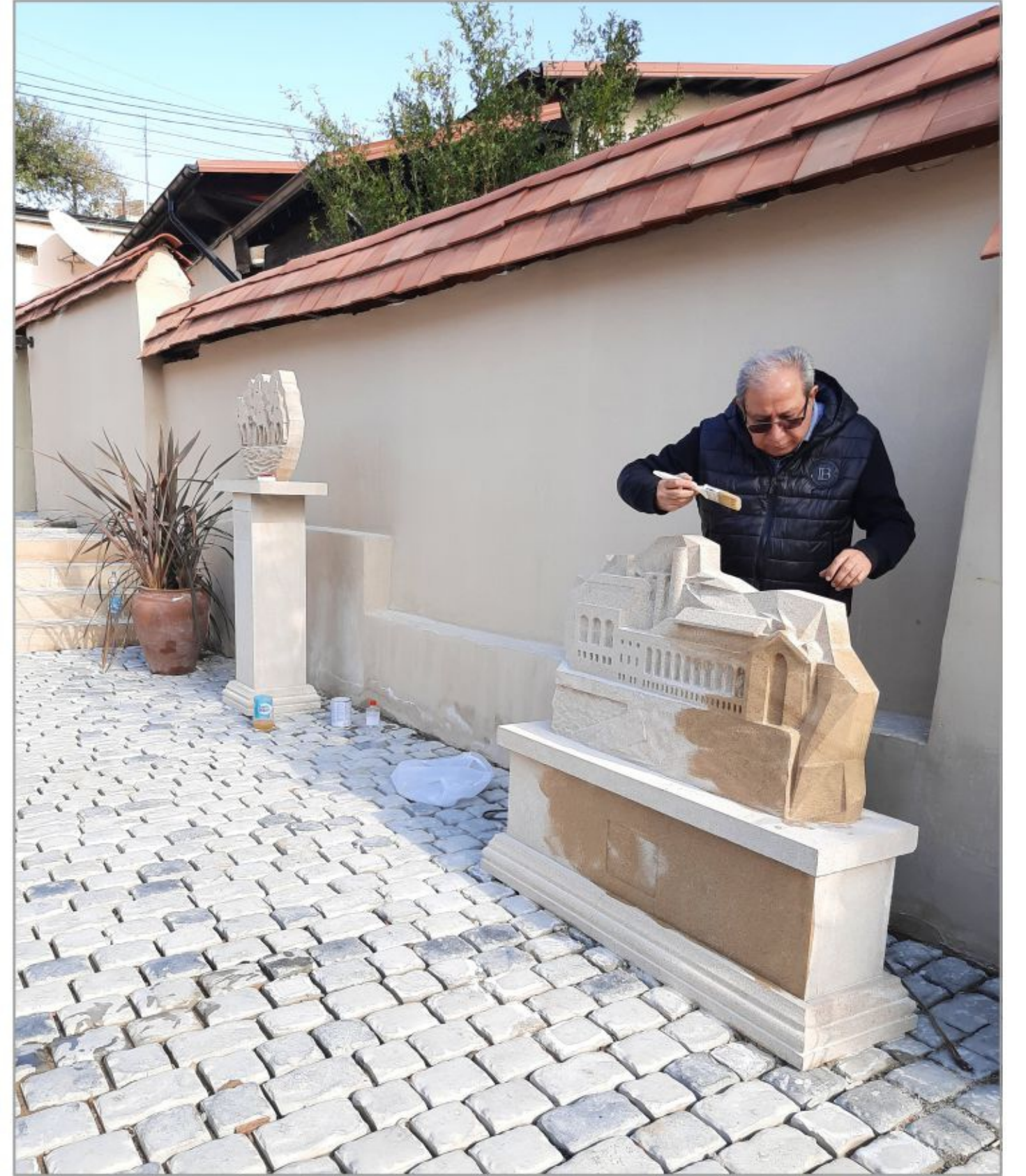
Bibi-Heybətdə aparılan abadlıq işləri üçün hazırladığım daş heykəllər

“Bibi-Heybətə ilk elektrik stansiyası 1901”

Material: Aqlay, 1-ci sort Gülbah daşı, 35x140x105sm (hazır iş)

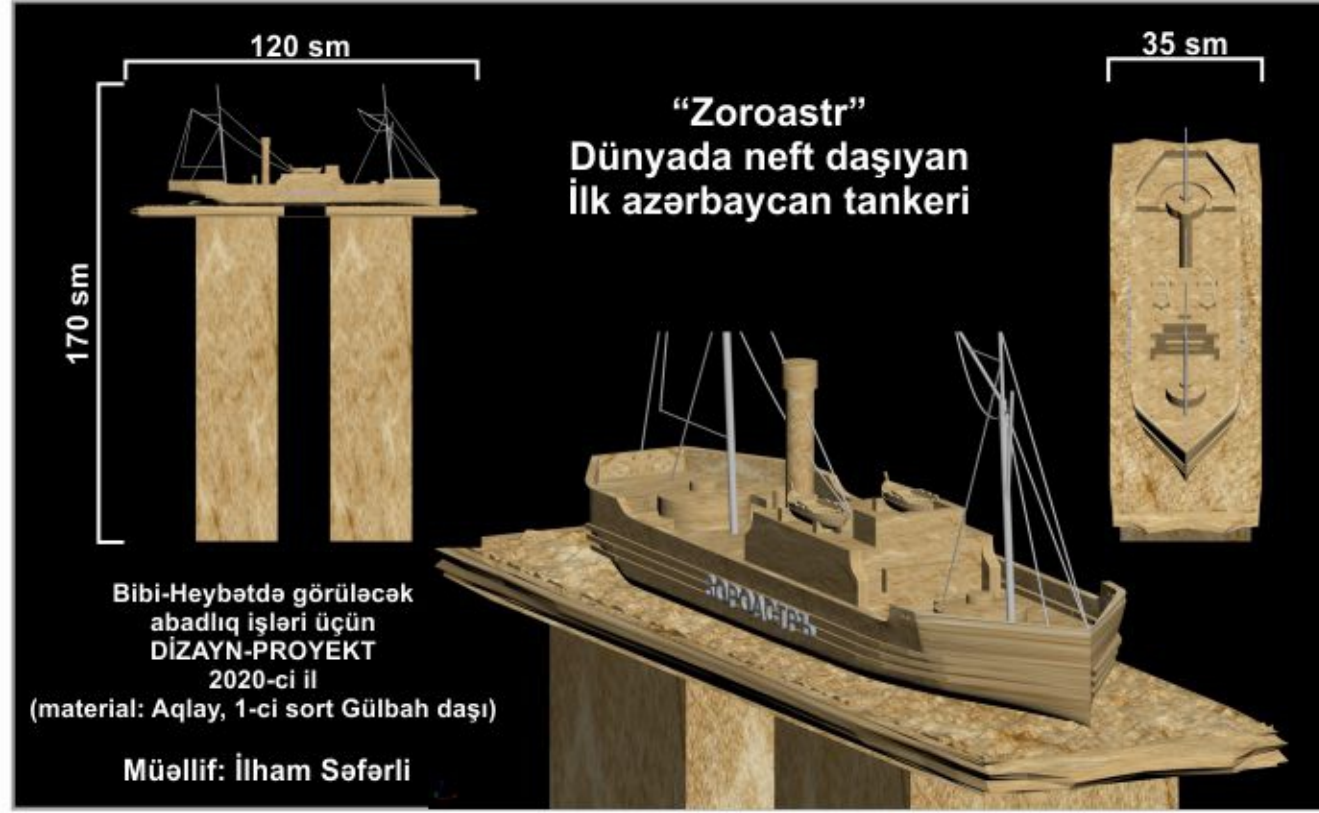
Bibi-Heybətdə aparılan abadlıq işləri üçün hazırladığım daş heykəllər

“Bibi-Heybətə ilk elektrik stansiyası 1901”

Material: Aqlay, 1-ci sort Gülbah daşı, 35x140x105sm
(tamamlama işləri)

Bibi-Heybətdə aparılan abadlıq işləri üçün hazırladığım daş heykəllər

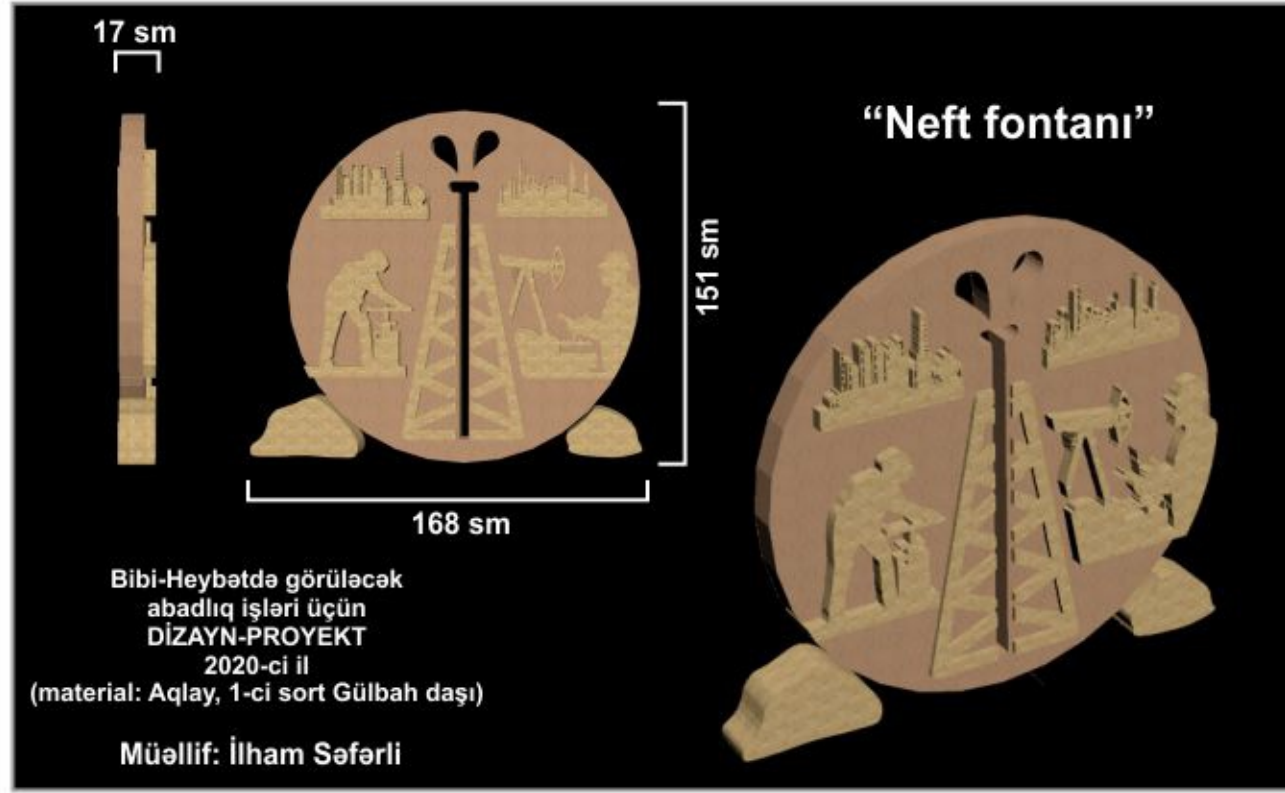
“Zoroastr” Dünyada neft daşıyan ilk azərbaycan tankeri
Material: Aqlay, 1-ci sort Gülbah daşı, 35x120x170sm (iş zamanı)

Bibi-Heybətdə aparılan abadlıq işləri üçün hazırladığım daş heykəllər

“Zoroastr” Dünyada neft daşıyan ilk azərbaycan tankeri
Material: Aqlay, 1-ci sort Gülbah daşı, 35x120x170sm (hazır iş)

Bibi-Heybətə aparılan abadlıq işləri üçün hazırladığım daş heykəllər

“Neft fontanı”

Material: Aqlay, 1-ci sort Gülbah daşı, 35x120x170sm (iş zamanı)

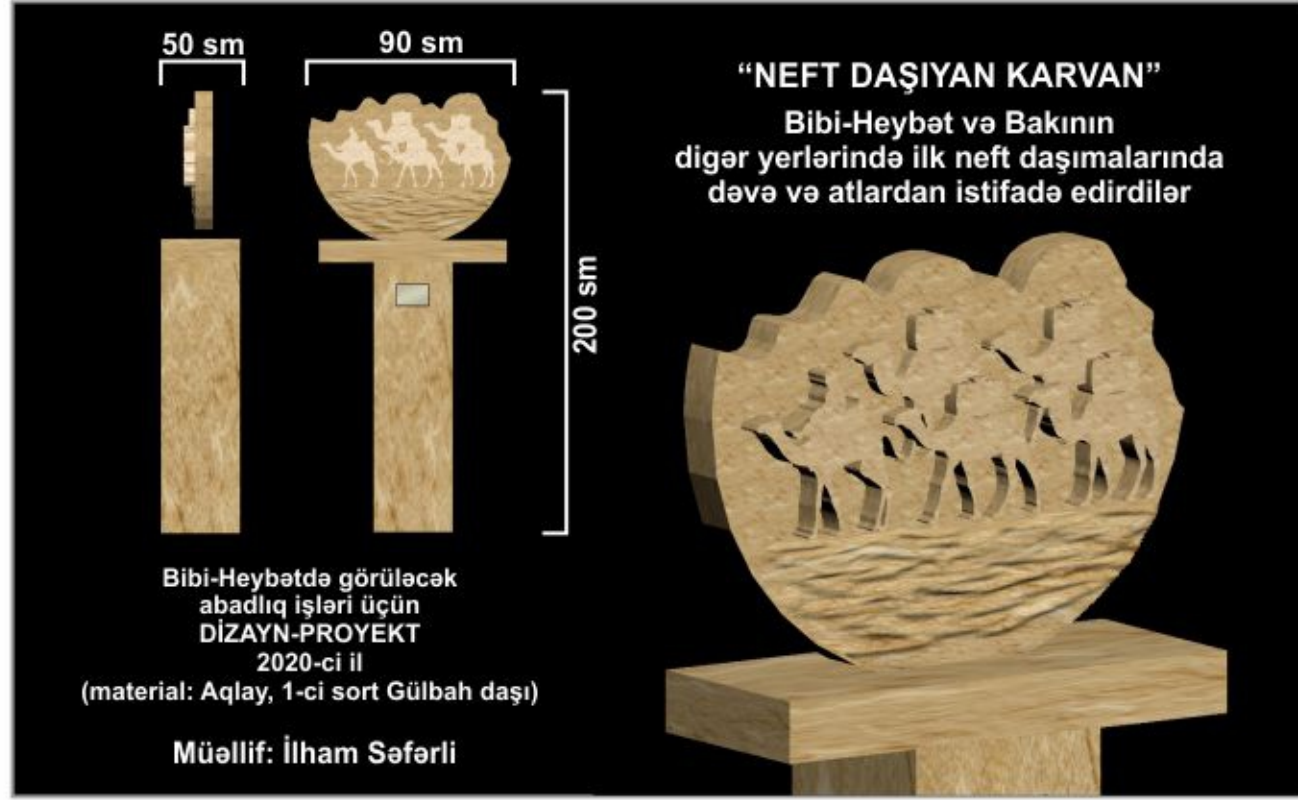
Bibi-Heybətə aparılan abadlıq işləri üçün hazırladığım daş heykəllər

“Neft fontanı”

Material: Aqlay, 1-ci sort Gülbah daşı, 35x120x170sm (hazır iş)

Bibi-Heybətdə aparılan abadlıq işləri üçün hazırladığım daş heykəllər

“Neft daşıyan karvan”

Material: Aqlay, 1-ci sort Gülbah daşı, 50x90x200sm (iş zamanı)

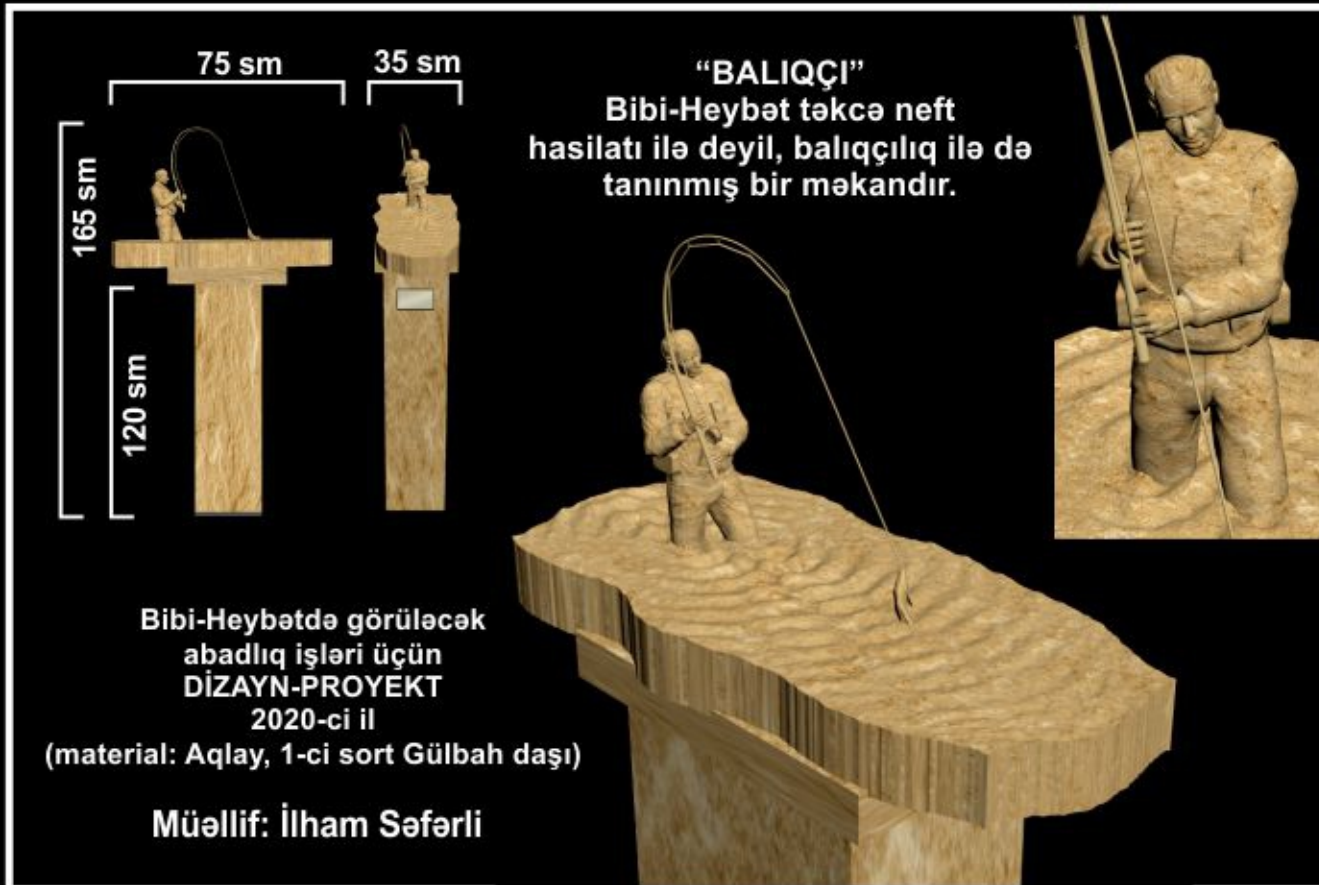
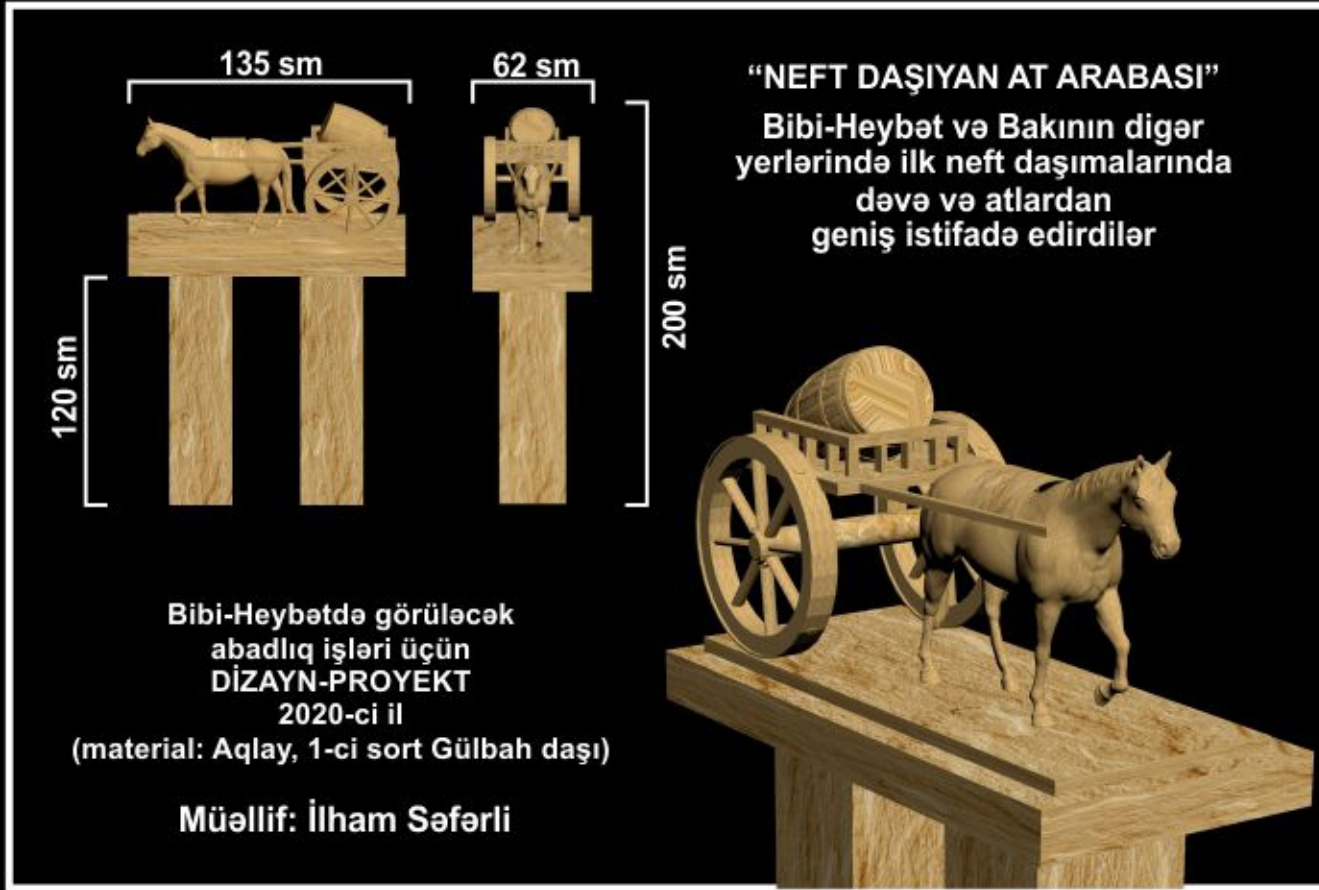
Bibi-Heybətdə aparılan abadlıq işləri üçün hazırladığım daş heykəllər

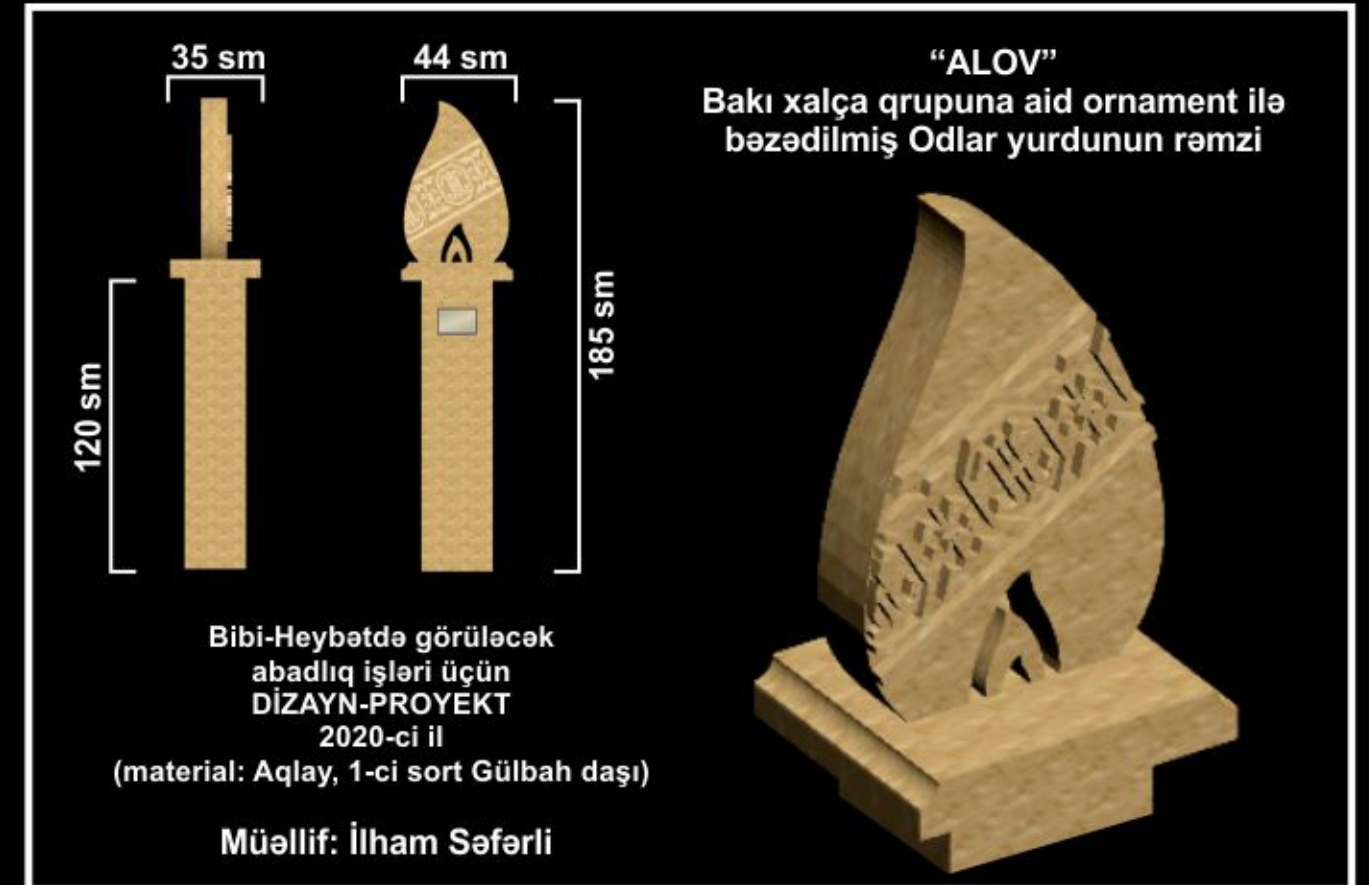
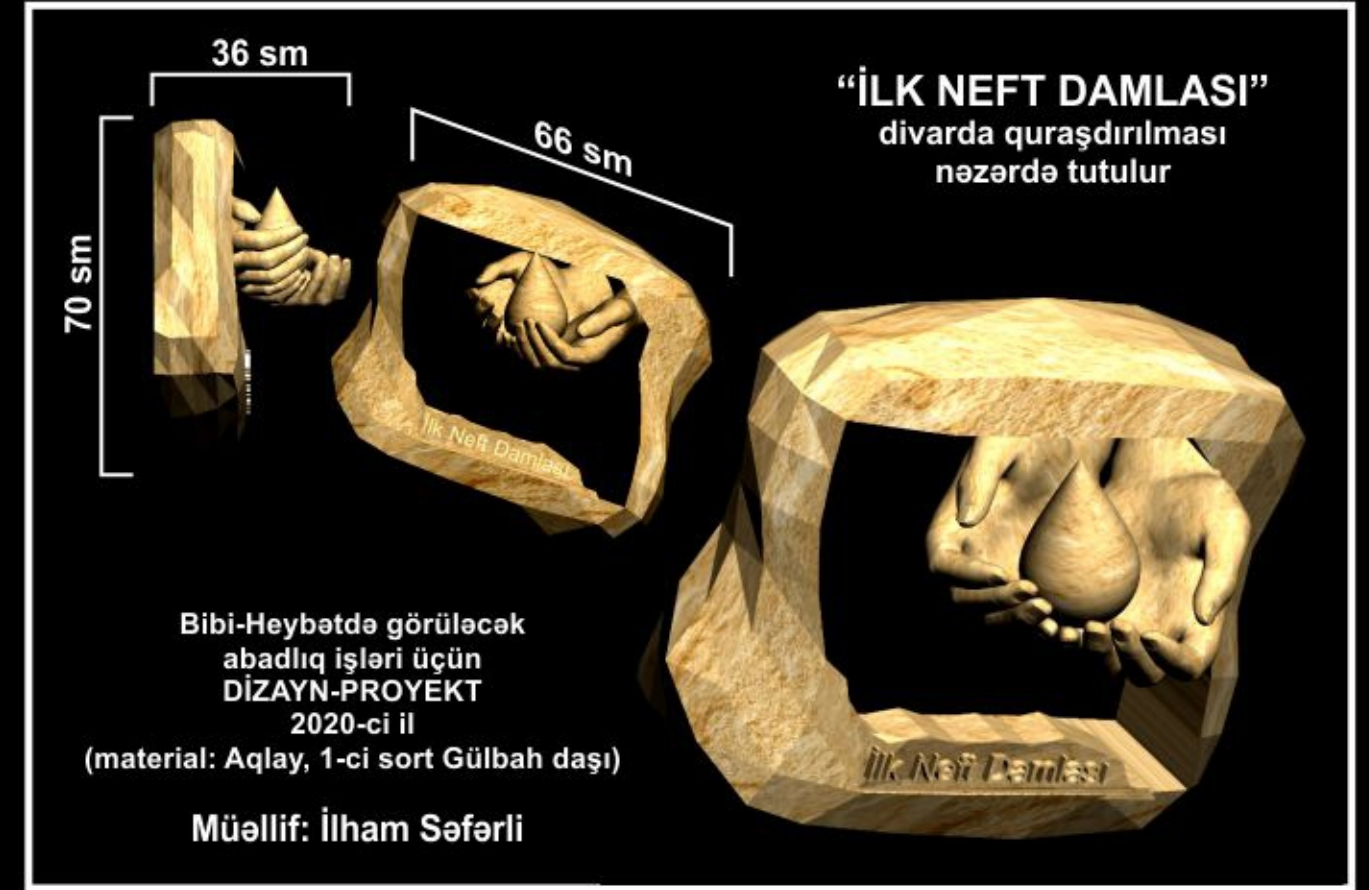
“Neft daşıyan karvan”

Material: Aqlay, 1-ci sort Gülbah daşı, 50x90x200sm (hazır iş)

Hazırladığım daş heykəllərin proyektləri

Hazırladığım daş heykəllərin proyektləri

TƏRTİBAT İŞLƏRİ

Arxeologiya Muzeyinin tərtibatı.

Baş rəssam kimi uğurlu işlərimdən biri də 2012-ci ildə AMEA-nın Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun sifarişi ilə İçəri Şəhərdə yerləşən Arxeologiya Muzeyinin tərtibatı olmuşdur.

Arxeologiya Muzeyi, İçəri Şəhər, Bakı

Arxeologiya Muzeyi, Ekspozisiya zalı

Arxeologiya Muzeyinin açılışı zamanı

Arxeologiya Muzeyinin ekspozisiya zalı

Arxeologiya Muzeyinin ekspozisiya zalı

Arxeologiya Muzeyinin ekspozisiya zalı

“GÖYTƏPƏ” qədim yaşayış məskənində aparılan arxeoloji qazıntılar zamanı aşkar olunan tapıntıların səyyar sərgisinin tərtibat işləri mənə tapşırılmışdır.

(cəmi 4 gün ərzində bu səyyar sərgi salonunu Bakıda hazırladım, Tovuz rayonunun Göytəpə adlanan ərazisində quraşdırdım)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev səyyar sərgidə.

Səyyar sərgi nümayiş üçün hazırdır.

Dörd günə ərşəyə gələn Səyyar Sərgi.

III Hissə

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Anam Anaxanım və mən. 1950 il

Ailəvi şəkil: babam Əhməd xan, nənəm Hökümə xanım, əmim Hidayət, atam, anam, bacılarım və mən. 1956 il

Atam, anam, bacılarım Dilşad, İradə və mən. 1964 il

Atam, Əməkdar incəsənət xadimi, şair İslam Səfərli ilə. 1964 il

“Səadət Sarayı”nda nigah günümüz. Bakı, oktyabr 1974 il

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Yaradıcılıq emalatxanasında gərgin iş zamanı

Metal üzərində döymə işi

Düşüncələr

Atam, şair İslam Səfərlinin Fəxri Xiyabandakı məzarını tez-tez ziyarət edirəm.

Yağlı boya ilə kətan üzərində iş zamanı

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Qudalarımız Fikrət müəllim
və Rəhilə xanım ilə istirahətdə

Qudalarımız Sahib müəllim
və Sürayə xanım ilə ad günündə

Xoşbəxt günlərdən biri. *Türkiyə.*

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

İstirahət günlərindən biri.

Nəvələrım bizə qonaq gəlib. 2016 il

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Möminə Xatun Türbəsi, Naxçıvan

Duz dağı, Naxçıvan

Batabat gölü, Naxçıvan

İslam Səferli adına Naxçıvan 1 sayılı Məktəbin qonaqlarıyıq. Naxçıvan.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Çox dadlı balıq idi.

Nəvəm İlham Səferlinin ad günündə.

Baldızım Raufa xanım ilə.

Köhnə dostlar Lalə xanım və Ramiz bəy ilə istirahətdə.

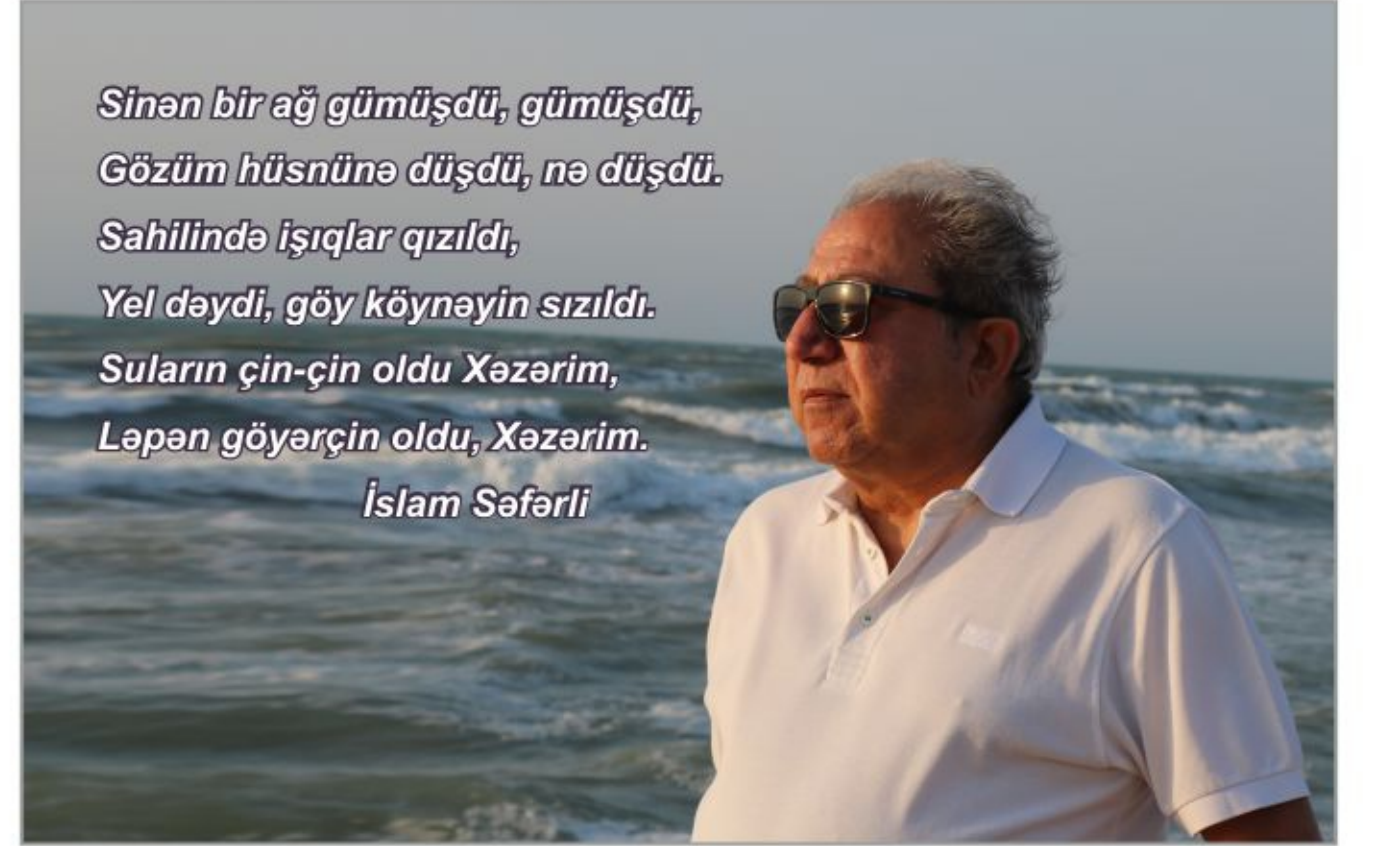
“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Kainat haqqında düşüncələr.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

*Sinən bir ağ gümüşdü, gümüşdü,
Gözüm hüsnünə düşdü, nə düşdü.
Sahilində işıqlar qızıldı,
Yel dəydi, göy köynəyin sızıldı.
Suların çin-çin oldu Xəzərim,
Ləpən göyərçin oldu, Xəzərim.
İslam Səfərli*

Xəzərim.

Mənim 60 illik yubileyimdə: soldan oğlum İslam, gəlinim Kəmalə, oğlum Xəyyam, kürəkənim Elçin, qızım Nəzrin, nəvəm Şəfiqə, həyat yoldaşım Rəna xanımla birlikdə.

İldən ilə çiçəklənən və gözəlləşən doğma Bakım.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Oğlum İslam və dostum Etibar Babayev.

Oğlum Xəyyam ilə.

Dostlarım Qulu Novruzov və Sənən Kərimov.

Dostlarım Ağaəli İbrahimov və Rasim Salmanov.

Yaxınlarım Rövşən Hacı, Nazim Sadiqov
və Ələddin Cəfərov

Əmioğlularım
Arzu, Araz və Anar Səfərlilər

Mənim 70 illik yubileyimdə dostlar və yaxın qohumlar

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Oğlum İslam, nəvəm İlham və Cavanşir Rzayev

“Səfərli” firmasının işçiləri

Fuad Ağayev və Eldar Ağaməlov

Kürəkənim Elçin və qardaşı Mövsüm Rəştiyev

Nəvəm İlham Səfərli

Mənim 70 illik yubileyimdə dostlar və yaxın qohumlar

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Gənclik illəri: *soldan* Əkrəm Həsənzadə, Arif Əzizov, mən, Hacıəmi Atakışiyev, dayımoğlu Azər Əhmədzadə

Rəssam Fərhad Xəlilov ilə sərgidə.

Azərbaycan Mədəniyyət və İncəsənət İnstitutundakı tələbələrım ilə 1 May bayram paradında. 1981 il

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Bacanağım, rəssam Vaqif Ağayevin Fərdi yaradıcılıq sərgisinin açılışında uşaqlıq dostum Yaşar Nuriyev ilə birlikdə.

Dostum, rəssam Eldar Ağamalov ilə mənim Şamaxı bağımnda ocaq qalayarkən.

Qudam Bəbir müəllim ilə istirahətdə.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Ailəmizin yaxın dostu, Xalq Artisti Arif Məlikov ilə. Bakı, 2017 il.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Ailəmizin yaxını, dostum, Xalq Artisti Yalçın Rzazadə ilə mənim ofisimdə.

Türkiyənin ünlü şarkıçısı Müşərrəf Akay ilə mənim C.Cahangirova həsr etdiyim əsərin fonunda. Bakı, 2019 il

Atam İslam Səfərliyə həsr olunmuş televiziya verilişində:
soldan oğlum İslam Səfərli, Xalq Artisti Flora Kərimova, mən
və Xalq Artisti Aygün Kazımova

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Ailəmizin yaxın dostu, xalq şairi Nəriman Həsənzadə, bibioğlum, şair Zeynal Vəfa ilə ad günündə

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Uşaqlıq dostum, Xalq Rəssamı Ağaəli İbrahimovun emalatxanasında. Bakı, 2016 il.

Professor Adilə Namazova ilə mənim ofisimdə. Bakı, 2010 il

Köhnə dostum, ilk müsəlman kosmonavtı, Suriyalı Məhəmməd Faris ilə görüş zamanı. İstanbul, Türkiyə, 2017 il.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Rəssam dostum Əli Verdiyev ilə.

Dostum Arif Əzizov ilə sərgi zamanı.

Rəssam dostlarım Siruz Mirzəzadə və Tofiq Ağababayev ilə.

Rəssam Nazim Bəykişiyev və Natiq Rəsulzadə ilə.

Tələbəlik illərimin dostu rəssam Arif Ələsgərov ilə.

Sənətsünas Cəmilə Həsənzadə ilə.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Modelyer rəssam Fəxriyyə Xələfova ilə mənim emalatxanamda.

Paris-Azərbaycan Evinin Prezidenti Mirvarid Fətəliyeva ilə mənim emalatxanamda.

Tələbəlik illərimin dostu, həmkarım, Məmməd Əmin Rəsulzadənin nəvəsi, Rais Rəsulzadə ilə.

Heykəltəraş dostum Azad Əliyev mənim emalatxanamda.

Köhnə dostum, rəssam Arif Hüseynov ilə birlikdə, Xalça Muzeyində

Məşhur fotoqraf Rza Diqqəti ilə

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Rəssam dostlarım Eldar Qurbanov, Tahir Məmmədov və Hüseyn Haqverdiyev ilə.

Rəssam Altay Hacıyev, mən və oğlum Xəyyam Səfərli sərgi salonunda.

Rəssam Şamil Buksayev ilə.

Rəssam dostum Bayram Hacızadə ilə.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları”

Türkiye ve Azərbaycan kardeşlik ödülləri. İstanbul, 2017
Mən “İlin En İyi Rəssamı” Ödülü ilə təltif edildim.

Tədbirin keçirildiyi “Lazzony” Hotel

Təltifdən önce

Ödül ilə təltif edilən Azərbaycan incəsənət xadimləri.

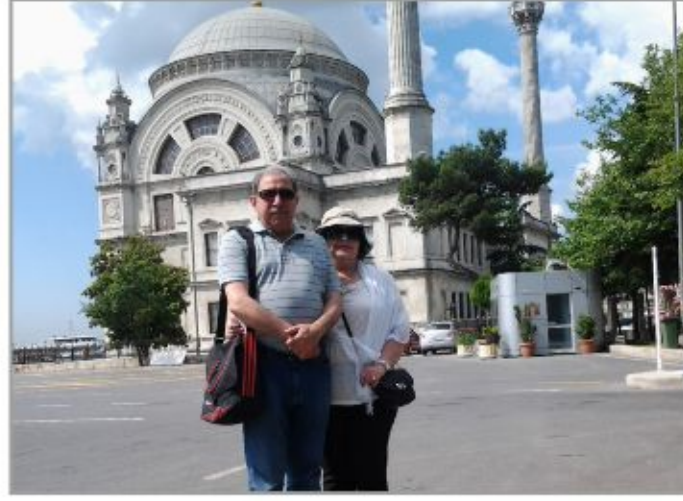

Ödül ilə təltif edilənlər arasında.

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Türkiyə

İstanbul

İstanbul

Egey dənizi, Marmaris

“Mardan Palace” Oteli, Antaliya

Bodrum

Ailəvi dostlarımız Vaqif müəllim və Raziyyə xanım ilə birlikdə. İstanbul.

Şərhşiz

Marmaris

İzmir

Marmaris

“Regnum” Oteli önündə

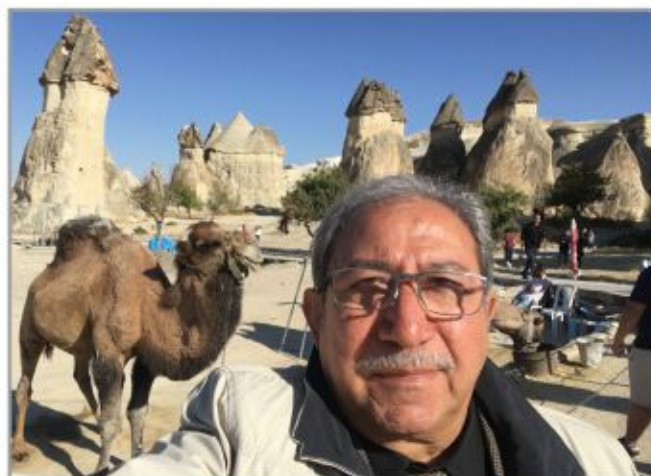

Alaçatı gecələri, Kuşadası

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Türkiyə

“Muzey” Otel, Kapadokiya

Heyranedici landşaft, Kapadokiya

“Muzey” Oteldə nömrəmdə olan qırmızı və ağ şərab krantları

Qədim Kapadokiya

Sübh çağı 1000m hündürlükdə hava şarları ilə uçuş, Kapadokiya

20 nəfər yerləşən zənbili olan hava şarı ilə yerə enməyimiz münasibəti ilə bir şampan qədəhi

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Monako, Belçika və Avstriya

Dünyada məşhur olan Monte Karlo Kazinosu önündə, Monako Knyazlığı

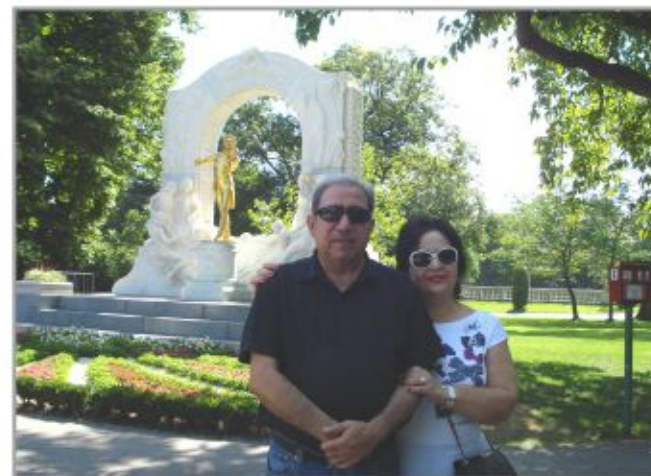
Monte Karlonun ən hündür nöqtəsi, Monako Knyazlığı

Brükseldə Otel, Belçika

“Grand Palace” Brükselin mərkəzi meydanında, Belçika

Məşhur Avstriya bəstəkarı İohann Ştrausun heykəli önündə. Vyana, Avstriya

“Dunay gülləsi”. Vyananın 252m hündür-lüyündəki baxış nöqtəsi, Vyana, Avstriya

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Almaniya

Maraqlı Karikatura Muzeyi, Frankfurt

Frankfurtun qəlbi sayılan “Romerberg” meydanı və “Ədalət” Fontanı önündə

Almaniyaya ilk səfərimiz, Berlin 1976 il

Almaniyanın qədim rəssamlarının ən əhəmiyyətli kolleksiyalarını özündə birləşdirən “STÄDEL” İncəsənət Muzeyi

Maraqlı interyeri olan kafe, Frankfurt

Mayn çayının sahili, Frankfurt

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Fransa

“Napoleonun taxtı”, Dekorativ Tətbiqi Sənət Muzeyi, Paris

Məşhur “Luvr” Muzeyi, Paris

“Cokonda” (Mona Liza) ilə görüş, Paris

“Eyffel” gülləsinə çıxmadan öncə, Paris

Paris gəzintisi

“Məhəbbət” körpüsündəki sevgi qıfıllarından birini də biz bağladıq, Paris

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Niderland

“Reykismuseum”, Amsterdam

Nəvəmiz Şəfiqə ilə nağılabənzər Amsterdamda

Nəzakətli Amsterdam polisi

**810 minlik əhalisinin 1 milyon
velosipedi olan Amsterdam**

“Reykismuseum”, Amsterdam

**“Reykismuseum”, Sevdiiyim rəssamlardan
biri olan Sandro Botiçellinin “Gənc qadın”
portreti önündə, Amsterdam**

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Niderland

**Pikasso ilə müzakirə.
“Madam Tusso” Muzeyi, Amsterdam**

**Rembrandtın emalatxanasında.
“Madam Tusso” Muzeyi, Amsterdam**

**“Rembrandt” meydanındakı
tunc heykəllər, Amsterdam**

**Pop müğənni Dua Lipa ilə rəqs,
“Madam Tusso” Muzeyi, Amsterdam**

**“Dam” meydanındakı art-strit stilində
işlənmiş “Əkizlər” heykəli, Amsterdam**

**“Riggi” stilində oxuyan müğənni Bob Marli,
“Madam Tusso” Muzeyi, Amsterdam**

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Fransa, Macarıstan

Lacivərd (Lazur) sahilin ürəyi sayılan Kann şəhərində Azərbaycan Mədəniyyət günləri, *Fransa*

“Rossetti” meydanındakı “Appolon” fontanı, *Nitsa, Fransa*

“Boscolo Exedra” Otelinin çimərliyində, *Nitsa, Fransa*

Budapeşt şəhərinin Buda və Peşt tərəflərini ayıran Dunay çayı, *Macarıstan*

Məşhur “Nyu-York Kafe Palace”ın Xatirə kitabında imza qoyarkən, *Macarıstan*

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Sloveniya, Çexiya

“Maralçılıq Fərması”, *Roqaska, Sloveniya*

Ən təmiz ölkələrdən biri olan Sloveniya

Praqa, Çexiya

Karlovi Varı, Çexiya

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - İtaliya

Roma

“Navona” meydanı, Roma

Vatikan, Roma

Qədim Roma kilsəsi

Milan

Neapol

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - İtaliya

Dağlıq kənddə bayram

“Monblan” dağı,
Avropada ən hündür dağ zirvəsi

Florensiya

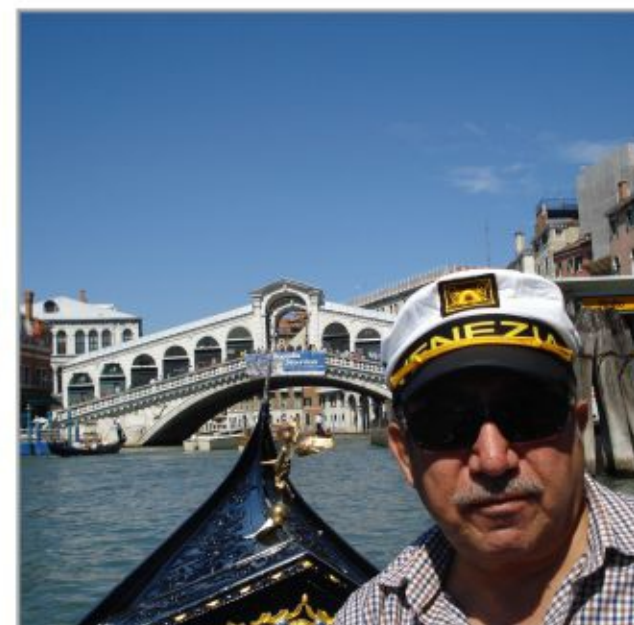
Florensiya

Venesiya

Turin

Venesiya

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - *Portuqaliya*

Portuqaliyanın milli musiqi və rəqs janrı olan “Fado” janrında əsərləri ifa edən müğənni ilə, *Lissabon*

Qədim yangınsöndürən maşın, *Lissabon*

Avropanın ən qədim romantizm saraylarından biri, Sintra şəhəri yaxınlığındakı “Pena Sarayı” Muzeyi

“Cabo da Roca”
Avropanın ən Qərb nöqtəsi

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - *Portuqaliya*

Lissabon

Lissabon yaxınlığındakı liman və populyar turist mərkəzi Kaş Kays

“Pena Sarayı”ndan görünən mənzərə

Otelimizin önündə, *Portu*

Lissabon

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - İspaniya

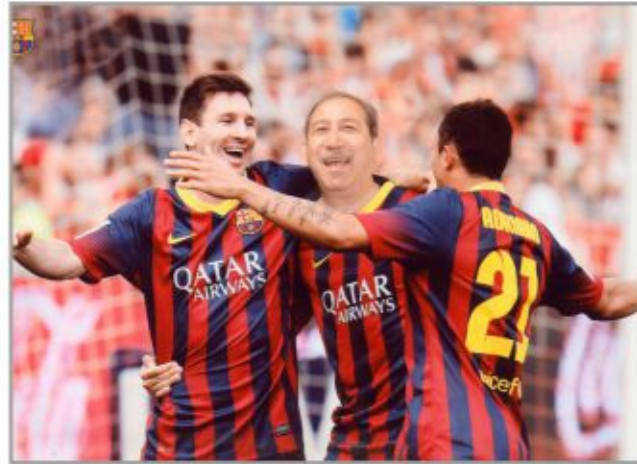
Məşhur arxitektor Antonio Qaudinin əsəri olan Barselonadakı “Quel Parkı”

Antonio Qaudi ilə “Qaudi” Muzeyində, Barselona

Barselona Futbol Klubunun “Kamp Nou” stadionunun önündə, Barselona

“Messi ilə bir komandada”, “Kamp Nou” stadionu muzeyinin ziyarətindən yadigar qalan foto

Barselona

Barselona

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Rusiya

Əfsanəvi muzey-şəhər Sankt-Peterburq

“Ermitaj” Muzeyi (Qış Sarayı), Sankt-Peterburq

Neva sahili, “Petrovskiy” qəsri, Sankt-Peterburq

I Petr ilə “Yay bağı” adlanan parkda, Sankt-Peterburq

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

Dubay Mall

“Jumeirah Al Qasr” Oteli, Dubay

“Burj Al Arab” otelinin görünüşü, Dubay

“Jumeirah Beach” otelindəki Səhər yeməyi, Dubay

“Burj Al Arab” otelində, Dubay

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

“Ritz-Carlton” otelində mənim ad günüm, Dubay, 2015 il

“Ritz-Carlton” otelində mənim ad günüm, Dubay, 2015 il

“Bab Al Shams” səhra restoranında mənim ad günüm, Dubay, 2014 il

“Bab Al Shams” səhra restoranında mənim ad günüm, Dubay, 2014 il

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

Mənim ad günüm, Abu Dabi, 2018

Abu Dabi

Mənim ad günüm, Abu Dabi, 2018

“Gül bağı” parkı, Dubay

“Madinat Jumeirah” otelində Yeni ilin qarşılınması, Dubay

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

“Buz kafesi”, Dubay

“Buz kafesi”, Dubay

“Yeni iliniz mübarək!”, Dubay

“Şeyx Zayed” məscidi, Abu Dabi, 2018

“Yeni iliniz mübarək!”, Abu Dabi

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Cənubi Afrika Respublikası

Futbol üzrə XIX Dünya Çempionatının yarımfinal oyunları zamanı, Yohannesburq, 2010

Muzeyə giriş, Yohannesburq, 2010

Otel önündə, Yohannesburq, 2010

Qızıl mədənləri, Yohannesburq yaxınlığında, 2010

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Cənubi Afrika Respublikası

“Afrikaya xoş gəlmisiniz”, Safari turu, 2010

Futbol üzrə XIX Dünya Çempionatı. Yarımfinal, Almaniya-İspaniya, Durban şəhərində keçirildi, 2010

“Playboy” Jurnalının reklamçı qızları ilə, Durban şəhəri, 2010

Afrika gözəli, Durban şəhəri, 2010

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Şanxay, Çin

Yantszi çayı, Şanxay

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Şanxay, Çin

Şanxay şəhərində görməli yerlər

Şanxay şəhərinin mərkəzi küçəsi

Çay dəsgahı zamanı, Şanxay

Şanxayın mərkəzində meydan, Şanxay

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - *Honqkonq, Çin*

Honqkonqun panoraması

Qaldığımız “Şanqrila Palace” oteli, *Honqkonq*

Paqoda - Buddizm məbədi önündə, *Honqkonq*

Honqkonq bulvarındakı heykəllər

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - *Honqkonq, Çin*

Nqonq Pinq yaxınlığındakı balıqçı vətəqəsi, *Honqkonq*

Nqonq Pinq kəndi, *Honqkonq*

Dünyada ən uzun kanat yolu ilə Nqonq Pinq kəndinə maraqlı səyahət, *Honqkonq*

İnanılmaz gözəlliyi olan Honqkonq gecələri

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Nyu-York, ABŞ

“Azadlıq” Heykəlinə yaxınlaşıyıq, Nyu-York, 2018

Qaldığımız otelin önündə, Nyu-York, 2018

45-ci ABŞ Prezidenti D.Trampın qəsri,
Nyu-York, 2018

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Nyu-York, ABŞ

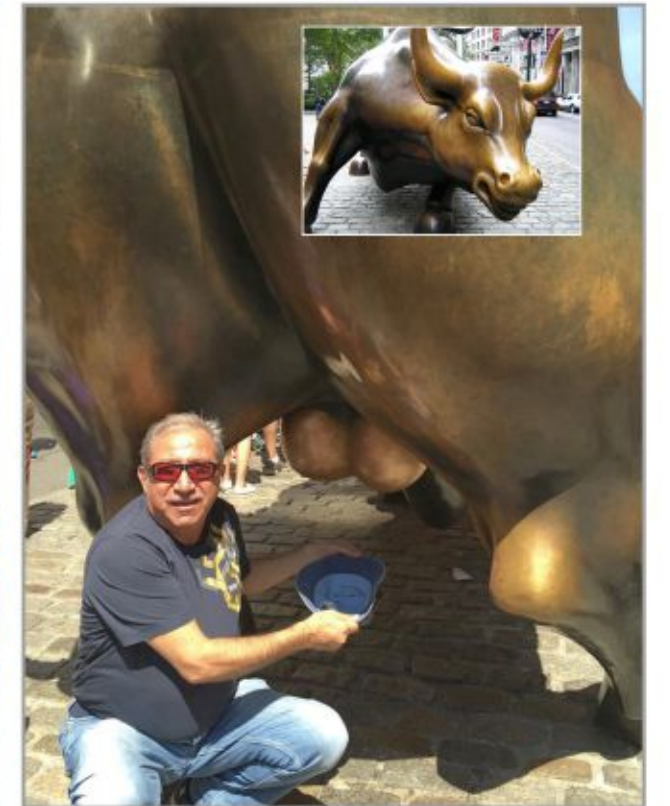
Nyu-York şəhərində 11 sentyabr terror aktındakı
faciə qurbanlarının xatirə memorialı önündə
1 dəqiqəlik sükut, Nyu-York, 2018

Tayms Skver meydanı, Nyu-York, 2018

İşıqlı və uca Nyu-York, 2018

“Wall Street”, Manhetten, Nyu-York, 2018

“Ömrümün unudulmaz və mənalı anları” - Nyu-York, Mayami, ABŞ

“Metropoliitan” Muzeyi, Nyu-York, 2018

Mayami, Florida, 2018

Mayami, Florida, 2018

EPİLOQ

Salam, doğma Bakım, - dünyada ən gözəl şəhərim mənim, mən qayıtdım!

“KAİNAT HAQQINDA DÜŞÜNCƏLƏR”

Kainat haqqında düşüncələr hər gün olmasa da, tez-tez yada düşür. Belə vaxtlarda insan tənha olub, öz-özü ilə sual-cavab aparır...

O, bu maddi dünyadan fərqli olan mənəvi dünyaya xəyalən pəncərə açır. Bütün fikirlər həmin pəncərədən Kainatı dolaşib geri qaydır. Bu səyahətdən insan mənəvi saflıq, təmizlik tapır və sonra xəyal pəncərəsini qapadıb, yenə gündəlik, maddi həyatına təmiz fikirlərlə davam edir.

Hər bir insan bu pəncərədən mütəmadi istifadə etsə, dünyada nə pislik, nə də paxıllıq olar. Hər kəs bilməlidir ki, bizim bütün fikirlərimiz, əməllərimiz səmada cəmləşir, toplanır və maddiləşərək özümüzə qaydır...

İlham Səfərli